

31/2/22

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది శుక్ర వారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 277
సంచిక 222

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

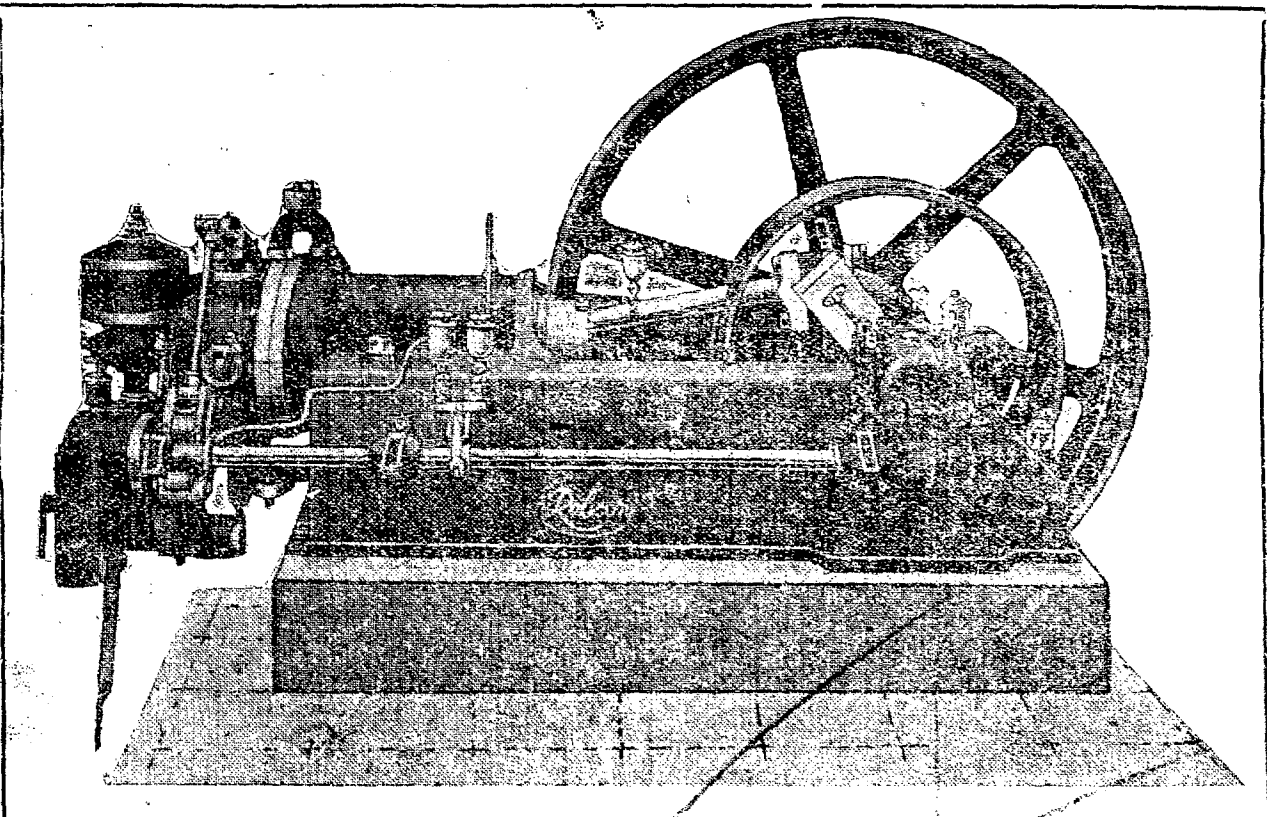

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

* ఫబ్రితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట ముందుగా
అమృతాంజనం దిద్దండి. కిరీటం పట్టండి. ముక్తాను లేక, బొంబాయి

The Best and Up-to-date Engine in the Market
“రాబ్ నక్ష” లాంగువ్ట్రోక్ న్యూటైపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధి చెందినవి. ఎంత మట్టి క్రూడ్ ఆయిలుతో నైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.
వేపరై జనును తరుచుగా క్లీన్ చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఊండురు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు ఏకేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు.
సోల్ యేజంటు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada

(అన్నిరకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొప్పించే ప్లాంట్లునుచున్నాను “రాబ్ నక్ష” గ్యాసు యింజనులు, ప్లాంట్లులకున్నా సోల్ యేజంటు)

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 27-తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వనియాల బా 1-కి రు 30 0 0 మొదలు	42 0 0	కలకు
వియము బస్తాలు	మొదలు వరకు	
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	14 8 0
కల్లారివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లివి ,, డిటా ,,	16 4 0	16 8 0
కాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
శువులు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 2 5 ,,	10 8 0	11 0 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	10 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	12 8 0	13 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0	15 0 0
ఉలవిలు రు 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి ,,	155 0 0	156 0 0
నయ్యిలు 1-కి ,,	14 0 0	22 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగబప్పుబా 1-కి ,,	55 0 0	60 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	50 0 0	53 0 0
వేరు నెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు 120 మిమకొనూనె 122		
అమడము బా 1-కి ,,	187 0 0	188 0 0

4. చల్లరవస్తువులు

చావపసుపు బా 1-కి ,,	145 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	100 0 0	105 0 0
మిరప కావలు(గుంటూరు) బా 1-కి ,,	122 8 0	133 0 0
గుంటూరుపావలు వీలిమందు ముగురు 1-కి రు 50,55		
కాళిసాపావకట్ట ,, ,,	70,75	
అల్లము బా 1-కి ,,	80 0 0	82 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	30 0 0	45 0 0

5. ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి ,,	82 0 0	88 0 0
చదరంప ,, ,,	82 0 0	85 0 0

6. లోహములు

చెండి 100 రు. 11 కు ,,	74 0 0	75 8 0
బంగారము, చులము 1-కి ,,	21 14 0	22 0 0
నవరము 1-కి ,,		18 15 6
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	260 0 0	275 0 0
కాగి డిటా ,,	300 0 0	310 0 0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి ,,	34 8 0	35 4 0

7. రంగులు అతిజలైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు ,,	70 0 0	72 0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,		
సింహం డిటా ,, గుర్రం డిటా ,,		

8. దూది

కోండావెట్టుబావన 1-కి ,,	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	8 0 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	6 0 0	
వల్లూరు యెనగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	8 8 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	7 12 0	
కూళయెనగ నెం 20 ,,	10 10 0	
జపాన్ నెం 20 ,,		
,, ,, 40 ఏ తేబిలు అయినన ,,	18 6 0	
గోకాకు నెం 12½ ,,	9 12 0	
కన్యాకొ నెం 21½ ,,	11 4 0	
14½ క్విలకొ పక్షి ,,	8 0 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	10 10 0	
నెం 22 ,, ,,	10 14	
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు ,,	9 0 0	
నెం 14½ ,, ,,	9 4 0	

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

రాష్ట్రీయాదాయవ్యయ పట్టికపై
స్వరాజ్యవాదుల ఖండనము

కలకత్తా, ఫి బ్ర వ 26:—వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో తారకేశ్వరముఖర్జున్ యధికముగ రక్షకభటులను నియమించుటను గూర్చి ప్రశ్నింపబడగా, శత్రుగ్రహ దినములలో స్థానికాధికారుల కొరత ననసరించి యొక సబయిక్స్ ప్లెటరు, నొక ఆసి ప్లెటలు సబయిక్స్ ప్లెటరు, వై దు గు రు కాష్టేబులులు, తొంబదియైదు సాధారణ రక్షక భటులు నియమింపబడినందు, వారందఱు మామూలు సిబ్బందిలోనే జేరుదనియు, దానికగు ఖర్చులన్నియు ప్రభుత్వమువారే భరించినదియు, మొత్తము రు 6856-14-0 అయినదనియు, ప్రభుత్వ సభ్యుడు గు సర్ హూస్టే చెన్నునగారు చెలిపిరి.

పిమ్మట నాదాయవ్యయపట్టికపై జర్న ప్రారంభింప జడెను.

నరల్ హక్కు చాదగిగారు

స్వరాజ్యసభ్యుడు నరల్ హక్కు చాదగిగారు రుపన్యసింపుచు, నీసంవత్సరము నూతనముగా కేంద్రప్రభుత్వమున కరువది మూడులక్షల నీరాష్ట్ర మియవలసివచ్చినదనియు, గత చతుర్వత్సరములనుండియు నీవిరాళము నీయనక్కర లేకుండెననియు, రాష్ట్రముందు ఖర్చులు ప్రతిసంవత్సరము క్రమాభిన్నుద్ధి నొందుచున్నవనియు చెలిపిరి. సుమారు 11 కోట్ల రూపాయలుగల మొత్తపు టాదాయమునుండి 8 కోట్లు ప్రత్యేక కాళుకే వినియోగింప బడుచున్నదనియు, తక్కువరాని మూడుకోట్లు మాత్రమే జాతీయోద్ధారకములకు దత్తకాలిల సుపయోగించుచుండెననియు చెలిపిరి. ఆదాయముందు సుమారు నూటి కిం వది వంతు, కోటి తొంబదిమూడులక్షలు, గ్రతుకాళాకే వ్యయపడుప బడుచుండెననియు, తరువాత సాధారణ ప్రభుత్వనిర్వహణమునకు (జనరల్ ఎస్టాబ్లిష్మెంటు) ఖర్చుక్కు వగుచున్నదనియు, విద్య మూడవదానికైన వచ్చుచున్నదనియు చెలిపిరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి యెదుటన్న నూతన ప్రకార మియాడుకోట్ల టాదాయము ఖర్చుచేయుటకు సామర్థ్యముండవలసి యున్నదని ముగ్గురు మంత్రులుగాక నలుగురు బావలసియున్నదనియు, నీమచ్చ వీరవా రొక్కమంత్రిగాని, ఆ సలు లేకుండెననియు యెక్కువ సంతోషింతురు.

పిమ్మట బీజాయిక్స్ ప్లెటోనుగారు (స్వరాజ్యవాది) ఖర్చులను దగ్గించుటకు నియమించిన సంఘమువారు నూచించినటులు నిద్రు కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులకు నిద్రగు మంత్రులకు దగ్గించుటకు మారుగా, మంత్రుల నెక్కువజేయుటకు నూచించుచుండెననియు నీసంక్రతుల నియామకము వట్టిదండగయినదియు, శైలువారిని, శల్లవారిని, నిరంకుశవర్గతులను మోహపరకలు జేయుట కేర్పడినదని చెలిపిరి.

ముఖర్జీ గారు

పిమ్మట యస్. సి. ముఖర్జీ (ప్రొందవ కై) ప్రవుడు గారు స్వరాజ్యవాదులను, స్వతంత్రులను పట్టిన భగ్నిము జేయుటకు బ్రయత్నింపరని యూహించు చున్నాననియు, బలమగు మంత్రివర్గ ముండునటు లేర్పాటు జేయవలయు ననియు కేంద్రప్రభుత్వమున కియ్యవలసిన యరువదిమూడులక్షల గాక మెప్పునగంఘముచే నూచింపబడిన విరాళముల నన్నిటినిబోగొట్టవలెనని కొరిరి.

పిమ్మట పి. సి. మిత్తరుగారు మాట్లాడుచు ఖర్చులను దగ్గించుట కేర్పడిన సంఘమువారు రు 98,25,900 లు ప్రభుత్వ కాఖులందు తగ్గించుటకు నూచించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము 11½ లక్షలనే తగ్గించినదియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజానరంజకపు మార్గముల నవలంబింపనియెడల, సహాయోద్యమము ప్రబలముగా నున్నదని యాశ్చర్యపడవలసి యవసరము లేదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమున కియ్యవలసిన యరువదిమూడులక్షల నీను నవసరము లేకుండునటులం జేయుటకును గోరెను.

పదిమంది సభ్యులు మాట్లాడిన పిదప సభ జరుగుటకు కనీ సభసభ్యులసంఖ్య యైనను లేనందున ఆపుచేయబడినది.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల సమావేశము

పాట్నాలో దేశబంధు దాసుగారి గృహమున జరుగును

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ సభ్యులగు స్వరాజ్యపక్షమువారు వెంటనే పాట్నాకు రావలెనని దేశబంధు దాసుగారు తంతి

నంపిరి. నిన్న 26 వ తేది సాయంకాలము వారందరును కలకత్తానుండి పాట్నాకు పంజాబు మొయిలైయినులో బయలుదేరిరి. జె. ఎం. నేనుగ ప్ర, సశివరంజన సర్కారు, కుముదేశంక రరాయి, నరులుపాకు చాదగి, రషీదు, గార్లు నిన్న బయలుదేరిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివర్గమును గూర్చి తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనరని నేనుగ ప్ర గారు నుడిపిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారు

మంత్రివర్గపుల సంగీకరించిననువార్ల నిరాధారము మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివర్గపుల సంగీకరించిన పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవార్ల నిరాధారము ఇంకను ఏమియును లేలేదు. భారత స్వరాజ్యపక్షమువారి యొద్దనుండి యింకను ఉత్తరువులు రాలేదు. అధ్యక్షతనగూర్చి చిక్కనిమియును లేదు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధికి పోటీదారుడే లేడు. మార్చి నెల మొదటి తేదీని జనుగమున స్వరాజ్యపక్ష సభలో అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి పేరు నూచింపబడునని డాక్టరు మూంజీగారు నుడిపిరి. (ఆ.ప్రె)

వైటుకొన్నిలు

డెల్టా, ఫి బ్ర వ 26:—భారతశాసనసభలో ప్రబలమగు ప్రభుత్వప్రాతికూల్యమున్నను, అంగీకరింపబడిన తీర్మానము కట్టి సభలో జర్పించి త్రోసివేసిరి. భారతశాసనసభలో నియోగిగారిచే దేబడి యామోదింపబడిన, రైలుబండ్లు నేయొక్క జాతివారి ప్రత్యేకోపయోగమునకును వేలుపలుపగుడవను తీర్మానమును, సర్వాధికారిగారు సభయెదుట నుంచిరి. కపర్దీ గారు బలపఱచిరి. మెనక్ష్టిదాదాబాయి, యిస్మాయిల్ చాదగిగార్లు వ్యతిరేకమును నూచించిరి. ప్రభుత్వముతరపున ఛాన్సిలరుగారు తీర్మానము నాడేసిరి. ప్రస్తుతమున్న విధానమే బాగున్నదనియు, నానూచనల సంగీకరించినయెడల, స్టేల్వెలయొక్క సరళగమనమునకు నిరోధము గలుగు ననియు చెలిపిరి.

తీర్మానము 28 వ్యతిరేకముగను, 18/అనుకూలముగ/ నుండుటచే నీగివోయెను.

శాసనసభ సభ్యుని కేతనపు తీర్మానము సంగీకరింపబడినది.

ఖిలాఫతు సంఘము

డా॥ కి మలూ మొదలగు వారిని సరిహద్దు ప్రాంతములనుండి వెడలఁగొట్టుట పెషావరు, ఫి బ్ర వ 24:—[పంపులలో యాలస్యము యినది.]

నేటియంద నుము గం 9 లకు ఫిఫ్తకమిషనరుగారి యాజ్ఞానసరించి పదినిమిషములలో అటకుమిరుగా మోటారు బండిపై బంపివేయబడిరి. పెషావరులో చాలినిధిని బ్రోవురజేయుటకు బ్రయత్నిములుపలుపడెను. ప్రజలు చాలయత్న హుళురితులై 25 వ తేదీని బహిరంగసభగావించి, భూరివిరాళమును సూహించుకొనవద్ద ప్రతినిధులకు సమ్మించుటకు స్థిరముచేయబడెను. హతాత్తుగా నిల్లువారిని బంపివేయుటవలన, పెషావరు మహమ్మదీయు లొకసభగావించుకొని 25 వ తేదీని తమ మధ్యజరుగవలసిన యుత్సవములన్నిటిని, సంఘమువారు ప్రస్తుతమున్న స్థలము యట్టుకునందు జరిగించుటకు నిశ్చయించిరి. 25 వ తేదీని యట్టుకునం దా బహిరంగసభగాడెను. సరిహద్దు ప్రాంతములందంతలను, ప్రబలమగు యత్నము టాంజిముపట్టణా పరబడుచున్నది.

‘ఫ్రాంకోనియా’ యను గొప్పయోడ ప్రపంచయాత్ర సాగించుచు బొంబాయి జేరెను. టిడరుందు కేలికా స్థలముల్ని, విహరణ స్థలములు, జలక్రిడల కనువగు, శావులు మొదలగు పన్నియుం గలవు. యాత్రికులు సుమారు 360 మందిగలరు. ఇందు పత్రికా సంపాదకులు, వర్తకులు, ధనికులు, న్యాయవాదులు, వైద్యులు, వ్యయసాయదారులు మొదలగు నన్నిరకముల హరు గలరు. అందులో నొకరు హిందూదేశమును సందర్శించినందుల కమితానందమును వెలిబుచ్చిరి. ఈపడవ యిప్పటికి జ్వాలాబురు మొనాకో నేవులు కయికో మొదలగు వివిధ ప్రాంతములనుజాట్టి బొంబాయిజేరెను. మార్చి 2-వ తేదీవఱకు నిచ్చట యుండును. బొంబాయినుండి కొలంబోను బోయి మలర కలకత్తాకు వచ్చును.

ఆనందానంద, ఫిబ్రవరి 25:— ఆనందానందులలో పుర
పాలక సంఘమునకు సమాధానము జెప్పుమని నింకకాలము నమలు
లో లేక మూలబడియున్న పురపాలక సంఘపు చట్టమును
నుండుటనుచ్చినారు గనుక బయటకు రావచ్చును. పరిస్థితుల
యందు కొంతయభివృద్ధిఁ జరిగినను మంత్రుల జీతములకై సమ్మతుల
నిచ్చిన 75 మంది స్వాభిమానములను నమలుకొని, సభయందు
నూచింపబడిన వ్యక్తులను మంత్రులుగా నామోదించి వచ్చేకాల
లో యాదాయవ్యయపట్టికయందు సంతృప్తి జీతముల నొప్పు
కొనినవగాని పరిస్థితులు చక్కబడవలసి.

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

మదరాసు - బొంబాయి

స్వతంత్రవాదులగు గంగానందసింహా, గయాప్రసాదా
సింగు బి. సి. రాయగార్లు మువ్వరు స్వరాజ్యవాదులతో
గలసి సమ్మతుల నిచ్చిరి,

ఆచార్య గిద్దానీగారి విడుదల

26 వ తేది ఎంగుయిండియా పత్రిక

మహాత్ముని వ్యాసము

గిద్దానీగారిని వదలరని అంబలానుండి పంపబడిన తంతి వార్త 28 వ తేదీ సోమవారమునా దుదమున నాకు చేరినది. "శ్రీశ్రీ శ్రీశ్రీ" అని అంతివార్తలోనున్నది. ఈసారి నాభా సంస్థానాధికారి ఉత్తరపులో సంగతులు సరిగా వివరింపబడెను. ఆచార్య గిద్దానీగారి సోదరుడు అలింగిద్దానీగారు 8 వ తేదీన గిద్దానీగారిని మాడబోగా గిద్దానీగారితో ఈ మాటలు చెప్పవలెనని ఆయనోగి అలింగిద్దానీగారితో చెప్పెను. నాభా రాజకీయములలో కల్పించుకొననని గిద్దానీగారు వాగ్దానముచేసినచో ఆయన నేడే వెల్లిపోవచ్చునని ఆయనోగి తెలుపవలెనని ఆయనోగి చెప్పెను. అది ఆసంగతి గిద్దానీగారి కెరిగింపగా అదియే బహిష్కరణపు టుత్తరమైనచో నేను దాని నుల్లంఘింపను. ఆట్టియుద్దేశము వెనుక నా కుండలేదు. యికముందుగూడ నుండ దని గిద్దానీగారు కబురుపంపిరి. ఉద్యోగి కోరినదియే నని 11 వ తేదీన ఆయన మరల గిద్దానీగారికి తెలిపెను. "మీరు వాగ్దానమును కోరుచున్నారని నా భార్య నా కెరిగించినది. మీకు నిస్సంశయముగా నేను వాగ్దాన మొనగెదను. నిరుదు నేను అమృతసరునుండి వచ్చినపుడుగూడ ఆజ్ఞోల్లంఘనము చేయవలెనను ద్వేషము నాకు బాతుగా నుండి యుండలేదు. ప్రజేశమున కనుమతినయ్యవలెనని మీకు నేను వ్రాసితిని. మీరు తిరస్కరించినచో వెనుకకుపోవుటకే నే నప్పుడు నిశ్చయించితిని. ఆసంగతి 8.3.1924 వ తేదీన నేను పంపిన లిఖిత పత్రమునందు పూర్తిగా వివరింపబడెను. నామొదటితేల్పు సకాలమున మీకు చేరనందుననే యాతొందరలు కలిగెనని మామిత్రులవలన వింటిని. నేను బయలుదేరుటకు ముందు కాంగ్రెసువారిని మహాత్మునిగూడ కలుసుకొని యుంటిని. మీఉత్తరపు నల్లంఘింపగూడదని యే కాంగ్రెసువారును మహాత్ముని గూడ తెలిసిరి. అని గిద్దానీగారు 11 వ తేదీన ఉద్యోగికి ప్రత్యుత్తరము నంపిరి.

12 వ తేది ఉదయమున ఉద్యోగి ఢిల్లీకి వెల్లి 15 వ తేదీన మరల నాభాకు వచ్చెనుగాని వెంటనే జయభోకు వెళ్లవలసినదని 21 వ తేదీ రాత్రికి మరల నాభాకు వచ్చెను. ఆరాత్రి తెల్లవారుజామున 4 గంటలకు విడుదలయ్యుత్తరపు గిద్దానీగారికి చేరినది. అని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

వర్తమానిధ్యముపై

పంజాబు గవర్నరు యభిప్రాయము

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 25:— పంజాబుగవర్నరు నిన్నటి దినమున లాహోరునా కధికార పూర్వకమున పందర్పనముగావించి, (ప్రేమ కై) ప్రస వైద్యకళాశాలనుజూచిరి. దర్బారు సాగించిరి. స్థానిక సంఘము లభిసందన పత్రముల సమర్పించినవి. వాటికి సమాధానము జెప్పుచు షర్ట్ ప్రాతినిధ్యము నిచ్చుటవలన ముఖ్యముగా సంఘవైద్య మేర్పడినచో యన నంశము వివాదాస్పదమైనదే. ఈప్రాతినిధ్యమువలన, రాజకీయముగ నొక మాత్ర నాకారము సంఘములలో గలిగినమాట వాస్తవమే. ఒక సంఘ మెచ్చట హెచ్చుగా నున్నచో, యచట రెండవ సంఘమువారి దౌర్బల్యమునకు హెచ్చుసంఘమువారి రాజకీయోన్నతియే నూచింపబడుచున్నది. కాని దానివలననే వైద్యధ్యయలు ప్రబలింపని నిశ్చయింపవలెనగాదు. దీనికి కారణము సాంఘికార్థిక కారణములు మొదలగుననని నమ్ముకము. ఈ షర్ట్ ప్రాతినిధ్యమువలన వివిధసంఘములందు వైద్యధ్యయ ప్రబలునా, లేక క్రమ క్రమముగా సుస్థాపితమునను లేంసాందజ్యమునా యనున శింకను నిశ్చయింపబడవలెనని తెలిసిరి.

ఇంజనీరుల సంస్థ

డెల్లి, ఫిబ్రవరి 25:— పై సంఘమువారు మొయిదేను హోటలులో సాంవత్సరిక వింతసర్వీకొనిరి. సర్ చార్లెసు యి న్నుగారు మాట్లాడుచు నిసంఘమునకు మున్ముందు వృద్ధికాగల సూచనలన్నవనియు నిసంఘ సభ్యుడగుటవలన హిందూదేశమున నొకానొక కాలముందు నిజమున వాస్తవప్రజ్ఞాదని ద్యోతక పరచుచునని.

ఆరు అకాలి జతలు

శిరోముఖి గురుద్వారా సంఘమువారి సన్మాహము

మాస్కినెల మొదటితేదీన బయలుదేరును

ఆరుదారులగుండ జయభోకు వెళ్లును

మాస్కినెల మొదటితేదీన ఆరు అకాలిజతలు అశ్వత్స రునుండి రైలులో బయలుదేరి వరుసగా భాయా ఫర్మా, లా హోరు, రావల్పిండి, జగద్రి, హైలాకోట, షర్గోదా, పట్టాణము ల కేసును. ఆపట్టణములనుండి కాలిందకను ఆముడలములలోని గ్రామములను చూచుకొను ఒక్కొక్కజత ఒక్కొక్కమండలము నం దంతులను తిరిగి చివరకు జయభోచేరునని శిరోముఖిసంఘము వారు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆపరదేశమున రాత్రితో

కొట్టి చంపుట

అతివ్రాతమగు రాజదండన

మహమ్మదీయులలో ఆహమదీయఖాను చేరినవారి ని ద్దరిని ఆపర దేశమున రోరతనమువారి ఉత్తరపు ప్రకారము రాత్రితో కొట్టిచంపిరి నాకు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుచే పెద్దతంతివార్త పంపబడెను. ఇదివరకు నైనుతుల్లాఖానుగారిని గూడ ఈరీతిని దారుణముగా చంపిరిగాని అప్పుడు నే నేమి యను వ్రాయలేదు గాని ఈసారి నాభిప్రాయము నడిగినపు డు నేను మిన్నకుండజాలను. ఏవో కొన్ని మహాపవారములను చేసినవారిని రాత్రితో కొట్టి చంపవలెనని ఖురానులోనున్నదని నేను వింటినిగాని యిప్పుడు విధింపబడినవారి అపచారము ఆవి ధిక్రింజికి రాదు. ఏవిధి ఇట్టివిలులున్నను దారుణవధలను చేయుట ఎంతమాత్రమును న్యాయముగాదనియే దైవభీతిగల మానవు డనకు నేను తలంచుచున్నాను. మహమ్మదు సభేవుడుగా ను న్నపుడు ఆకాలమునందలి పరిస్థితులనుబట్టి ఎట్టి ఆపర దేశముండి యున్నను ఖురానులో నున్నదిను కారణమున ఈకాలమున నిట్టి కఠినవిధమున ప్రాణము తీయుట ఎంతమాత్రమును మంచిది కాదనియే నేను తలంచుచున్నాను. ఆపదకు పాల్పడిన ఆహమదీ యు తెగవారికి నాసానుభూతిని విన్నవించుచున్నాను. వారి నే రయును గూర్చి నే నేమియును తెలుపజాలను. అట్లు తెలుపుటకు ప్రజల కెట్టి ఆధారమును లేదు. ఇట్టికి మానవులమనస్సు లకు చాల బాధకరముగా ముందును. ఎంత ఘోరకార్యము చేసినవానికైనను కఠినబాధను కలిగించు శిక్ష చేయబడినచో మా నపు తెంతమాత్రమును కని విని సహింపవలసిన మహాత్ముడు వ్రాసెను.

కృష్ణా జిల్లా, ఆకిడు, కైస్తవ ప్రభుమొక్కయ్య, పంచమసోదరులయొక్కయు, సానుతాప విజ్ఞప్తి నాటక ప్రదర్శనములు నీరిదాయకములని యెంచి కైస్తవసోదరులును పంచమసోదరులును ఈ గ్రామమున కిటీసెల వచ్చియున్న సురభింకపెనీ వారి నాటకముం జూచుటకు నాటకకాలలోనికి రాగా హైందవపోయలు గొందఱు వారివలనో ధించి పంపివేసిరి. ఎంత విచారకరమైన సంగతి?

“నా వైద్యాలయములో మేమిచ్చు సుపచారములను బొందుటకు మేమిచ్చుమందు నీరు త్రాగుటకును మీకు నిషేధములేదు. పాతకాలలోను వైద్యాలయములందును మా సహవాసము మీకు నిషేధములేదా? నాటకకాలలోను బహుళలో ను బహిష్కారమా?” అని కైస్తవసోదరులకునుచున్నారు. ఈ ప్రశ్నకు నుత్తరమిచ్చు బాధ్యత ఆకిడు హైందవ పోయల పై వీర్పించున్నది. ప్రజలెట్టి మాధావరములను లోకైయు న్నంతవలకు మనకు బానిసత్వవిముక్తిలేదు. స్వాతంత్ర్యసాధ ను నెక్కుటకు మన కర్హతలేదు.

అసహాయావ్యయ నాయకుడగు శ్రీయుత పులవర్తి ల క్షుణ్ణస్వామిగారి స్వగ్రామమున నీయాకిడు వారిపలకు బడి లోనుండియు నిట్టియక్రమము జరుగుచుండుట మాకు దుఃఖ దాయకము. కాబట్టి వారీయక్రమముగని నివారింపగలందు లకు ప్రార్థించుచున్నారము. అస్సపైశ్యతానివారక సంఘము వారీ యిక్కట్లు దొలంగింతురని నమ్మి యీ విజ్ఞప్తి నంపితిమి.

ఆకిడు కైస్తవ పంచమ సోదరులు.

మదరాసు టెన్ని నుపదేములు

నిర్ణీత కాలమునకుముందే నేడు మదరాసు క్రికెట్టుక్లబ్బు వారి ఆటస్థలమునందు జనాకీర్ణమయ్యెను. రెండుమాడు ఆటలు ఒకేతూరిజరుగుట సంభవించుటచే దేనిని గాంచుదమా యని ప్రేక్షకు లాందోళనాచిత్తులై పర్కిన్సు, ఆర్. వి. రామారావు అడబోవు మూడవకోర్టునందు గాలిసోకర్యము గలిగియు న్నుందున అందే విశ్రమించిరి. కాని ప్రక్కకోర్టునందు భారత పీఠండు రామస్వామి వెంకటేశమూర్తితో ఆడుదుండెనని తెలియ, నావంకకు బరుగిడినిబువబడుటకైనను సంసిద్ధులైమాడదొడంగిరి. లోగడదినము మార్కండేయులపై నాడి జయముచిన వెంకటేశమూర్తియట్లు రామస్వామితో మాడబగియుండునని ఎల్లరు నూహించిరి. వెంకటేశమూర్తి ఉత్సాహముతో తన ప్రతికక్షి నెరుపుచుండెను. మొదటి 10 నిమిషములు రామస్వామి అందులకు సరియగు జవాబునీయలేదు. ప్రేక్షకులు కొంచెము ఆశాభంగమును నూచించిరి. ఇరువురు 2 పాయింట్లు సమముగ గెప్పినవిషయ రామస్వామి విజృంభించి ఆటగొల్పిం దుట యటుండ ప్రేక్షకుల నానందపరచెను. రెండవసెట్టునందు ప్రయాసలేకయే వెంకటేశమూర్తిని ఓడింపగలెను.

పర్కిన్సుతో రామారావు 15 నిల వరకు సమముగ పోరాడెను. పిదప పర్కిన్సుచాల నిలుకడగలిగి పట్టుదలతో నాడి 2 పాయింట్లు తారతమ్యముతో మొదటి సెట్టునున్ను, రెండవసెట్టునందు 4 పాయింట్లు అధికముగను గెలువజాలెను.

నేడాడుబడిన 5 ఆటలలోను ప్రేక్షకుల సెక్కుడుగ మ్యూసొంపగల్గినది వేర్దొంచిన హనుస్సు, పర్కిన్సుగారలు, ఆస్టి, సిగటుగారలతో అడినఆటయే. హచ్చి పర్కిన్సుగారల జత అన్నివిధములతోగియుండి సాంధికగనుండెను. తమ ప్రతికక్షులం దువలె ఒకరిపై నొకరాధారపడి బంటినితీయకగనియలేదు. హచ్చి పర్కిన్సుగారలుండి ఒసంగు బంటిచెప్పులొక్కసమాధానమైన ను ప్రతికక్షులీజాలకుండిరి. కాని ఉత్సాహముచూత్రము ఆ వంతయు తగ్గలేదు. మొదటి సెట్టు 3 పాయింట్లు బెడముతో హచ్చి పర్కిన్సుగారలు గెలిచిరి. రెండవసెట్టులో ప్రతికక్షులు మాతనోత్సాహముతో నాడదొడంగిరి కాని హచ్చి, పర్కిన్సు, ఇగ్గవరయందుగల ఒడ్డిక, సహకారములవలన వారెంతప్ర యత్నించినను తుదకు నిష్ఫలమైరి. హచ్చి మిగుల క్లాపూపాత్రముగ నాడి సభ్యుల సంతోషపెట్టెను.

రామస్వామి గాంపట్టుసతిగారలు, మార్కండేయులు గాంటు సతిగారలతో నాడి అతిసులభముగ జయముచిరి. పాపము ఒక్కమార్కండేయులెంత ప్రయత్నించి ఏమిచేయ గలదు?

కర్కుపాత్రీకుసతి	జేన్సుకన్య	ఓడించెను.
గృహపొందినవారు	ఓడినవారు	
పర్కిన్సు.	ఆర్. వి. రామారావు	
	6-4; 6-2.	
రామస్వామి	వెంకటేశమూర్తి	
	6-2; 6-2.	
హచ్చి	ఆస్టి	
పర్కిన్సు	సిగటు	
	6-4; 6-3	
	6-3; 7-5.	
గాంపట్టుసతి	గ్రాంటుసతి	
రామస్వామి	మార్కండేయులు	
	6-2; 6-1.	
కర్కుపాత్రీకుసతి	జేన్సుకన్య	
	6-1; 7-5.	

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళేశోత్ప కస్తూరి, మండిగోళాన నము, ఆదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచినంతుమపుత్త్య మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము శైత్యభారము చలిద్దరము, సన్నిపాతము, అశీర్లము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అశీర్లము వగైరాలను వెంటనే మానును. ప్రతివారును సామాన్యులుగ కాడలేగినవి. ప్రతిగ్రహమున నుండలేగినవి. మాఖ్యముగ పిల్లలంగల గృహునం దుండలేగినవి.

అమ్మకాంజనముడిపో, మదరాసు బొంబాయి

గౌ. పాత్రికారి వ్యవస్థాపనము

నిర్వహణాధికారి ప్రారంభవిద్య అవసరము

విద్యాశాఖమంత్రియగు గౌ. పి. వి. పాత్రికారు 22 వ తేదీ ఉదయం కలకత్తా మెయిలులో ఏలూరు చేరిరి. పురప్రముఖుల సేవలు స్వీకరణ వారికి స్వాగత మొసగిరి. విద్యుత్తు మునిసిపలు భవనమున మునిసిపలుసంఘమువారు మంత్రిగారికి స్వాగతప్రకటనను సమర్పించిరి. ఈక్రింది విధమున గౌ. పాత్రికారు ప్రత్యుత్తరముచ్చిరి:-

గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరించుట

నిర్వహణాధికారి ప్రారంభ విద్యావిధానము రాష్ట్రమునందు సమముగ వ్యాపించవలయునని మా ధ్యేయము. విద్యాసంస్కరణ ప్రయత్నముల ప్రారంభించుటకు మొదలుపెట్టెను. జాతీయ జీవితమునకు జాతీయవికాసమునకును ప్రారంభవిద్య పునాది పెట్టిరి. గ్రామాలయములందున్న అధిక సంఖ్యాపాలకు సామాన్యజనులు వ్యవసాయదారులు సాంఘికముగను, విజ్ఞాన విషయములందును వృద్ధి గాంచుటకు దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదు. గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరించి ఏదియనులందైనను గ్రామములు పరాక్రమము కావలయునట్లు చేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము. జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు ఇది పునాది. విజ్ఞానవంతులగు భారతీయులందరు ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించుట అవసరము. కీ|| కీ|| గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి ఆత్మీయ ప్రయత్నముల అభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నదని నమ్ముచు వారి ఆదర్శమును కొనసాగించుట ప్రయత్నించవలెను. ఆర్థిక ఇబ్బందులను వెనుదిరుగవలెను. పట్టుదలతో పనిచేసిన తప్పక చిక్కులు విడిపోగలవు. అజ్ఞానమైన లక్షలకొలది సోదరులపట్ల సానుభూతి ప్రకటించుచు ఈనిర్వహణాధికారి ప్రారంభవిద్యావిధానమును సంపూర్ణముగ అమలునందుమట్లు సంస్కర్తల ధర్మమై యున్నది.

స్థానికవిషయములు

ఏలూరునందు నిర్వహణాధికారి ప్రారంభవిద్యావిధానము ఇంతవరకు అమలునకు రావలయునని చింతించుచున్నాను. ప్రస్తుతము ఈవిధానము అమలునందుమట్లు అనుభవమున పరిశీలించి తర్వాతనని తెలిసికొనుటకు సంతసించుచున్నాను. ఆర్థిక పరిస్థితు లెంతవరకు ప్రకారముగ నున్నను అధికారపరుల యచితముకాదు. బంగారు, వేలూరు, మంభకోణము మున్నగు ప్రదేశములందు దీనివిధానము చక్కగ పనిచేయుచున్నదిగా. సానుభూతి గలిగిన విద్యాధికారి సహాయమునకు, అధ్యయన సభలను కానలయునను ఉత్సాహమునకు మీ ప్రయత్నములు ఫలించి జిల్లామంతయు మాతనవిజ్ఞానవికాసముతో విరాజిల్ల గలదని నమ్ముచున్నాను.

వృత్తివిద్య

కెకండ్రీ పాఠశాలయందు వృత్తివిద్యను బాలురు అభ్యసించుట సాంఘిక ప్రయత్నమునకు అత్యవసరము. అనేక కారణములనల్ల ఉన్నత పాఠశాలవిద్యను ముగింపజాలని విద్యార్థులు గౌరవముగ జీవితమున గడపుటకు ఏదో ఒక వృత్తి యందు వైపువైపును పాఠశాలయందే సంపాదించుకొనుట మిగుల అధికరము. అటువిద్యుత్తుఅవకాశమున్న వారు పారిశ్రామిక పాఠశాలయందు ప్రత్యేక వైపువైపును నడయుటకు శిక్ష పొందవచ్చును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఈనగరమున కెకండ్రీగ్రామ కళాశాల యొకటి స్థాపించవలయునని కోరుచున్నాను. త్వరలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు జిల్లా ప్రకటించబడును. ఆంధ్రదేశమునందు ఉన్నత కళలు విశేషపరగవు. నగరములందు వర్తకశిఖాముఖులు జమీందారులు ధనికులు పట్టుబట్టి మీ పాఠశాలను మొదటి తరగతి కళాశాలగ మార్చి రాష్ట్రమునందు వ్యాపింపగల కళావికాసమునందు పాలుపై కొనవచ్చును.

దేశభివృద్ధికి తోడ్పడుకొనుటకు ఎక్సెస్సు

ఆదాయము అవసరము

మధ్యపానమును తగ్గించవలయునను ఉద్దేశముతో అధిక కారులసంఖ్య అధికముగ నుండు స్థానికపలహా సంఘములు ఏర్పరుపబడెను. కాని ఈప్రయత్నములు ఫలించవలయుననిన ప్రాంతజాతులవారియందు కొంతప్రచారము జరుగవలెను. వారి సానుభూతి సహకారము అవసరము. ప్రభుత్వమువారి ఎక్సెస్సు విధానమునందు మార్పు కలుగుట అవసరమేకాని ఆర్థికముగ రాష్ట్రమున గొప్ప లోటు కలుగునట్లుగ పనిచేయుట ఉచిత

శ్రీ కస్తూరిదేవి జాతీయబాలికాపాఠశాల

(నెల్లూరు శ్రీలక్ష్మికాంగ్రెసు సంఘమున నిర్వహించబడుచున్నది)

కొ-వ వాయిదానూలు పంపినవివరములు

వరుస సంఖ్య	బాలికలకేర్లు	వయస్సు	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులములు
1	ఒరుగంటి కమలమ్మ	11	705	2000	18	5 1/2
2	,, రత్నమ్మ	12	706	2000	29	8 3/8
3	తూములూరు వసంతమ్మ	10	707	2000	10	10
4	తేనుమ్మ నీతిమ్మ	10	708	2000	19	5
5	మారపాటి అనందమ్మ	10	709	2000	24	4 1/8
6	దేశిభట్ల భ్రమరాంబ	9	1241	2000	14	7
7	మంగమూరు పిచ్చమ్మ	10	1288	2000	22	4 1/2
8	ఎనమచింతల విశాలమ్మ	9	1243	2000	11	8 1/2
9	చిట్టమూరు కామమ్మ	9	1240	2000	10	9
10	దేశిభట్ల జానమ్మ	7	1242	1000	16	9
11	కొట్లా కామేశ్వరమ్మ	13	1253	2000	16	8
12	గాడేపల్లి కనకమ్మ	13	1247	2000	15	6 1/2
13	,, జ్ఞానాంబ	9	1251	2000	10	8 7/8
14	ఒరుగంటి మైత్రేయి	9	1766	2000	13	7 1/2
15	రాయప్రోలు సుబ్బమ్మ	9	1983	2000	12	8
16	సరస్వతుల మంజుళం	8	1289	500	8	3 1/8
17	ముత్తరాజు రాజమ్మ	8	1248	800	10	4 3/4
18	ఖజానా శకుంతలాబాయి	12	1980	100	8	5/8
19	బొమ్మ వనమాతమ్మ	9	1769	800	10	1 3/8
20	యనమచింతల సత్యవతి	9	1984	500	14	4 3/4
21	బిరదవోలు అన్నపూర్ణమ్మ	9	1767	200	7	1 1/2
22	తోపా సుబ్బరత్నం	9	1982	400	8	2 1/2
23	సరస్వతుల కమలమ్మ	10	1985	200	10	1
24	చిట్టమూరు రాజమ్మ	13	1979	100	15	5/16
25	గాడేపల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ	11	1978	800	14	2 3/4
26	కొండపల్లి వెంకటలక్ష్మమ్మ	13	1981	600	16	1 3/4
(అ)	సరస్వతుల కేమమ్మ ఉపాధ్యాయురాలు	-	1252	2000	14	7
(ఆ)	కాళ్ళపల్లి రామసుబ్బమ్మ (తాత్కాలిక ఉపాధ్యాయురాలు)	-	1688	2000	18	5 5/8

మాయని మిమ్ములను ప్రశ్నించుచున్నాను. రాష్ట్రపు ఆదాయములో ఎక్కువభాగము ఎక్సెస్సుకాబట్టి ఏర్పడుచున్నది. ఎక్సెస్సు విధానమున మార్పులకు పూర్వము నష్టమున ఆదాయమును ఏవిధముగ సంపాదించుటయో నిర్ణయించుకొనవలెను. దేశభివృద్ధికి తోడ్పడుకొనుట పోషించుటయో లేక ఎక్సెస్సును ఆదాయమును నిరాకరించుటయో? ఈరెంటిలో ఏది శ్రేష్ఠమో ప్రజలు నిర్ణయించుకొనవలెను.

పిమ్మట మంత్రిగారు నగరమునందలి పాఠశాలలను చూచిరి. సి. యం. యస్. బోర్డింగు స్కూలునందలి ఏర్పాటులను ప్రశంసించిరి. గోకలే ఆదిమాంధ్ర పాఠశాలయందు శాసనసభ్యులగు య. కొ. దే. వే. ం. ద్రు. డు. గా. రు. స్వా. గ. త. ప. త్ర. ము. న. ర్పి. ం. చి. రి. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆదిమాంధ్రులను గాంధ్రులందు అన్నిపాఠశాలలయందును చేర్చుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవును ప్రకటించిరినియు నిర్వహణాధికారి ప్రారంభవిద్యా విధానము అమలునందు చుండుచున్న విన్నపాతులు అభివృద్ధికి రాగలరనియు చెప్పిరి.

మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు లిటరరీ రిసర్చి అసోసియేషనువారు మంత్రిగారిని సందర్శించి పాఠశాలయందు దుపయోగింపబడు తెలుగు పకనీయగ్రంథములు శిక్షణవిధానము సమముగ లేదని చెప్పిరి. పకనీయగ్రంథములను నియమించుటకు ప్రత్యేక సంఘమువారున్నారనియు, ఏకానమునకు ఏగ్రంథములు తగునో ఆలోచించి నిర్ణయించుట వారి కధికారమున్నదనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి.

ఏలూరులో మహమ్మదీయబాలురకు కెకండ్రీ పాఠశాలను కృష్ణాకెనాలుకు దక్షిణముగ ఒక మహమ్మదీయ బాలికా పాఠశాల ఒక పారిశ్రామికపాఠశాల స్థాపింపవలయునని మహమ్మదీయ ప్రముఖులు కొందరు మంత్రిగారిని సందర్శింపకొరిరి.

సాయంకాలము మునిసిపలు భవనమున రావుసాహెబు ఓ. వెంకటరామయ్య నాయుడుగారి భార్యపతనము మంత్రిగారు బహిరంగపరచిరి. రాత్రి మంత్రిగారి గౌరవాత్మకమై ఒక గొప్పదినము జరిగెను.

అన్నవరం ఉచితవిద్యాలయ ప్రారంభోత్సవము

శ్రీ అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామివారి దేవస్థానం ధర్మకర్తలను దానకర్తలనుగల శ్రీ రాజా యసుగంటి వేంకట రాజగోపాలరామనూర్యప్రకాశరాయణిం బహుద్దరు వారు శ్రీస్వామివారి దేవస్థానమునకు సంబంధించి యొకయు ఉచితవిద్యాలయమును నేడు అన్నవరమున స్థాపింపజేసిరి. అందు వేదము, శ్రోతము, స్మార్తము, సంస్కృతము, అంగ్రము, అంగ్లము, వేదాంతము, మున్నగువిద్యలను నేర్పుటకు దగిన యేర్పాటులు చేయించినారు; బీదవిద్యార్థులకు భోజనవసతికలదు. బాలురకు జీతములులేవు. శ్రీవారి మహాదార్యమును వారిత్యాగమే చెప్పక చెప్పవచ్చును.

నేటి యుదయం 8.30 గంటలకు నీవిద్యాలయము మంగళవాద్యములతోను శృత్యుక్తులగు శ్రీ దేవస్థానముననేజరు శ్రీ చెలికాలి వేంకటరమణారావుగారి యాధిపత్యమున (ప్రారంభింపబడెను. బాలబాలికలు సరస్వతీ ప్రసముః జేసినపిదప నల్పాహారము లాసగలుడెను. సభికులకుఁ జందనాగరు తాంబూలములూసగలుడెను. సభవారు శ్రీరాజావారి యుదారతకు శ్రీవారికి శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి సంపూర్ణాయారోగ్య శ్రేష్ఠ్యముల నిచ్చుగాక యని ప్రార్థించిన వెనుకపూర్వకరతాళధ్వనలతోఁ బ్రారంభోత్సవము జయప్రదముగఁ ముగిసినది.

శ్రీవారు మున్ను శ్రీకళ్యాణానందభారతీ సంస్కృతాంగ్ల పాఠశాలకు (గోరస) భూరివిరాళ మొసగిన నెఱదాతలు. ఈరెండు విద్యాలయముల నేకీభవింపజేసినవి కేషలోకోపకారమున నని పెక్కుమంది తలంచుచున్నారు. ఏతద్విద్యాలయమును శ్రీరాజావారి పరమేశ్వరయందు రక్షించుఁగాక! అన్నవరం } పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణరావు. 24-2-25 }

కేమరిగారి మరణము

హైదరాబాదు, ఫిబ్రవరి 27:- మేజరురాడరికు హెరాల్డు కేమరిగారు (నెనికోద్యోగి), "హైదరాబాదు బులెటిన్" పత్రికా సంపాదకుడు కొంచెము జబ్బుకేసీ మరణించెను. వారి శవమును శ్రేష్ఠ వైద్యమర్యాదలతో పూడ్చబడును.

మదరాసువార్తలు

కృష్ణగాన సభ:—ఈసభవారి యజమాన్యమున తిరువల్కల్లోని పీఠరాఘవ మొదలగు 81 వ సంఖ్య గృహమున [కారదాహల] బన్ని బాయిగారునందనారు చరిత్రమును కాలక్షేపము చేయుదురు.

గొప్ప సంగీత ప్రదర్శనము:—గురుని విలాస సభవారి భవనవిధిగల సభా సభ్యులు ఈనెల 28 వ తేదీ కని వారం సాయంకాలము 5-80 గంటలకు విజ్ఞాపితమైన ప్రదర్శనమున సంగీత ప్రదర్శనమును జరిపెదరు.

క్రొత్త పోలీసుకమిషనరు:—క్రొత్త పోలీసు కమిషనరుగ నియమింపబడిన హమ్మిల్టన్ గారు నేటిదినము ఛార్జీ పుచ్చుకొనిరి. ఇంతవరకు పనిచేయుచున్న హానింగుటను గారు చేపట్టినమా ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

శ్రీ శ్రీ డాక్టరు కోమలగారు:—చెన్నపురియం దలి మళయాళి క్లబ్ వారు నేటిదినము ఉదయం 10 క ప్రత్యేక సమావేశమును జరిపి కోమలగారి మరణమునకు చింతింప వారికుటుంబముపట్ల సానుభూతి తెలుపుచు తీర్మానములను గావించిరి. త్వరలో 1 క బహిరంగసభ జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు.

సామాజ్య కుప్పరంగనివారణ నిధి:—ఈనిధికి జి.టి.వి.సి. యస్. గారు బ్రగడియరు జెనరలు మగ్నై యగుగారు చెటి నారు రూపములు సి. హెచ్. జయమల్లీ ను సాహేబు అండు కంపెనీవారు 25 రూపములు విరాళము లొసగిరి. మొత్తముమీద రూ 14200 విరాళములు వసూలయ్యె నని కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీ శ్రీ దామెల్ల రామారాయస్మారకసభ:—ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘయాజమాన్యమున శ్రీ దామెల్ల రామా రావు అకాలమరణమునూర్చి సానుభూతిని తెలుపుటగాను కనివారము 5 గంటలకు పచ్చయ్యప్పకళాకాలయందు శ్రీయుత హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారి అధిపత్యమున బహిరంగ సభ జరుగునుగాన ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

డబ్లి ప్రభుదంపతులు:—ప్రస్తుతము భారతదేశమున పర్యటన మొనర్చుచున్న డబ్లి ప్రభుదంపతులు నేటిదినము రాత్రి బెంగళూరునుండి ప్రయాణమయ్యెదరు. డబ్లి ప్రభువు గారు 1902 మొదలు 1906 సంవత్సరమువరకు విర్మాండు లార్డు లెఫ్టి నెంటుగను 1908 మొదలు 1911 వరకు ఆస్ట్రేలియా గవర్నరు జెనరలుగను పనిచేసిరి.

లక్ష్మీరత్న కాలండరు:—చెన్నపురి జార్జిటవు ను తంబునెట్టివిధి 816 వ గృహమున వ్యాపారము చేయుచున్న “లక్ష్మీరత్నము లిమిటెడ్” కంపెనీవారు పంపిన కాలండరును కృ జ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఈకాలండరులో కొన్ని విశేషములు కలవు. చెన్నపురి ప్రేమాసన్నుల బొమ్మయున్నది. ఈబొమ్మను నేడు [27-2-28] ఉదయముననే చెన్నపురి గవర్నరు తెరచెను. ఆకట్టవనునకు లక్ష్మీరత్న కంపెనీవారు చపటా [ప్లాండు] పనిచేయించిరి. ఈకాలండరు నేడే వెలువడినది. దీనియందు 1925 మార్చి మొదలు 1926 మార్చివరకు 18 నెల లకు 18 పేజీలున్నవి. ఇదిచూడుటకు చాల ముచ్చట [నీలు] గానున్నది. ఫెలోక్లెయిన్, లక్ష్మీరత్నండు పోర్టులాండు నిమెంటు, రతన గ్రెనైటు, సలోనిటు అస్పెస్టాసు నిమెంటు షీట్సు, మున్నగు పరతులను వీరు విక్రయించెదరు. చాలకంపె నీలకు ఏజెంటుగాగూడ నున్నారు. వలయువారు పైచిరు సామాను చూడవలెను. వీనిని వివరముగ నిర్ణయింపట కెడము లేదుగాన కడు సాగుగా నున్నదని చాలును.

విజయనగరము మహారాజుగారు
విరోపాఖండమున కేగుట

శ్రీవిజయనగరము మహారాజువారు చెన్నపురిమీదుగా కొలంబోవల్లి అటనుండి విరోపాఖండమున కేగదలచి నేడు స పరివారముగా విజయనగరమునుండి మెయిలులో బయలుదేరి రి. పౌరులు వందలకొలదిగ రైలుప్రేమకు వచ్చి వారిని సాగ నంపిరి. (స్వకీయవిలేజురి తలలివార్త)

పోలీసువారి అక్రమచర్య

మైలాపూరు పోలీసేరము

హైకోర్టువారి తీర్పు

మైలాపూరు మలేమాన్ పోలీసు యందలి భవనముందు 22-5-28 న ఇంటికి కన్నమువేసి సాత్తు అపహరించిన సేరము పై 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుచే శిక్ష వేయబడిన మునగను, మురుగడుఅను (చిత్రారు నివాసులు) వారలకేసు నేడు న్యాయ మూర్తి దేవదాసుగారు తీర్పునొసంగుచు పోలీసువారి చర్యను తీవ్రముగ విమర్శించిరి.

ప్రాసిక్యూషనువారి వాదన ప్రకారము 1, 2 ముద్దయులు బంధువులనియు, వారిరువురుగలసి ఒకనగలవర్తకునివద్దసాము లనమిగిలిననియు, ఆనగలవర్తకుడు బారిష్టరుగానున్న డాక్టరు స్వామినాథనుగారితో ముద్దయులసంప్రతించుచుండిరిని చెప్పె ననియు చెప్పిరి. డా॥ స్వామినాథనుగారు తాను వారితో ఆ పోలీసువారియందును నిరాకరించెను. 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజి స్ట్రేటుసేరమును విచారించి మొదటిముద్దయికి 2 సం॥ లు రెం డవవానికి ఒక సంవత్సరము శిక్ష విధించిరి.

అపీలునందు మొదటిముద్దయి పక్షమున వి. యల్. య తిరాజు, 2 వ వానిపక్షమున వి. రాజగోపాలాచారిగారు వా దించుచు ముద్దయి పక్షమందు విజయమును డా॥ స్వామినాథ నుగారిపై సరిగ ముద్దయులకేసు విచారణదినముననే వేరొకకోర్టు నందు హాజరుగనటల సమయముజేయింపబడిననియు, అందువ లన విచారణదినమున ముద్దయులకు తమపక్షము సరిగవాదించబడి లేదనియు, ముద్దయులకు స్పృతికృతముగ అసంబద్ధము, అపేతు కమునకు సాక్ష్యము ప్రవేశపెట్టబడిననియు వాదించిరి. క్రా నుప్రాసిక్యూటరు ప్రభుత్వపక్షమున మాట్లాడుచు డా॥ స్వామి నాథనుగారిని కేసువిచారణదినమున వేరొకకోర్టు హాజరుగనటల సమయముజేయుటచే క్రిందికోర్టువిచారణ దుర్బలముగాదనియు వా దించిరి.

ముద్దయులు మదరాసునందు లేనికారణమున నిరూపింప నశక్యమే విచారణ ప్రారంభింపబడలేదు. మొదటిముద్దయి 3 కేసులలో సంబంధముగలిగియుండెను. 3 కేసులలోను డా॥ స్వామినాథను ముద్దయులపక్షము నహించెను. కేసులన్నియు 1924 సం॥ జూలై 24 కి వాయిదావేయబడిన.

జూలై 2 వ తేదీ రాత్రి పొద్దుపోయినపిదప ముగసటిది నము 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు కోర్టులో మూడవకేసునం దు సాక్ష్యమునొసంగుటకై హాజరుగావలసినదని డా॥ స్వామి నాథనుగారిపై సమయం బారీచేయబడినది. జూలై 3 వ తేదీ న మాజిస్ట్రేటు మొదటిరెండుకేసులు విచారించి మూడవకేసు నందు డా॥ స్వామినాథను గారిని సాక్షిగ విచారించిరి. మూడ వతేదీ ప్రాసిక్యూషన్ వారిసాక్షిగ విచారించబడినందున 4 వ తేదీ ముద్దయులపక్షము వాదించుట అనుచితమని స్వామినాథను గారు భావించిరి. ఆదినముననే ముద్దయుపై మాజిస్ట్రేటుగారు సేరము నాలోపించిరి. జూలై 3 వ తేదీన ముద్దయులకు వకీలు లేనందున డా॥ స్వామినాథనుగారిని క్రానుచేయువారు తేరైరి.

న్యాయమూర్తి తమ యభిప్రాయముల నొసంగుచు జూలై 2 వ తేదీ డా॥ స్వామినాథనుగారిపై రాత్రి పొద్దుపో యినపిదప సమయం బారీచేయబడుటవలన పోలీసువారి చర్య విశ్వసనీయమునట సంశయాస్పదమనియు, పోలీసువారి చర్య కేవలము మాన్యమును అక్రమముననియు, వారటుల సమయం గావించి ముత్తుము సలిపినందుటగాను గొప్ప తప్పిదమొనర్చి రనియు పలికిరి. నిండు అనుభవము గల్గిన 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుపదవినం దుండు న్యాయాధికారి పోలీసువారికి లోబడి ముద్దయులు తగిన: వకీలును ఏర్పరుచుకొనుటకు తగిన అవకాశ మొసంగవలెను పెంతయు ఆశ్చర్యకరమనియు, పోలీ సువారి చేతిలో మాజిస్ట్రేటు యంత్రమువలె నుండెననియు పలికిరి.

అంత్యమున న్యాయమూర్తి తీర్పు నొసంగుచు మాజి స్ట్రేటు అనుసరించిన విధానముచే విచారణ దుర్బలమై పోయిన ని తలంచి క్రింది కోర్టు తీర్పు త్రోసివైచి తిరిగి మాజిస్ట్రేటు గారిని విచారణ జరుపవలసినదిగ ఉత్తరు నొసంగిరి.

సుప్రసిద్ధశిల్పి వి. వి. వాగ్ గారు

గవర్నరుగారు శిల్పిశాలను సందర్శించుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 26:—సుప్రసిద్ధ భారతశిల్పి కళాధర్మగురు వి. వి. వాగ్ గారి శిల్పిశాలను నేటిసాయంత్ర మందు జొంజాయి గవర్నరుగారు సందర్శించిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—కోయంబూరు జిల్లా మజిస్ట్రేటు,

కల్లెరు హెచ్. ఎ. బి. వర్మనుగారు కోయంబూరు నుండి నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి. గా. కె. వి. రంగ స్వామి అయ్యంగారు నేటిదినము ఉదయం ఢిల్లీనుండి చెన్న పు రికివచ్చిరి. నైజాముస్టేటు రైల్వేలకు చేసిన కల్చల్ కార్డు రైలు బాడ్ హార్వటుగార్డు ఎ. బి. టలెజ్ గారు నేటి ఉద యం చెన్న పురికి వచ్చిరి. దక్షిణ ఇండియా రైల్వే విజంటు బి. సి. స్కాటుగారు తిరుచినాపల్లినుండి చెన్న పురికి నేటిదిన ము ఉదయం వచ్చిరి. భర్తదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులగు సర్ టి. సదాశివఅయ్యగారు నన్నరాత్రి బెంగళూరును క్రేగారు కోయంబూరు వచ్చిరి. జి. సి. మొలార్ వి. సి. యస్. గారు భార్యనుగారెతోబాడ నేటిదినము ఉయం చెన్న పురికి వచ్చిరి. రేపు వారు ఇంగ్లాడునకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

దక్షిణ భారత వ్యాపారము కీడులు

పుటుబాలు పందెములు

బి. సి. మిల్లువారు యమ్. యస్. యమ్.

రైలువే సంఘముతో నాడి సమానులగుట

బక్కింగుహము కర్నాటకమిల్లువారు రైలువేళ్లువా రితో పోటీకేయుట కిది మూడవతూరి. నేటికేదో యొకపక్షము గలువకు తప్పకని ప్రేక్షకులెల్లరు తీర్మానించుకొనిరి.

ప్రభు 80 నిమిషముల కాలములో మిల్లువారు ఆంట్లో ని నాయకత్వముక్రింద మూడుగ నాడి ప్రతికష్టపై జయ మొందగలరని ఊహించుట కవకాశమొసంగిరి. కాని రైలువేళ్లు బ్లువారి గోలుకీపరు జాగరూపతగలిగి గోలుగాకుండ సంగ్రహిం పజాలెను. రెండవఅరగంటయందును ఇరువురు ఒకరిపైనొకరు గోలుచేయజాలక పోయిరి. పిదప మరొకంతకాలము ఒసంగబడె ను. ఈమారు రైలువేవారు మిల్లువారిపై గోలుగొట్టిరి. ఇంకేమి రైలువేవారు గెల్చినయె ఎల్లరు తలంచిరి. సభ్యుల ప్రోత్సాహ పూరిత వాక్యములకు కరతాళములకు మొరేదు. కాని మిల్లు వారు కేపించిన స్వల్పవకాశమందు ఉత్సాహమును పురిగొల్పి కొని రైలువేవారిపై గోలుకేసిరి. అందుచే నిరువురు కడకు సమానులైరి. నేడు తిరిగి ఆడుదురు.

నేటిదిన చర్య

(భారతశాసనసభ)

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 27:—భారతశాసనసభ నేటియదయ మున తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

వి. రెడ్డిగారికి జవాబుచెప్పవ నివిలుజన్మి నుకమిటివారి శిఫారసులలో చాలవరకు భారతశాసనసభ యెదుటికి కాసనము లు చేయబడునిమిత్తము తీవ్రనిరావణ ముచనలై యున్నవని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధేరు మడ్డిముగారనిరి.

మొహతాగా రనేకప్రశ్నల నడిగిరి. మొహతాగానికి జ వాబుచెప్పవ నిమ్ముగా రొక స్టేటుమెంటును బల్లపై నునిచిరి. మూలధన కార్యక్రమముక్రిందను సాధారణ ఖర్చులక్రిందను ము ఖ్యమైన రైల్వేలు 1922-23 లోను 1923-24 లోను కొన్నటు వంటి దిగుమతి విస్తృతులయొక్కయు హిందూదేశ వస్తువుల యొక్కయు విలువను ఆస్టేటుమెంటు తెలుపుచుండెను. 22-23 లో దిగుమతిచేయబడిన రైల్వేసామానులవిలువ రు 21.69 కో ట్లు హిందూదేశములోనున్న వస్తువులు రు 9.17 కోట్లు. 1923 24లో దిగుమతి సామానులు రు 18.79 కోట్లు. హిందూదేశ ములోనివి 8. 27 కోట్లు. మొత్తముమీద కావలసినవస్తువులలో నూటికి 1922-23 లో 27.71 చొప్పునను 1923-24 లో 30.05 చొప్పునను హిందూదేశములో కొనబడిన వస్తువులక్రింద బొగ్గు రాయి, ఇటుక, నున్నము మొదలైనవిచేర్చబడలేదు ఇవన్నియును సాధారణముగా హిందూదేశములోనేకొనబడుచున్నవి. రైల్వేలకు సాధారణముగా కావలసిన వస్తువులలో అనగా వాగనులుకట్టు టకు కావలసిన భాగములను తగినవిచేయుటలో యింజనీరింగు పరిశ్రమయొక్క స్థితి యెట్లున్నదో విచారించుటకు బూర్జువాదా వారిని అడుగుతుండగా యిం యిండియా దొరతనమువారు విచా రించుచున్నారని విమ్ముగారు మరణించెప్పిరి.

కతన కాసనములను రద్దు చేయవలసినదనియు, రైల్వే కంపార్టుమెంటులను ఆంగ్లో యిండియనుల నిమిత్తమున యూ రపీయనుల నిమిత్తమున రిజర్వు చేయరాదనియు భారతశాసన సభవా గామోదించిన తీర్మానములకు రెండింటిని స్వీకృతాస్ప టువారు నిరాకరించినది కార్యదర్శిచెప్పగనే జనాధికారుల పైపు నుండి సిద్ధునిగ్గని కేకలు విసబడినవి. (అ. ప్రె.)

రైల్వే డిమాండులు

రైల్వేబోర్డు క్రింద, తగ్గింపబడిన 9,07,900 రూపాయల గ్రాంటు

ఆమోదింపబడెను

రైల్వేబోర్డు క్రింద నూరురూపాయలు తగ్గింపుడని
పెట్టిన లాల్పా దునీచందుగారి
తీర్మాన మోడిపోయెను
(భారత శాసనసభ)

ఢిల్లీ, ఫి. బ్ర. వ రి 26:—గ్రాంటుల విషయమున రైల్వే
డిమాండులపై శ్రీమం భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.
శ్రీమం భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.
శ్రీమం భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.

రైల్వే నిర్ణయసంఘము

ఆక్టోబరు కమిటీవారు 4 సంవత్సరముల క్రిందటనే
శిఫారసు చేసిన రైల్వే నిర్ణయసంఘమును స్థాపించు విషయ మే మైన
దని ప్రభుత్వమువారి సదుగుటకు 100 రూపాయలను తగ్గింపవల
వినదని శ్రీ. సి. నియోగిగారు ఉపపాదించిరి.

ఆలస్యమైనది సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరుగారు ఒప్పుకొనిరి.
ఆక్టోబరు కమిటీవారు నూచించిన విషయమునకు ప్రభుత్వము
వారు రైల్వేబోర్డువారునుగూడ అంగీకరించిరి. ఏలనన అటు
వంటిసంఘ మొకటి యున్నయెడల తగావాలి వెంటనే పరి
ష్కారముగను, అదియునుంగాక రైల్వేవిషయమున ప్రజలకు
గూడ విశ్వాసము జనించును. ఈయనమానములను నిన్న
పండిత మోతీలాలుగారు తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వపు నూచన
1928 సంవత్సరము ఆరుకాలమున కేంద్రసలహాసంఘముతో
చర్చించుటచే, రైల్వేరైల్వే నిర్ణయించు విషయము ప్రపంచ
ములో కల్ల గొప్పసాంకేతికవిషయము. రైల్వేవిషయమున తగా
వాలను ఆసంఘము బహిరంగముగ విచారించును. 1928 ఆరు
కాలములో సలహాసంఘమువారు రైల్వేసంఘము రైల్వేను
నిర్ధారణజేయుసంఘముగా నుండరాదనియు అది యొకవిచారణ
సంఘముగా నుండవలెననియు ప్రభుత్వమువారితో అంగీకరించి
యున్నారు. 1924 సంవత్సరములో మొదటనే దీనివిషయమున
యిండియానుంట్రి ప్రభుత్వమువారు పంపగా దానికి జవాబు
గడచిన జనవరిలో వచ్చెను. ఆ జవాబులో ఒకరహస్యవిషయ
మున్నదనియు దానిని సమాజేశము సమాప్త మగులోగా సలహా
సంఘమువారికి రహస్యముగా తెలియజేయుదా ననియు చెప్పి
యున్నారు. దానిసంగతి తెలిసినెంటునే రైల్వేసంఘము స్థాపిం
పవలయును.

నుమారు ఎంతకాలములో జరుగునని సర్ ఫ్రెడరీక్
మహాను భావించువాడు రామచంద్రరావుగారు వాణిజ్య
సభ్యునడిరి. అదంతయు సలహాసంఘమువారి చైఖిరిని బట్టి
యుండునని వారు జవాబుచెప్పిరి. కబీర్ దీక్ష అహమ్మదు
గారికాశ్రయ జేయగా ఆసంఘములో ఒకలాయరు అధ్యక్షు
డుగాను రయిల్వే వాణిజ్యమును తెలుపువారిద్దరు సభ్యులు
గాను ఉండురని సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరుగారు చెప్పిరి.

ఆసంఘము ఆక్టోబరు కమిటీవారు చెప్పినట్లుగా చట్ట
సమ్యక్మైన సంఘముగానుండునా తేకేవలము విచారణసంఘ
ముగానుండునాయని మణ్సుగంపెట్టిగారడిగిరి.

రైల్వేసంఘమును చట్టసమ్యక్మైనమైనసంఘముగా చేయవలెనని
ఆక్టోబరు కమిటీవారిభిప్రాయపడినట్లు తమకునిశ్చయముగా
జెల్పెనుదని సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరుగారు చెప్పిరి. అదిప్రభము
న విచారణసంఘముగా నుండును.

ప్రభుత్వమువారు రామచంద్రరావుతోడనే నియోగిగారు
తమ తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనిరి.

మూడవతరగతిరైల్వే తగ్గింపబడుటపై రు 1000-
తగ్గింపవలెననుజోషీగారి తీర్మానముంగీకరింపబడెను.

మూడవతరగతి ప్రయాణికుల కట్టములను తీర్చి రైల్వేను త
గ్గింపజేయుటపై రు. 1000. తగ్గింపవలెనని జోషీగారిక తీ
ర్మానమును పెట్టిరి. గంగానాథసింహగారు దానిని బలపరచిరి
రైల్వేను తగ్గింపబడుటపై రి వ తరగతి ప్రయాణికులకట్టములను తీ

సికేయుటపై: సౌకర్యములను కలిగించుటయే యిప్పటి ముఖ్య
వసరమున హుస్సేనల్లీకాశాపర్థగార్లు తీర్మానమున కడ్డుపెట్టిరి.
డాక్టర్ బుల్ సాగరుగారు జోషీగారిని బలపరచిరి.

సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరుగారు దానివిషయమై చర్చించుటకు
తగిన అవకాశమువచ్చినదని సంతసించిరి. 1918-14 లో కంటే
1923-24 లో రయిల్వేరైల్వేలో మొదటితరగతిలో నూటికి 68
చొప్పునను రెండవతరగతిలో నూటికి 77 చొప్పునను, యింట
యతరగతిలో నూటికి 70 చొప్పునను, మూడవతరగతిలో నూటికి
54 చొప్పునను హెచ్చుచేయబడినది. ఆకాలమున రయిల్వేల
కు కర్చులు నూటికి 167 చొప్పున పెరిగినవి. అటువంటిసమ
యమున రి వ తరగతి రైల్వేలో నూటికి 54 చొప్పున హెచ్చిం
చుట సహేతుకముకాదా? మొలకు 1/2 పైసతగ్గించినను 4 1/2
కోట్లకర్చును. అందులకు విగులుతుందనుకొన్నదానిలో 6 1/2
కోట్లతగ్గిపోవును. జనరలు డివిన్సెక్టువారియ్యగారిని దానికం
టు యిదితక్కువగానున్నది. జనరలు ఎక్స్పెక్టరేషన్ 780 లక్ష
లను యీసంవత్సరమును వచ్చేసంవత్సరమును కట్టవలసియున్న
పుడు వారి రిజర్వునిధిని వృద్ధిచేసినవారగుదురు. ముఖ్య
ముగా సరియైన వర్ష ము ల మీ ద ను మం ద ము గా ని
వర్తకముమీదను రాబడికి ఆధారపడి యు న్న పూ డి డి
యొకపెద్ద ప్రశ్నయై యు న్నది. వర్ష ము స కా ల
మున తీరియకపోయినట్లయిన చిత్తు తటస్థించును. మరియు
హిందూదేశమున సగటున ప్రతిమూడుపుడు సాలుకు రెండు
సార్లు మొత్తముమీద రిక్ మైళ్లు ప్రయాణము చేయుచున్నా
డు. కావున మైలుకు 1/2 పైస తగ్గినయెడల రి అజాబు మాత్రము
ఆదాయగును. మరియు వర్తక వ్యాపారమెంతయెక్కువైనను వచ్చే
సంవత్సరము రిక్ లక్షలకంటే యెక్కువరారు. నష్టముమాత్రము
4 1/2 కోట్లయియున్నది. తీర్మానమునందు నాకు సానుభూతి తేక
పోలేదు గాని యిప్పుడు హిందూదేశమున కవసరమైనది జీవిత
పరిమాణమునెక్కువజేయుట ఇండియాకులకు వాంఛలేలేవుగావున
పరిశ్రమ లభివృద్ధియగుటలేదు. రైల్వే యభివృద్ధిలో లంకావేయ
బడిన హిందూదేశ యైర్వర్తమును గోరిన యెడల రైల్వేలను
రిజర్వుంచుకొనునట్లు సభవారు చేయవలెను. వచ్చే ఆరుకాల
కాలమున మూడవతరగతి రైల్వేవిషయమును విచారింపజేసి తద్వి
షయములను సభ వారియెదుట నుంచెదను. అని యిన్ని ను
గావచ్చెప్పిరి.

రైల్వేను హెచ్చుజేసిన యెడల ప్రయాణికులలో మార్పు
కలగలేదని హరిశ్చంద్ర విష్ణుదాసుగారు తలచిరి. లక్ష్మీనారాయణ
రామయ్యగార్లు జోషీగారిని బలపరచుచు యిట్లనిరి.
రైల్వే హెచ్చుజేయకపూర్వము ప్ర యాణి కు ల సంఖ్య
250 లక్షలు హెచ్చి యిప్పుడు 100 లక్ష ల వ ర కే
హెచ్చినది. కర్చులు తగ్గించుకొనవచ్చును. రెండుకోట్లు మా
త్రము వ్యయమొనర్చినట్లయిన పేదలకును కొద్దికొద్ది దూరము
లపోవు కూలివాండ్రును సాయముజేయు నిమిత్తము ప్రభుత్వ
మువారు 60 మైళ్లవరకు రైల్వేను తగ్గింపవచ్చును. రు 1000/-
తగ్గింపవలెనను జోషీగారి తీర్మానము పిమ్మట ఓటుకుపెట్టబడి
సభవారిచే అంగీకరింపబడినది. అనుకూలముగా 50 మందియ
ను ప్రతికూలముగా 48 మందియు ఓటుచేసిరి.

రైల్వే శాఖామార్గములవిధానము

రంగస్వామిఅయ్యంగారి అనమృతి

రైల్వే శాఖామార్గముల యెడల ప్రభుత్వమువారు రవలంబిం
ప నున్న నూతనవిధానమునకు అసమ్మతిని తెలుపుదు రు 100/-
ను తగ్గించవలెనని రంగస్వామిఅయ్యంగారు ప్రతిపాదించిరి.
రైల్వేవిధానముపై సభవారికధికారమే యున్నయెడల సభవారి
తో చెప్పకుండా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము కేలప్రకటింప
వలెను. కేంద్రసలహాసంఘమువారు దీనికెట్లు సమ్మతించిరి. పూ
ర్వము స్థానికప్రభుత్వమువారి బలముగల జిల్లాబోర్డుస్థాయిలను
రైల్వేబోర్డువారు తమ ఇచ్చవచ్చినట్లు అన్యాయముగా చూచెడి
వారు. మరాష్ట్రములో జిల్లాబోర్డులు మూలధనమును సమకూ
ర్చినవి. శాఖామార్గములను నిర్మించుటకు రైల్వేబోర్డువారు అం
గీకరింపకున్నచో వారు దానినేమిచేయవలెను. హిందూదేశము
న రైల్వేలను ప్రజాయత్రము చేయుటకు శాసనసభవారు అంగీ
కరించినచో తమరాష్ట్రములలో జిల్లాబోర్డులవారు రైలుబా
టలను నిర్మింపకూడదని యర్థముకాదు. శాఖామార్గములను పుర
జాలకుల న్యాధీనముచేయుట రైల్వేలను ప్రజాయత్రమొనర్చువి
ధానము ననుసరించియుండవలెను. ప్రభుత్వమువారు దీనివిషయ
మై చెప్పిన దేమాత్రమును స్వప్తముగా లేదు. రైల్వేబోర్డువారు
ఏ మార్గమునైనను నిర్మింపలేకపోయినయెడల స్థానికాధికారు
లకు ఒప్పుజేయవలయును తరువాత విచారింపబడునని చెప్పబడి
నది. ఇతియేమాత్రమును శుష్టముగాలేదు. లాభమువచ్చేమార్గ

ములన్నియు తాము నిర్మించుకొని లాభములేనివాటి విషయము
న స్థానికప్రభుత్వమువారిని గ్యారంటీనియమని అడుగుట యే
మాత్రమును బాగుగలేదు. అని రంగస్వామిఅయ్యంగారు
చెప్పిరి.

విల్లుగుగారు అయ్యంగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.
కాని రైల్వేనిర్మాణములో ప్రయివేటుప్రయత్నములను గూర్చి
వారు ముఖ్యముగాచెప్పిరి. దేశములో కావలసినమొత్తము మూ
లధనములో శాఖామార్గములు తెచ్చుధనము చాలస్వల్పముని సర్
చార్లస్ యిన్స్పెక్టరుగారు చెప్పియున్నారు. ప్రశ్ననాలోచింపవల
సినది యీ విధముగాకాదు. కొన్నికొన్నిచోట్ల ప్రయివేటు
యత్నముల వలననే రైల్వేలు నిర్మింపబడినవి. ప్రభుత్వము వారు ప్రై
వేటు యత్నములను చంపవలెననియు చూచుచున్నారు. అది వాకిష్ట
ములేదు. ప్రభుత్వమువారు పూనుకొననిచోట్ల ప్రయివేటు ప్ర
యత్నములకు పూర్తియైన అవకాశ మొసంగవలెను. లేకున్న
యెడల ప్రభుత్వమువారియొక్కయే కాఫిత్యము పింపబడ్డా
దును. ఒక చోట రైల్వేకావలెనో లేదో ప్రభుత్వమువారి
చెప్పవలసియుండును. రైల్వేబోర్డుయొక్క ఆర్థిక కమిషనరు
పదవికి వచ్చేఖాళీలో భారతీయుని నియమించు విషయము
అనుకూలముగా విచారింపబడునని నిన్న సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు
గారు చెప్పియున్నారు. ఈ స్టేటుమెంటు విరివిగా ప్రచురణ
లోనికి లేబడునని నాకు నమ్మకము కలదని చెప్పిరి.

ఆర్థికకమిషనరు గా భారతీయుని నియ
మింతురా?

సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు:—ప్రచురణలోనికి తెచ్చేయె
డల హక్కులు శాఖయముగా విచారింపబడునని చెప్పచు
న్నాను.

విల్లుగుగారు:—ప్రచురణలోనికి లేబడుట నిశ్చయము.
అసంతృప్తిగూడ కలిగించును. ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి యిది
యాయని నేను గట్టిగా అడుగుచున్నాను. నాయుద్దేశ్యము
ప్రకారము న్యాయప్రవర్తన కది భిన్నముగానున్నది. శ్రేష్ఠత
మముగా పనిచేయుట కదిభిన్నముగానున్నది.

సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు:—అయ్యో! ఇదంతయు ప్రస్తు
త చర్చకు సంబంధించినదేనా?

ఉపాధ్యక్షుడు:—ప్రస్తుతము చర్చలోనున్న తీర్మాన
మునకు సంబంధించని యీ మాటలను చెప్పటకు గౌరవనీయు
డగు యీ సభ్యుడు మరియొక సమయము చూచుకొనునని నా
కు నమ్మకముకలదు.

నూటికి తన 7 ను ఖాయము చేసుకొన్న
నేగాని యీ ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వ
పు మైలాకు (ఆర్థికసభ్యుడు) కాంక్షనుచేయలేదు. గ్యారంటీ
లేకుండా ఒకమార్గమును నిర్మించెదమని ప్రయివేటు యత్నవారు
లేవలెక చెప్పినయెడల ప్రభుత్వపు మైలాకు నిరాకరింతును. ఏ
లనన నూటికి 7 చొప్పున లాభమురాదని అటువంటిప్రయత్న
ముల నేల నిరాకరింపవలెను. ఈకంపెనీలలో చాలభాగము
సామాన్యజాతాలకు కలిగి లాభనష్టములను పూనుకొని
యున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి నూచనను ఏల ఒప్పుకొనవలసినవచ్చినదో
సలహాసంఘసభ్యులగు సర్ ఫ్రెడరీక్ మహాను భావించు
గారు చెప్పిరి. మంత్రులును గవర్నరుకు కలిసి పనిచేయుచున్న
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును ఒప్పుకొనిరి గావున
అది సంకల్పప్రకరమయినదని యెంచవలెను. కాని రైల్వే
బోర్డువారు నిర్మింపనిచోట్ల లోకలుబోర్డు
వారు నిర్మించునట్లు చేయవలెనని రంగస్వామిఅయ్యంగారు
చెప్పివవిషయము అనుకూలముగా విచారింపవలసినదే. ప్ర
స్తుతమున్న శాఖామార్గముల పరతులు పనికిరావని ఆక్టోబరు
కమిటీ శిఫారసులనుండి ఆయన చదివి వినిపించెను. ఏలనన
గా అవిచిత్తుల నెక్కువజేయును ఈమార్గములకు ఏవిధము
గా గ్యారంటీనిచ్చినను తుదకు హిందూదేశములో పన్నిచ్చువా
నికి గ్యారంటీ యిచ్చినట్లుగను. అట్లేలయిండవలెనా? స్టేటుకొన్ని
లలో సర్ మాన్వేల్ దాదాభాయియ్యును మరొకరును చెప్పిన
ట్లు దీనికంతకును రహస్య మేకునగా ప్రభుత్వమువారి కాగితము
లపై పెట్టుబడి పెట్టుటకుండా అంతకంటే నెక్కువలాభమొనరవలెనని
లో పెట్టుబడి పెట్టుటకుండా ప్రజలను చేయుట విల్లుగుడాల్సిన
కిష్టమలేదు. అప్పుడు సభవారు ఘోషారమునకు లేరిరి.

బొగ్గుకు హెచ్చుకే పున్నదని కస్తూరీభాయిలల్లు
భాయిగారు పెట్టిన నిరసనతీర్మానము ఓడిపోయెను

నియోగిగారికి జవాబుచెప్పచు సర్ కాంపులెల్లగోడ్సు
గారిట్లుచెప్పిరి. సముద్రముమీదకంటే భూమిమీద రైల్వే ఏల

హెచ్చుగానుండునో ప్రతిపక్షివానిని తెలియను. అందువలన నే దొరతనమవారు బొగ్గును కలకత్తానుండి బొంబాయికి సముద్రమీద తెచ్చుచున్నారని విశ్వాసపట్టిన హర్షణకు అభివృద్ధిచేయుమని నేను మొదటినుండియు చెప్పుచున్నాను. భూమిమీదకంటే సముద్రమీద ప్రయాణముచేక గ్రహించువరకు హిందూదేశములోని పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచెందవు.

భూమిమీద హెచ్చుకట్టున్నవి గావుననే విదేశీ భాగ్య హిందూదేశములో జయప్రదముగా పోటీసలుపుచున్నది. బొగ్గు మిక్కిలి చౌకవస్తువు గావున రేటుగూడ సాధ్యమైనంత చౌకగానుండవలెను. అని పురుషోత్తమదాసు థామారుదాసు గారుచెప్పిరి. ఈరేట్లప్రకృతి వచ్చేసంవత్సరము తిరిగి విచారించబడునని నాణిజ్యసభ్యుడు నమృకము చెప్పేయెడల ఉపపాదకుని సవరణ ఉపసంహరించుకొమ్మని ఆయన సలహాజెప్పెను.

నూటికి నూరుచొప్పున బొగ్గుఖరీదు ఎక్కువైతే కేపు మాత్రమునూటికి 80 చొప్పుననే హెచ్చినదనియు కర్వులగూడ నూటికి 106 చొప్పున హెచ్చినదనియు ఆలోచము బొగ్గువర్తకములోనే యున్నదనియు కావున సవరణను నిరాకరింపవలసినదని సర్ చార్ల్యుయిన్సుగారు చెప్పిరి.

54 ఓట్లవలన లాల్బాయిగారి తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

అనుకూలరు 50 మందియుండిరి.

3-వ తరగతి ప్రయాణీకులయొక్కట్లు

రైల్వేబోర్డుక్రింద రు 100 తగ్గింపుడని లాల్బాదునీ చందుగారు ప్రతిపాదించుట

తీర్మానము ఓడిపోయెను

3వ తరగతి ప్రయాణీకులకు నీరులేదు. విశ్రమాలయములు లేవనికష్టములుచెప్పి రైల్వేబోర్డు డిమాండులో రు 100/- ను తగ్గించవలెనని లాల్బాదునీ చందుగారు పహింపించిరి. 3 వ తరగతి ప్రయాణీకులు పశువులకంటే హీనముగా చూడబడుచున్నారని. ముఖ్యముగా రైల్వేయంద్యోగుల లంచగొండితనమును గూర్చియు చెడునడతను గూర్చియు చెప్పిరి.

అట్లుమాట్లాడరాదనియు సభవారును ప్రజలును వారిని యెక్కువగౌరవముగా చూచినట్లయిన రైల్వేవారిలోగూడ మాతృకనబడుననియు కలనల్ క్రాఫ్ట్ గారునిరి.

సర్ చార్ల్యుయిన్సుగారు రిట్లనిరి. దుశ్చిచందుగారి తీర్మానమును ఒప్పుకొనుటకుముందు సభవారు ఆమాటలయొక్క తీవ్రతను గమనింపవలెను. సభలోనివా రువరైనను అధికారమున్నదని అట్లు మాట్లాడరాదు, చెడునడతలు లంచగొండితనమును అన్ని రైల్వేలోను అన్నిచోట్లనుగలను. కాని ప్రజలు దానిని ప్రోత్సహింపరాదు. వాగను శస్త్రయిల్లోనున్న లంచగొండితనమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్నారు. కానియెక్కువవాగనులను సప్లయజేయుటయే దీనికరిష్టార్థమార్థము ప్రస్తుతము లాల్బాదునీచందుగారుతమతీర్మానమునుసంహరించుకొని ఏదైనప్పట్లమైన ఫిర్యాదును చేసినయెడల దానివిషయము వెంటనే విచారించబడును.

వాలీమహమ్మదు హుస్సేన్లీగారు తీర్మానమును బలపరచి రైల్వేయంద్యోగుల మొరకుతనమును తెలియజేసిరి.

హింద్లీగారు యిన్సుగారి అభిప్రాయముల నామోదించిరి.

స్వరాజ్యపక్షమునుండి వచ్చినను తీర్మానము ఓటుచేయ దగినదికాదు. అయినను చర్చమారిన వైఖరినిబట్టి ఓట్లుతీసుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. రైల్వేబోర్డును గురించిగాని మనుష్యుని గురించిగాని నేనుచెప్పజాలను గాని రైల్వేయంద్యోగులలో మాత్రము తప్పక లంచగొండి తనమున్నదని చెప్పెదను. దుశ్చిచందుగారు ఉపన్యసిం చిన వు డు నేను లేను గావున యిన్సుగూరి మాటలు నాకు తెలియలేదు. అని పండితమోతీలాలు సెహ్రాగారు చెప్పిరి.

సిమ్మగారు:—సభాధీనేటు రైల్వేయంద్యోగు లందరును దొంగలనియు దొంగపాత్రును అంగీకరింతురనియు దుశ్చిచందుగారు చెప్పిరి.

పండిత మోతీలాల్:—ఆ మాటను ఆయన చెప్పినపుడు తప్పక ఆయన మనస్సులో కొన్ని విషయము లుండితీరవలెను. అయినను కొద్దికొద్దిలుచములుగాక వేరువిధమైన చెడునడతగూడ ఉన్నదనుట అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

సభాధీనేటు యంద్యోగులలోగాక యీ చెడునడత పెద్ద యంద్యోగులలోను కలదని జోషిగారు చెప్పిరి.

దుశ్చిచందుగారి తీర్మానము 50 ఓట్లవలన నిరాకరింపబడెను. అనుకూలముగా 86 గురు ఓటిచ్చిరి. రైల్వేబోర్డుక్రింద తగ్గింపబడిన 9,07,900 రు గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. సభ లేకటియన ఆదియవదెను. (అ. (మె.)

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1-3-1925 తేదీనుండి మీటరుగేజీ సెక్షను

మీదుగా బోవుబండ్ల రాకపోకలందు

కొన్నిమార్పులు చేయబడును. ఈ

దిగువ తెలుపబడినముఖ్యమార్పు

లను తప్పక గమనింపవలెను.

నెం 6 రు కొల్లాపురము ప్యాసంజరు పూనానుండి ఉదయం 7 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 5 రు కొల్లాపురము ప్యాసంజరు కొల్లాపురమునుండి ఉదయం 7 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 12 రు పూనా మిక్సెడ్ 3 వ తరగతి బండి పూనా నుండి మధ్యాహ్నము 2 గంట-35 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 11 రు పూనామిక్సెడ్ 3 వ తరగతిబండి కొరి గాననుండి ఉదయం 7 గంటలు 40 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 2 రు ఏ మెయిలుమిరాజ్ నుండి ఉదయం 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 8 రు ఏ మిక్సెడ్ కొల్లాపురమునుండి పగలు 10 గంటలు 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 19 రు మిక్సెడ్ కొల్లాపురమునుండి సాయంత్రము 3 గం-5 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 52 రు ప్యాసంజరు నర్సాపాపుకేటనుండి మధ్యాహ్నము 2 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 47 రు ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి ఉదయం 6 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 18 రు ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి ఉదయం 6 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 62 రు మిక్సెడ్ మెయిలు గడ్గననుండి ఉదయం 5 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్గి సాయంత్రము 6 గం-34 నిమిషములకు చేరును.

నెం 64 రు మిక్సెడ్ గడ్గననుండి రాత్రి 7 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్గి 8 గం-30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 61 రు మిక్సెడ్ మెయిలు హట్గినుండి పగలు 10 గం-5 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి రాత్రి 10 గం-5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 51 రు మిక్సెడ్ కనివిహళ్ళినుండి ఉదయం 8 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 58 మిక్సెడ్ హోస్ పేటనుండి ఉదయం 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 78 రు మిక్సెడ్ మెయిలు ధర్మవరమునుండి ఉదయం 6 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి పాకాల రాత్రి 7 గం-25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 77 రు మిక్సెడ్ మెయిలు పాకాలనుండి ఉదయం 8 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరి ధర్మవరం రాత్రి 8 గం 5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 79 రు మిక్సెడ్ పాకాలనుండి రాత్రి 10 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి ధర్మవరం మరుసటిదినం ఉదయం 8 గం 54 నిమిషములకు చేరును.

నెం 84 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడినుండి రాత్రి 4 గం 9 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 90 రు మెక్సెడ్ కాట్వాడినుండి పగలు 9 గం 26 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 82 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడినుండి పగలు 12 గం 27 నిమిషములకు బయలుదేరి గూడూరు రాత్రి 10 గంటలకు చేరును.

నెం 89 రు మిక్సెడ్ చిత్తూరునుండి పగలు 12 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 85 రు మిక్సెడ్ పాకాలనుండి ఉదయం 8 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 81 రు మిక్సెడ్ గూడూరునుండి ఉదయం 6 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరి కాట్వాడి సాయంత్రము 5 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 88 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడి రాత్రి 10 గం 10 నిమిషములకు చేరును.

నెం 9 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి అరికేరేనుండి ఉదయం 7 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 9 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి హరిహరము నుండి ఉదయం 8 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 2 రు పూనా-బెంగళూరు మెయిలు రైఖాడ్, పచ్చాపూర్ స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు క్రొత్తగా

ఏర్పాటుచేయబడినవి

నెం 18 మిక్సెడ్ మూడవతరగతి బండి పూనానుండి రాత్రి 12 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరాజ్ మరు సటిదినం సాయంత్రము 4 గం 50 నిమిషములకు చేరును.

నెం 17 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి మిరాజ్ నుండి పగలు 2 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరి పూనా సాయంత్రము 5 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 34,33 రుల బండ్లు మిరాజ్, బెల్గాము స్టేషనుల మధ్యమాత్రము బోవుటకుబదులు యికముందు లాండావరకు పోవును.

నెం 34 రు మిరాజ్ నుండి సాయంత్రము 6 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి బెల్గాము రాత్రి 12 గం 28 నిమిషములకు చేరును. బెల్గామునుండి రాత్రి 12 గం 48 నిమిషములకు బయలుదేరి లాండా రాత్రి 2 గంటల 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 38 రు బండి లాండానుండి ఉదయం 8 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి బెల్గాము పగలు 10 గం 5 నిమిషములకు చేరును. బెల్గామునుండి పగలు 11 గంటల 15 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరాజ్ సాయంత్రము 5 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 41 రు మిక్సెడ్ గడ్గననుండి రాత్రి 10 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్గి రాత్రి 1 గం-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 42 రు మిక్సెడ్ హట్గినుండి రాత్రి 2 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి ఉదయం 5 గంటలకుచేరును.

నెం 66 రు మిక్సెడ్ 3 వ తరగతిబండి గడ్గననుండి పగలు 11 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బాగల్ కోట సాయంత్రము 4 గం-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 65 రు మిక్సెడ్ 3 వ తరగతిబండి బాగల్ కోటనుండి పగలు 11 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి సాయంత్రము 4 గం-40 నిమిషములకు చేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు రద్దుచేయబడినవి.

నెం 28 రు మిక్సెడ్ లాండానుండి ఉదయం 7 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి బెల్గాము పగలు 10 గం-15 నిమిషములకు చేరునది.

నెం 34 రు మిక్సెడ్ బెల్గామునుండి రాత్రి 7 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి లాండా రాత్రి 9 గం-40 నిమిషములకు చేరునది.

సాధ్యమయినచోట్లలో బ్రాంచిలైనమీద పోవు బండ్లు ముఖ్యతైన మీద పోవు బండ్లకు అనుకూలముగా మార్చబడినవి.

ప్రతిస్టేషనుయందును త్వరలోనే అమృకమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితిపట్టికను చూచిన అన్నియు వివరముగా తెలియను.

విశ్వభారతి

భూరివిరాళములు

దాతల పేర్లు

బొంబాయి, ధిల్లవరి 28:— బెంగాలుదేశములో కాంతిశతనందు డాక్టరు రవీంద్రనాథ థామారుగారిచే స్థాపించబడిన అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును విశ్వభారతి సభాయమునిమిత్తము కాయినవారు మహారాజాగారు రూ-14,400లును, జోరుబండరు రాజాసాహెబుగారు రూ-7500లును, ధర్మగాధరమహారాజాగారు రూ-5000 లును, సర్ ప్రభాకరకరపట్టాణి గారు రూ-750 లును, భవనగరు ప్రజలు రూ-1150 లును విరాళమొసంగిరి. (అ. (మె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేదీ

శుక్రవారము

అంతఃకలహములు

రైల్వే బజ్జెట్టు చర్చ అంతఃకలహములను బయల్పరచుట కోచనీయ. స్వతంత్రపక్షమువారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని తీవ్రభేదభావములు పొడ సూపుచున్నవని, తెలిసిన విషయమే. ఇవి యింత వరకును లోలోపల రాజుచున్నవి. బయల్పడుట కవకాశ మిదివరకు గలుగలేదు. మున్నందు బెంగాలు శాసనసభలోను, పిమ్మట సామ్రాజ్య శాసనసభలోను సయ్యవి వెల్లడి యయ్యెను. సామ్రాజ్యశాసనసభలో, నైహూ పటేలుగార్లొక వంకను జిన్నా పాలుగార్లు వేరొకవంకను జేరి సలిపిన విరసోక్తులును తీవ్ర రోషభావములును, జరుగకుం దిన సంతయో బాగుండెడిది. ఏలనన జాతీయపక్ష మునకు జేరిన ఇరుకాఖిలవారును ఇంతటి యసహ నమును, గనుబటచుట భావ్యముగ దోషదు. ఎవరి మనస్సాక్షి ప్రేరేపించినటుల వారు ఆచరించుటలో దోషములేదు. కాని, పరస్పరదూషణము లేకుండ చర్చను సామ్యముగ కొనసాగించుటకు వీలులేదని మాత్రము ఎంచజాలము. బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభయందు జరిగెడిచర్చల పరిమాణముబట్టి చూచిన నివి అసభ్యులు గోకున్నను, హిందూదేశము నందు మూలపక్ష మింకొకటి గలదని గ్రహింప వలయును. ఇంతవరకును ప్రజలు తమలో తాము కలహించుకొనుచు, అధికారవర్తనమును విభజించి పాలించుట కనుకూలమకాశమునగుచున్నారు.

హిందూమహమ్మదీయకక్ష లొకవంక ప్రబలి యున్నవి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదము మరియొకవంక ప్రబలియున్నది. ఇంతవరకును కాంగ్రెసునందలి స్వరాజ్య బహిష్కారపక్షముల మధ్య తీవ్రవిభేదములు పొడసూపి, అనవసర వివాదముల కెడమిచ్చి, కాంగ్రెసు బలమును క్షీణింపజేసెను. అసహాయోద్యమమును అధికార వర్తనముపట్ల కొనసాగించుటకుమారుగ, కాంగ్రెసు సభ్యులు ఒండొరులపై ప్రయోగించుట జూచి, గాంధీమహాత్ముడు భేదచిత్తుడై ఎట్టెట్టలో పోరాట ముల నమయ జేసెను. నేడట్టి కలహము లంజించినను, శాసనసభయందలి జాతీయపక్షము నందంతఃకలహములు ప్రబలినవి. విభేదములును చీలికలును హిందూదేశమున సర్వసామాన్యమయి నవి. పరస్పరకలహములపై జూపెడి ప్రేమ సంఘీ భావముపట్ల ప్రవహించుటలేదు. కార్యదీక్షయందు కలయిక గలుగుటలేదు. జాత్యైక్యమును బలపరచు టకుగాని, జాతీయనిర్మాణమును కొనసాగించుటకు గాని, అన్నిపక్షములవారును చేతుల గలుపుట కింకను వెనుదగ్గరు చున్నారు. సామ్రాజ్యశాసన సభలో జరిగినచర్చ, అధికారులకు మిగుల సంత సముగలిగించియుండును. తుట్టుతుడకు జాతీయపక్ష ము విచ్చిన్నమయ్యెనుగదాయని, వారు లోలోస సంతృప్తిజూపియుండును. అధికారవర్తనము మూ

డవపక్ష మింకొకటిగలదనియు, వారియెదుట ఒకరి మెకరు నిందించుకొనుట అవమానకరముగ నుండు ననియు, సభ్యులు గ్రహింపజాలకబోయిరి.

జిన్నాగారు చేసిన యాక్షేపణలు నిస్సారము లయినను, ఒక్క విషయమునుమాత్రము గమ నింపకతప్పదు. బజ్జెట్టు పన్నులను నిరుతిసంవత్స రము నిరాకరించినపుడు, జేయదగినపని ఒక్కటే గలదు. పన్నుల నిరాకరణమునకు దేశమును సం సిద్ధముజేయుటతప్ప వేరొకమార్గము గనుపింపదు. ప్రతిష్ఠంభనలవలన, పన్నుల నిరాకరణమును శాస నోల్లంఘమును త్వరితముగ చేకూరునని స్వరాజ్య పక్ష నాయకులు వెల్లడిజేయుచుండిరి. అట్టితరి పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభింపక, మరలసహ కార సమ్మిళిత నిరోధమునకు గడంగుటవలన, వీరి యాందోళనమునకు వెనుక బలములేదని అధికార వర్తనమునకు పొడగట్టినది. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగ మనిన వారి కవలీలయినది. ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు పన్నులనిరాకరణమునకు తోడ్పడ రనుట తక్కువే. వీరిలో చాలమంది పూర్వపుమిత వాదులగుటచే, గతసంవత్సరము బజ్జెట్టును నిరా కరించినందులకే, పెదపుల గొరుకుకొనుచున్నారు. మూతి గాలిన పిల్లలవలె తాము తప్పుజేసితిమని అంగీకరించుచు, బజ్జెట్టు నిరాకరణమును మరల కొనసాగించుటకు వణకుచున్నారు.

ఇట్టి వారిలో స్వరాజ్యపక్షమునకు శాసన సభలో పాత్తు గలియుట దుర్లభము. నిశ్చయ మగు భావములులేక, ఏమిండ కాగొడుగుబట్టు వారిలో జేరుటవలన, ఇట్టియుపద్రవ మెన్నటికీయి నను శీలుగుననియే, బ్రాజ్ఞ లూహించియుండిరి. మంచికిని చెడుగుకును గూడ ప్రతిష్ఠంభము జరుప వలయునను సంకల్పమును స్వరాజ్యపక్షము వారు మొదటనే విడనాడిరి. బజ్జెట్టు సమయములం దయినను నిరోధము గనుపరుపవలయు నను మాత్ర మును స్వతంత్రపక్షమువారిపుడు విడనాడిరి. భావి పరిణామమును గూర్చి యోచింపబనిలేదు. పటేలు గారు సూచించినటుల, శాసనోల్లంఘనము నెన్నటి కయినను నవలంబింపవలసి వచ్చును. అందుకై నిర్మాణ కార్యక్రమమును మున్నందుగ సాధించుట యుక్తమని, దూరదృష్టిగలవా రెల్ల రంగీకరింప వలయును. శాసనసభలో జేయదగిన పని ముగి యుటచే స్వరాజ్యపక్షనాయకులు తమ దృష్టినిక నయినను నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణము వంకకు మరల్చి తమ కాలముసంతను దానికై వినియో గించుచో, ప్రజల యాత్మజల మతిశయించును. కాం గ్రెసును బలపరచి, తద్వారా స్వరాజ్య నిర్మాణ మునకు ప్రోద్బల మొసగుచో, అచిరకాలములో స్వరాజ్యస్థాపనకు మార్గమేర్పడును. ప్రజలలో నాత్మవిశ్వాసమును సృష్టికైయు బలపడనిది, ప్రజా ప్రతినిధుల తీర్మానములకును విలువయుండదు. ఉప న్యాసములవలనగాని, వాగ్యుద్ధములవలనగానివిశేష ప్రయోజనముండదు. కార్యదీక్ష గనుబటచి తమ సంకల్పమును సాధించెడివారే ధన్యులు.

రైల్వే పరిపాలనము

రైల్వే బజ్జెట్టును నిరాకరించు ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెనని అధికారులు సంతసించినను, రైల్వే

పరిపాలనమును వీరు సమర్థింపజాలకబోయిరి. రైల్వే బోర్డుకు వ్యయ మధికమగుచున్నది. భారతీయుల నీజార్డులోని కడుగుబెట్టనీయ కున్నను, ఆ క్వర్టు కమిటీవారు సూచించినదానికన్న నెక్కుడుమంది బ్రిటిషుయద్యోగులను నియమించుచున్నారు. పటే లుగారందుచే రైల్వేబోర్డు గ్రాంటునుండి 77000 రూపాయలను తగ్గింపవలయునని కోరిరి. రైల్వే బోర్డు పరిపాలనమును ఖండించుటయే వీరియ్యుద్దేశ్యము. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు పటేలుగారి తీర్మానము నామోదించుటచే, రైల్వేబోర్డు పరి పాలనము నిందార్హమనుటకు సందియములేదు. జిన్నాదాసు మెహతాగారు తెలిపినటుల, రైల్వే బోర్డు నందు పండ్రెండు మంది ఆఫీసరులు మాత్రమే యుండవలయునని ఆ క్వర్టు కమిటీవారు నిరూపించియుండగ, నేడు 29 మంది ఆఫీసరులు గలరు. ప్రతి సంస్థయందును ఉద్యోగులసంఖ్య హెచ్చుగుటచే, వ్యయము మితిమీరుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు గావించిన ఖండనలు నిరర్థకములు గావని, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు రంగీకరించిన తీర్మానము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అట్టితరి, ఇండిపెండెంటుపక్షమువారు బజ్జెట్టు నిరాకరణము నకు తోడ్పడిన, భావ్యముగ నుండెడిది. సర్ జేసీల్ బ్లాక్లెట్టుగారి కొక్కటే హేతువు దెలియును గాబోలు! రైల్వేగ్రాంటు సేమాత్రము తగ్గించి నను, సర్దిఫికెట్టును ప్రయోగించి దానిని పునరుద్ధ రింపక తప్పదని, ఆర్థికసభ్యుడు మందలించెను. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగము అక్రమమని ఎంచెడిసితి యరుదెంచవలయునని బ్లాక్లెట్టుగారు సూచించిరి. అట్టిసితి యరుదెంచ కుండుటకు కారకులెవ్వరు? బ్లాక్లెట్టు ప్రభువులే గద! శాసనసభాతీర్మానము లను గారవించి తదనుగుణ్యముగ సభికారవర్తనము ప్రవర్తించుచో, సర్దిఫికెట్టు మటుమాయమగును. అందుకుమారుగ ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగ నిరసించుచుండుటచే, ప్రస్తుత దుర్గతి వాటిల్లు చున్నది. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగమునందు దిట్టలగు బ్లాక్లెట్టుగారు తమ పదతుల నికనయినను మార్పు కొనుచో, లాభముండును. రైల్వేబోర్డునందు భార తీయుని జేర్చుకొనవందులకు, విశ్వాసరాహిత్యమును జూపుచు సూరురూపాయిలు తగ్గింపవలయునని దెచ్చిన తీర్మానము గూడ ఆమోదింపబడెను. మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గింపవలయు నను తీర్మానమునకు గూడ, ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రాతి కూల్యము జూపెను. ప్రయాణికుల బరువు లంత యధికమయినవని గావని, వీరి యుద్దేశ్యము. మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గించుటకు ముందుకు వచ్చినవారు, నిర్భాగ్యులగు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులపై నింభటి కాఠిన్యము బూనుట విచిత్రముగ నున్నను, పరిపాలనా వైఖరి ఎటుల నున్నదో ఇందువలన గ్రహింపవచ్చును. మితి మీరిన వర్కింగు ఖర్చులను కొంచెము తగ్గించు కొనిన, రైల్వేరేట్లను తగ్గింప వీలగును. ప్రజాసా మాన్యపు కష్టములను గుర్తింపక వారియొద్దనుండి డబ్బు సభికముగ గుంజుట ఎట్టిసితియో దెలియ కున్నది. రైల్వే పరిపాలనము నీ విషయమునను సామ్రాజ్యశాసనసభవారు ఖండించిరి. ఇంకను రైల్వేపరిపాలనము సవ్యముగ నడుచుచున్నదని, సమర్థించుట కెవరి కయినను సాధ్యపడునా?

పెంగాలుమంత్రాలు : స్వరాజ్యపక్షము

మంత్రాలు గావలయునని కోరిన 75 మంది శాసనసభ్యులును మంత్రాల నియామకము విషయమై ఏకీభావము జూపవలయునని లిట్టనుప్రభువు గారు కోరిరి. లిట్టనుప్రభువుగారి కోర్కె నెఱవేరుట కాటంకముండదు. ఏలనన, వివిధపక్షములనుండియు చెరియొకమంత్రని ఏరుకొనుచో, మంత్రాల నికమిద కదలించువారుండరు. ఇంతవరకును, లిట్టనుప్రభువు గారి ఎత్తులు కొనసాగెను. ఇకముందును కొనసాగ వచ్చును. మహమ్మదీయులనుగూడ సంత్వప్తిపర చుటకుగాబోలు, నల్లరుమంత్రులను నియమించుటకు పెంగాలుప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించు చున్నారు. పరిపాలనాభారమును తగ్గించి ట్రాన్సు ఘర్షణాఖిల కధిక ధనము నెనగుటకుమారుగ, మంత్రాలసంఖ్యను మూడింటినుండి నాల్గింటివరకు పెంచుట నేనునోవలయునో తెలియదు. క్రొత్త ఏర్పాటుకొంద ఇరువురుమంత్రులను హిందువుల నుండియు, ఇరువురను మహమ్మదీయులనుండియు నియమింప వీలగును. వివిధపక్షముల స్వార్థచింతను యిరీతిని పురికొల్పుచున్నపుడు, ఇట్టి వ్యామోహమునుండి ఎవరు దప్పించుకొనగలుగుదురు? లిట్టను ప్రభువుగారు అధికారవర్గ సాంప్రదాయములను చక్కగ కొనసాగించుచున్నారు. ఈ స్థితిలో, పెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువా రెటుల ప్రవర్తించెదరు? ఈ ప్రశ్న సర్వత్ర యడుగబడుచున్నది. ప్రస్తుత మెటుజెప్పుటకును వీలులేకున్నను దేశబంధు దాను గారు స్వకక్షమునందలి హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులతో యోచింప బూనుకొనుచున్నట్లుల యొకవార్త దెలుపుచున్నది. మంత్రాలవిషయమై స్వరాజ్యపక్షమువా రెట్టివైఖరి జూపవలయునో, వీరు నిర్ణయించెదరట. నిన్నటిదినము సేనుగుప్త, నళినిరంజన సర్కారు, కుముద శంకరరాయ, నురూల్ హక్ చౌదరి, రష్మీదుగార్లు బయలుదేరి, దాసుగారిని కలిసికొనుటకు పాట్నాబోయిరట. ఈసమావేశపు ఫలిత మేమగునో యని దేశ మెదురుజూచుచున్నది. మంత్రాలకు వీరు తోడ్పడెదరా? లేక విశ్వాసరాహిత్యము జూపుటకు బ్రయత్నించురా? స్వతంత్రపక్షము వారితో సంబంధమును వదులుకుందురా? స్వరాజ్యపక్షము వారు తమ పద్ధతిని ప్రాయశః మార్చుకొనరని, సేనుగుప్తగారు అస్ససీయేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధికి దెలిపిరట. ఈ విషయ మటుండగ, నాగపురము నుండి ఓటివార్తయొకటి వినుపించుచున్నది. మధ్య రాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు మంత్రవిషయములను స్వీకరించుట కంగీకరించిన సంగతి నిజముగాదనియు, హెడ్డు ఆఫీసునుండి ఉత్తరువు వచ్చువరకు ఏ సంగతిని ఖాయముగ నిర్ణయింప వీలులేదనియు, డాక్టరు మూన్సిగారు అస్ససీయేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధికి దెలిపిరి. మొత్తముమీద మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ వ్యవహారము కదల బారుచున్నదనియు, మంత్రవిషయముల నాక్రమించెడి కుతూహలము ప్రబలించుచున్నదనియు నూహింపవచ్చును. ప్రస్తుత సందర్భ స్థితిలో, స్వరాజ్యపక్షపు భావిపరిణామ మెటులుండనో జెప్ప వీలుపడుట లేదు.

కోహటు: మహాత్ముని నిషేధించుట
లా, ఆర్థరులను రక్షించు పేరుతో నిర్బంధములను తీవ్రముగ కొనసాగించుటలో,

రాజప్రతినిధిగారు దిట్టలు. గాంధీమహాత్ముడు వెనుక కోహటుకు వెడలనెంచగ, నతడు బోకుండ నిషేధించిరి. అప్పుడు కలవర మధికముగనున్న దనుకొనినను యీమారు మరల నిషేధించుట కేవల ముక్రమము. మహాత్ముడు, ఉభయసంఘముల మధ్యను శాశ్వతసఖ్యము గలిగింపనెంచెను. తనతో గూడ మహమ్మదీయ నాయకులను గొనిపోవనెంచెను. నిర్బంధమువలన చేకూరిన రాజీచిరకాలము నిలువజాలదు. ఉభయసంఘములకును గౌరవహాని లేని సంధిని గుడుర్చుటకు గాంధీమహాత్మునికన్నను సమర్థు లింకొకరుండజాలరు. శాంతిమూర్తియు, పక్షపాత రహితుడును, నిష్కలంక చరిత్రుడు నగు మహాత్ముడు వెడలుటవశ జాతీయసఖ్యము చెడునని గాని శాంతికి భంగమువాటిల్లునని గాని, ఎవరును విశ్వసించజాలరు. కాని రీడింగుప్రభువుగారిొక్కరుమాత్రము, మహాత్ముని ప్రవర్తనము సన్యధాభావించుచున్నారు. ఇట్టియక్రమపుటుత్తరువుల నుల్లంఘించుట తన విధియని మహాత్ముడు గ్రహించినను అందుల కనుకూల వాతావరణము లేదని వారు విచారించుచున్నారు. కాని, త్వరలో సక్రమాజ్ఞాంఘనకు మహాత్ముడు మరల బూనుకొనునని, వారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. శాంతిభంగకరులు ప్రజానాయకు లెంతమాత్రము గారని ఇందుమూలమున సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

స్టేటు కౌన్సిలుసభవారి అవినేకము
సామ్రాజ్య శాసనసభవారు కొంచెమువ యోగకరములయిన చట్టములను గావించిన, వానిని తిరస్కరించుటయే తమ పనియని స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు భావించుచున్నారు గాబోలు! క్రిమీ నలులా సవరణచట్టమును రద్దుజేయవలయునని నిరూపించిన గవర్నరుచట్టమును స్టేటుకౌన్సిలుసభ వారిటీవలనే నిరాకరించి, చిరతరకీర్తిని సంపాదించిరి. నిన్నటిదినము వీరు మరియొక ఘనకార్యమును గావించిరి. యూరపీయనులకును ఆంగ్లో హైందవులకును ప్రత్యేకపుగదులను రిజర్వుజేయ గూడదను చట్టమును కే. సి. నియోగిగారు ప్రతిపాదించగ, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు రామోదించిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు తమ పెద్దరికముచు సార్థకపరచుటకు గాబోలు, నియోగిగారి చట్టమును తిరస్కరించిరి! ఎప్పుటివలెనే, దాదాభాయి గారును, వాచాగారును ఈ చట్టమునకు ప్రతికూలముగ వాదించిరి. ఇది మిగుల అవినేక మనుటకు సందియములేదు. ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించి, ప్రభుత్వమువారికి చేయూతనెనగుటయే తమ కర్తవ్యమని యనుకొనునంతవరకు, స్టేటు కౌన్సిలుసభలో, యింతకన్నను పేరుగ జరుగబోదు. ఫలితమెటులున్నను, ప్రజలహక్కులకొరకు పోరాడెన్వభావమయినను సభ్యులలో గనుపించుట లేదు.

సంయుక్త పరగళాల శాసనసభ
లక్నో, ఫిబ్రవరి 25:—నాయకు నెలలు గలించిన పిమ్మట శాసనసభ గూడెను. అధ్యక్షుని శీతము 3000 లకు బదులుగా 2000 లు నిర్ణయించును నుపసంఘముజేసిన యేర్పాటుసభ యెదుట నుంచబడెను.
గవర్నరు మార్చి 1-వ తేదీనుండి డిప్యూటీ గవర్నరు, రజ్జీవ్, కాన్పూరు మొదలగు పట్టణములందు గావించును.

చిదేశవార్తలు

ఆయుధ విసర్జన సమస్య

కొలోనును ఖాళీచేయుట
అంతర్జాత్ర మిలిటరీ మిషను

పరాసు దేశ రక్షణము
లక్నో, ఫిబ్రవరి 25:—జర్మనీదేశమందు ఆయుధవిసర్జన సమస్యను గురించి విచారించుటకు బంపబడిన అంతర్జాత్రీయ కంట్రోలుసంఘము యొక్క తుదినివేదిక ప్రచురించుట కాలస్యము చేయుటలేదని బ్రిటిషువేశాంగ కార్యదర్శియు ఆస్ట్రీసు చాంబల్లేకు గారు కామన్వెస్థయందు ఆడుగబడిన నొకప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిరి. నివేదిక చాలపెద్దదనియు, ఫిబ్రవరి 18-వ తేదీన చెర్సిలీకు అంతర్జాత్ర మిలిటరీసంఘమువారికి చేరదనియు, ఈసంఘమువారు దీనిని గురించి విచారించి వారివ్యాఖ్యలతో రాయబారుల సమావేశమందు దాఖలుచేసెదరనియు చాంబల్లేకుగారు తెల్పిరి. ప్రచురణముచేయుటగురించి మిత్రమండలి నిశ్చయింపవలసియున్నది.
చెర్సిలీకుసంధిపత్రముప్రకారము జర్మనీదేశము ఆయుధవిసర్జనముగావించవలసియున్నదనియు, ఈ నిబంధనల గౌరవేర్పన కొలది కొలలోను ఆక్రమణకాలము తగ్గుచుండుననియు, ఇది మిత్రమండలివారి అభిప్రాయమని యిదివరలో తెల్సిన రీతిని తిరిగి చాంబల్లేకుగారు కామన్వెస్థయందు తెల్పిరి.
పరాసు దేశమున కభయ మీయలేదు
కొలోనుప్రాంతమును ఖాళీచేయుటకు బ్రిటిషువారికిగల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించు పరాసువారికి అభయమియ లేదని చేంబల్లేకుగారు నడిపిరి. ప్రెంచివారికి యెట్టిభయము లును యివ్వలేదు.
ప్రాటోకిలు లేక ఒడంబడిక ప్రశ్న
రాబోవు నానాజాతి సమితియొక్క కాంక్షల సమావేశమందు ప్రాటోకిలు లేక కాంతిని సమకూర్చుటకు చేయబడిన ఒడంబడికపై వసరణలు గావించెదరాయని ఆడుగ బ్రిటిషుప్రభుత్వ మాఒడంబడికపై విచారణ బూర్తిగావించలేదనియు, దానిని గురించి ప్రస్తుతము యేమియు దెబ్బట సమంజసముగాదనియు చాంబల్లేకుగారు, తెల్పిరి.
సమావేశము జరుపబడదు
బ్రిటిషు డెలిగేటుగా నానాజాతిసమితియొక్క కాంక్షల సమావేశమునకు ఆస్ట్రీసుచాంబల్లే గారు ముందువారములో తేనీవాకు వెడలుచున్నారు. వారు మాత్రమధ్యమం దాగి పారిశు నగరమునకు వెడలుటలేదు. మిలిటరీ కంట్రోలు కమిషను నివేదికవిషయమై విశేషములులేవని చేంబల్లేకుగారు తెల్పిరి.
ఈవిషయమై సమావేశముజరిగినయెడల మార్చి నెలలో ప్రెస్ బ్యూరగరమున జరిపిన బాగుగనుండునని వార్తాపత్రికలు నూచించుచున్నవి. ఎచ్చట సమావేశము జరుగునదియు యింతవరకు నిశ్చయముకాలేదు. ఏతేదీయందు జరుగునదియు, ఆసలుసమావేశము జరుగునదియు లేనిది యింతవరకు నిశ్చయముగ తెలియదు.
కామన్వెస్థయందు స్టేటుమెంటు
లండను, ఫిబ్రవరి 25:—అంతర్జాత్రమిలిటరీ కంట్రోలు మిటివారి నివేదికను ప్రకటించుటకేల ఇంత ఆలస్యమైనదని కామన్వెస్థయందు మిడిలుబరో కార్మికసభ్యుడు ప్రెసిలియాను శాంమ్సుగారు ప్రశ్నించిరి. ఆలస్యముకాలేదని ఆస్ట్రీసు చేంబల్లేకుగారు సమాధానమిచ్చిరి. 18-వ తేదీయందు నివేదిక అంతర్జాత్రమిలిటరీ కంట్రోలు వారికి వర్సిలీకునుండు జేరదనియు నివేదికవిషయమై ఆలోచించి కమిటివారి అభిప్రాయములతో రాయబారుల సమావేశమందు దాఖలుచేయవలసి యున్నదనియు చేంబల్లేకుగారు పల్కిరి. రాయబారులసమావేశము మిత్రమండలి ప్రభుత్వముల కీవిషయమై రిపోర్టుచేయుననియు తెల్పెను. పరస్పరసంప్రతింపులు గావించబడిన పిమ్మట నివేదికప్రకటనము విషయమై మిత్రమండలి ప్రభుత్వములు నిశ్చయముగావించును. చెర్సిలీకు సంధిపత్రములోని నిబంధనల ఆముఖనం దుంచబడిన కొలదిని కొలలోను ప్రాంతము ఖాళీచేయుటకు సమయము సమీపించుచుననియు, చెర్సిలీకు సంధిపరతుల ప్రకారము జర్మనీనుడుకొనునట్లు చేయుటయే మిత్రమండలి ముఖ్యోద్దేశమనియు చాంబల్లేకుగారు జవాబిచ్చిరి.

అంతర్జాతీయ సమావేశము

అందుకొన్ని నూతనము

తెనీవా, ఫిబ్రవరి 25:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము, జర్మనీ, టర్కీ సహితముగ యంతవరకు 80 రాజ్యములు మార్చి 25 వ తేదీన ఆయుధవిస్తవమును గురించి జరుపబడు అంతర్జాతీయ సమావేశమునందు బాల్కనెడరని ప్రకటించిరి.

రెండు కొత్తముద్ద నౌకలు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—1925 డిశంబరునందు నిర్మించుటకు ప్రారంభింపబడిన రెండు కొత్తముద్ద నౌకలు రాబోవు సంవత్సరమునందు కితకాలములో కట్టుట పూర్తియగుననియు, “సెల్సను, రాడ్మే” లని యీ నౌకల నౌకల పేర్లనియు ఎడ్మిరాల్టీ మొదటి ప్రభువు బ్రిటిష్ మెన్షు గారు చెప్పిరి. వాసింకుటను ఒడంబడిక ప్రకారముగ యీ రెండు ఓడలును తయారుకాగానే నాల్గయ్యే నౌకలు, వ్యంసము చేయబడును అని యీసందర్భమున బ్రిటిష్ మెన్షు గారు బల్గిరి. “ఎబాస్సు, సెంచూరియన్, వివనబార్ని, రెండరయ” అను యాద్యనౌకలు నిర్మాణము చేయబడును.

సింహాళమందలి అరెస్టులు

పోలీసుకాఖ కదనముగ భవము నిచ్చుట

కామస్వస్థభయందు ప్రశ్నలు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—1924 లో అక్టోబరు 25-న తేదీయందు కొలంబోనగరమున మహామదు కాసింబ్రదర్శుఅను చారిసిబ్బందిని ఆన్యాయముగ నిర్బంధించిన సందర్భమున జె. ఫ్లూరుగారు వేసిన ప్రశ్నలకు కామస్వస్థభలో కర్నలు అమెరికా గారు సమాధాన మిచ్చిరి. ఈవిషయమై తగినతేజస్వచారము వారెరుంగరనియు దీనిని గురించి వివరమైన రిపోర్టు బంపవలసినదని సింహాళగవర్షుగారికి వ్రాసెదననియు కర్నలు అమెరికా గారు చెప్పిరి. సింహాళము పోలీసుకాఖ పరిపాలనము చక్కగనున్నదనియు, దానిని విచారించుటకు దగిన కారణములు లేవనియు కర్నలుగారు నుడివిరి. సింహాళదేశపు పోలీసుకాఖ బడ్జెటు నందధికముగ వెచ్చింపబడుటకు అధికారుల వేతనములయందు వృద్ధి చేయుటయు ముఖ్యకారణమనియు, 1921-ల వేతనములను విచారించుటకు నియమింపబడిన కమిటీ నూచనల ప్రకారముగ పోలీసు ఉద్యోగుల వేతనములు హెచ్చింపబడిననియు కర్నలు అమెరికా గారు జవాబిచ్చిరి. ఇదివరకు పోలీసుస్టేషనులు లేని కొన్ని జిల్లాలందు పోలీసుస్టేషనులు నిర్మించుటచేగూడ వ్యయపడిన ఖరీదును గారణముగ నున్నది.

సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

విజయరాఘవాచార్యులుగారిని క్లాఫింపుట

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—భారతదేశపు హైకమిషనరగు సర్ ఆటలబెండ్లచట్టిగారి గౌరవార్థమై నీయబడిన విందునందు ఆలివియరు ప్రభువు దివానబహదూరు విజయరాఘవాచార్యులుగారు గావించిన కృషికి సంతసించుచు ఆచార్యగారిని క్లాఫింపిరి. ఇంగ్లాండునకును భారతదేశమునకును గల మైత్రిని వర్ధిల్లజేయుటయందు ఆచార్యగారు గావించిన కృషి అద్వితీయమైనది.

ఆచార్యగారు గావించిన సేవను సర్ బ్రావియర్స్ క్లార్కు సేనానియు గూడ కొనియాడెను. ఈసంవత్సరముందు భారతదేశము సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొననందుచే ఆచార్యగారు వెడలిపోవుచున్నారనియు, యిది విచారించవలసినదనియు క్లార్కుగారు చెప్పిరి. అని సర్ విలియం విన్ సెంటు గారి యాజమాన్యమున భారతదేశము ప్రాముఖ్యమైన ప్రాచీన ధ్యము వహించుననియు దలచుచుంటిరని క్లార్కుగారు బల్గిరి.

లాయడు జారిగారి ఆరోగ్యము

వధ్యము దీసికొనిరి

ఇటీవల యిన్ ఫ్లుయెంజా వ్యాధిచే బాధపడుచున్న లాయ డుజార్జిగారి వ్యాధిని వారణాసుటచే నేడు బర్మింగ్ హామునుండి సీమకుబోయిరి. కాని కొన్ని దినములవరకును వారు రోగముగడ మెట్లయందును బాల్కనెడరని.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

క్రమముగ స్వస్థత నొందుచున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—సార్వభౌముని ఆరోగ్యము క్రమముగా అభివృద్ధికొందున్నది. కాని అనుకూలముగ నున్నచో ముందువారములో సార్వభౌముని మంచమునుండి దిగవచ్చుననియు చెల్వబడుచున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—సార్వభౌముని ఆరోగ్యము క్రమముగ స్వస్థత కొందుచున్నది. నేడు ప్రకటన గావించబడదు.

హెన్రీ రాకొమరుని అస్వస్థత

కొద్దిగ యిన్ ఫ్లుయెంజాచే బాధపడుచున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—హెన్రీ రాకొమరుడు రాజుగారి ప్రతినిధిగా నేడు యింగ్లండును ఆశ్చర్యపరచుననునకు వచ్చుట కేర్పాట్లు గావించబడెను, కాని జబ్బుచే వారు రాజులకు పోయిరి. స్వల్పముగ యిన్ ఫ్లుయెంజా వ్యాధిచే రాకొమరుడు బాధపడుచున్నట్లు చెలియుచున్నది.

ఇన్ ఫ్లుయెంజా అంటువ్యాధి

సర్ యం. జాయిసన్ హిక్సుగారు

జబ్బు గా నున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—దేశీయకార్యదర్శియగు సర్ యం. జాయిసన్ హిక్సుగారు యిన్ ఫ్లుయెంజా వ్యాధిచే బాధపడుచున్నారు.

జర్మనరిచ్చిస్తాగు అధ్యక్షుడు

హెర్ ఈబర్టుగారు

బెర్లిను, ఫిబ్రవరి 25:—అధ్యక్షుడగు యీబర్టుగారి దేశాలోగ్యము సంతృప్తికరముగ నున్నది.

బెర్లిను, ఫిబ్రవరి 26:—జర్మను రిచ్చిస్తాగు అధ్యక్షులగు హెర్ ఈబర్టుగారు వ్యాధిచే మిక్కుటముగ బాధపడుచున్నారు. రాత్రి నిద్రబట్టలేదు. ప్రాణభయము వచ్చునని దోచుచున్నది.

అంతరిత్ర ఋణములు

ఇంగ్లాండునకు చెల్లించవలసిన సొమ్ము

వాయిదాల ప్రకారముగ చెల్లించవలయును

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—అంతరిత్ర ఋణములను గురించి చర్చించుచున్న బ్రిటుషు పారిశ్రామిక సమాఖ్యవారు బ్రిటిషు వారికి మిత్రముడలి ప్రభుత్వము లీయవలసిన ఋణములను గురించి ఉత్పత్తిదారులయొక్క, వస్తునిర్మాతలయొక్క అభిప్రాయములను కోరాధిపతికి చెలియజేయుటకు ఒకవిజ్ఞప్తిని బంప నిశ్చయించిరి. మిత్రముడలివా లీయవలసిన ఋణములను చెల్లింపకపోవుటచే బ్రిటిషువన్ను చెల్లించువారును పరిశ్రామికులును చెల్లించుచుండిన పన్ను వివరములను యిందు జూపబడును.

పరామహారియవలసిన అప్పు విషయమున పోషలో 7 పెన్సీలవో పన్ను వట్రింటు ను చెల్లించుచున్నది. యిటలీ విషయమున 6½ పెన్సీలు చెల్లించుచున్నది. ఇతర దేశము లీయవలసిన అప్పున 9½ పెన్సీలు పొనునకు బ్రిటిషు ప్రజలు చెల్లించుచున్నారు.

బ్రిటిషువారు అమెరికాకు చెల్లించుచున్న సొమ్ము దీనితో చేర్చినయెడ పొనునకు 2 పి. 7 పె. బ్రిటిషు ప్రజలు చెల్లించుచున్నారు.

నూతన డానువిధానము

గావలయును

డాను నివేదిక ప్రకారముగ అంతరిత్ర ఋణములు పరిష్కారము గావలయునని నూచించుచు కోరాధిపతియగు విక్టర్ చర్చిలుగారికి బ్రిటిషు పరిశ్రామిక సమాఖ్యకొక విజ్ఞప్తి బంపెను.

కార్మిక సమితి చట్టము

కాన్సర్వేటివుల వైఖరి

అభిప్రాయ భేదములు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:—కార్మిక సమితి సభ్యులు ప్రస్తుత మందు యిష్టమున్నను తేకపోయినను రాజకీయనిధికి భనసహాయము చేయవలయును. ఇష్టమున్న సభ్యులే యీ భనసహాయము చేయవలయునని గోరుచు కాన్సర్వేటివు సభ్యు డగు మాలోక్విన్ టైను గారు ఒకబిల్లును పార్లమెంటునందు బ్రవేశపెట్టవలచిరి. ఈబిల్లును ప్రభుత్వము బలపర్చునదియు లేనిది రేపు లార్డుబర్గ్లను హెడ్డుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమున కాబినెట్టుకమిటీ యందు నిశ్చయింపబడును.

ఏల కార్మిక సమితియొక్క రాజకీయనిధికి సభ్యులు ద్రవ్యసహాయము చేయదలంబులేదో ప్రకృతమందున ప్రకటించవలసినదని బాధ్యత రద్దుచేసి సొమ్ము యీయవలసిన అవశ్యకతను దొలగించుటయే యీ చట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

కాన్సర్వేటివు పక్షమునంకొక కాఖవారు చట్టమును బలపర్చవలసినదని నిన్ను గావించిన తీర్మానముకంటెయు తగిన కాన్సర్వేటివులయొక్క నూచనలను కమిటీవారు విచారించవలసియున్నది. కార్మిక పక్షములో గలనీ సంప్రదించి యీ అంశము పరిష్కారము గావించబడవలయునని యొక నూచనయు, విషయమై పూర్తిగ విచారించవలయునని మరియొక నూచనయు గావించబడెను.

ప్రభుత్వముయొక్క వైఖరి

కార్మిక సమితులయొక్క రాజకీయ నిధి విషయమై వోక్లము కలుగజేసికొను విషయమై కాన్సర్వేటివు ప్రభుత్వముందు అభిప్రాయ భేదములు గలవు. కార్మిక సమితిలు రాజకీయ నిధికి సొమ్మువసూలుచేయుటనుంచి గాదని పెక్కు కాన్సర్వేటివు సభ్యులు ఎంచుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వము యీ విషయమున వోక్లము గల్గించుకొనినచో కార్మిక సమితులకు కోపమువచ్చుననియు వారికి యీ అంశమును పరిష్కారము చేసికొనుటకు వదిలివేయవలయుననియు చాలమంది కాన్సర్వేటివులు చెప్పుచున్నారు.

కార్మిక సమితులు సొమ్మువసూలుచేయుట సరియైనది గాదనియు, దీనిని గుఠించిన భావమునందు మార్పులు గావించవలయుననియు చెప్పుచు నిన్ను సమందు కాన్సర్వేటివు కాంసిలసభ యందు తీర్మానింపబడెను.

ప్రభుత్వము యీ అంశముపై యేవిధముగ నిశ్చయింపలేదు. వైకాంటు బర్గ్లను హెడ్డు గారి యాజమాన్యమున కాబినెట్టు కమిటీ సమావేశమై విషయమును విచారించి తీర్మానమునకు వచ్చును.

మరణము

పెరిషియా ఆర్చిబిషప్

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—ది రివరెండు చార్లెసు హార్వే టుమెస్, పెరిషియా ఆర్చిబిషప్, పరమపదించెను.

ఇటలీదేశపు సర్వాధికారి

సీనియరు మస్కోలిని

రోము, ఫిబ్రవరి 25:—సీనియరు మస్కోలినిగారి ఆరోగ్యము క్రమక్రమముగ నశుమగుచున్నది. ఒకవిధముగ యిన్ ఫ్లుయెంజా యిచ్చట వ్యాపించియుండుటచే మరికొంతకాలము మంచమునుండి కదలవలదని డాక్టరులు మస్కోలినిగారికి సలహా నిచ్చుచున్నారు.

కుర్చుస్తానపు తిరుగుబాటు

తిరుగుబాటుదార్లు పట్టణ మొకటి బట్టుకొనుట

కాన్స్టాంటి నోపులు, ఫిబ్రవరి 25:—ఖారాపట్టు అనుపట్టణమును తిరుగుబాటుదార్లు ముట్టడించిరి. చెలియునున్నది. ఈనగరము టర్కీ దేశమందుగల కుర్చుస్తానములో గలదు. మురాదును అనునగరమునకు దక్షిణమునను డార్మిక్రెనకు వాయవ్యముల 60 మైళ్లలో నొక ఫలవంతముగ మైదానములో నున్నది.

వెడలగొట్టబడిన పీఠాధిపతి

క్రీతువారు నానాజాతిసమితికి విజ్ఞప్తి సంపుట

టర్కీయొక్క వైఖరి

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—పీఠాధిపతిని టర్కీవారు వెడలగొట్టినపదార్థమునందు నానాజాతిసమితివారికి క్రింద కియులు మొదలైయున్నది. ఈ సందర్భమునందు తెలిపాయందు రాబోవు నానాజాతిసమితియొక్క సమావేశమునకు టర్కీదేశము ప్రతినిధిగ బంపదలచుటలేదు. ఈ విషయమై చర్చముగి సేసనియు, టర్కీవారి అభిప్రాయము యిదివరకే దెల్పబడినయు టర్కీ ప్రభుత్వము యెంచుచున్నది.

లండనుకై ప్రవ ప్రచారసంఘము

భారతదేశపు నూతన కార్యదర్శి

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—రివరెండు ప్రాంతలెస్ వుడ్డు శాగరిస్థానే యిండియానందు విదేశకార్యదర్శిగ నుండుటకు కై ప్రవ ప్రచారసంఘము వారిచే రివరెండు గాడ్ ఫ్రీగారు నియమింపబడిరి.

అమెరికా-టర్కీ-దేశములు

లాస్సానునంధి ఆమోదింపబడుట

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—సంయుక్త అమెరికారాష్ట్రపు సెనేటు విదేశాంగశాఖ కమిటీవారు లాసేను సంధిపత్రము నంగీకరించిరి. వలసపోవుటయు, అమెరికావారి ఓడలయందు తీసికొనబోవు సరకుపై వారియిష్టప్రకారము సంచరించుటయు మొదలగుహక్కులను రిజర్వుచేసికొనబడినది.

టర్కీ యారిజన్యవనలను, మినహాయించుటకు, క్రోసిజేయదని నూచించుచు టైమ్సుయొక్క వాషింగటన్కు విలేఖరి ప్రాయమున్నాడు. టర్కీయందుగల తక్కువకై ప్రవసంఖ్యాకుల రక్షణముకొరకు సంధిపత్రముందు గారంటిలు లేవని సెనేటుసంధిని ఆమోదించుటకు ఆలస్యము చేయవచ్చును.

బ్రిటిషు ఆర్థిక పరిస్థితులు

క్రితము సంవత్సరపు ఆశలు

వసూలుగుటకు సూచనలు

లీస్ట్లు, ఫిబ్రవరి 25:—ఆర్థికసంవత్సరాంతములో పల వెనుకటికోశాధిపతి గావించిన బడ్జెటు యెస్టిమేటుమొత్తము వసూలుగాబడునను సూచనలు గలవని శనివారమునాడు వెలువడిన ఎక్సక్యూరు రిపోర్టువలన నూచింపబడుచున్నది. ఇంతవరకును 680, 000, 000 లు జనువచ్చెను. బడ్జెటు ఎస్టిమేటుమొత్తము మిగత అయిదువారములలోను పా 118, 000, 000 లు వసూలుగావలసి యున్నది. వారమునకు పా 22, 500, 000 లు వసూలుకావలయును. జనవరినండియను సగటున వారమునకు పా 24, 000, 000 లు వసూలుగుచున్నవి. కడపటివారములో వచ్చినసొమ్ము పా 28, 000, 000 రాబడిపద్దులలో గొన్ని, ముఖ్యముగారాబడిపన్ను, ఆదనపుపన్ను, మరణభారములు మొదలగువానిచే నిరుడి తరుణమునకు వసూలులైన మొత్తము కంటె అధికాయము వచ్చెను.

మరికొన్ని పట్టణములను

బట్టుకొనుట

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—కాన్స్టాంటి నోపులునందు నుండి వచ్చుచున్న వార్తల ప్రకారముగ భారాపట్టుగాక దర్బీ కీరు, డెర్బీ నగరములు తిరుగుబాటుదారు స్వాధీనము చేసికొనిరని తెలియుచున్నది.

యుద్ధానంతర ఫలితములు

పరస్పర యర్రాభిప్రాయములను నివారించుటకు బహుశక్తియు, మనఃస్పర్శలు గలుగకుండుటకు వివిధ భేదనాయకులును తరములతోడ పరస్పరాభిప్రాయములను మార్పుకొనవలయును. యుద్ధము పరిసమాప్త మయ్యెను. కాని యుద్ధఫలితములంకను మనము అనుభవించుచునే యున్నాము.

శ్వేత సైన్యమును వెడల

గొట్టవలయును

సోవియట్లు రాయబారి సందేశము

హంగరీ, ఫిబ్రవరి 26:—హంగరీ నాకింగట్రణముల మధ్య చైనాప్రభుత్వమువారు రుచిన వేయిశ్వేత సైన్యమును వెడలగొట్టవలయు ననియు, లేనియెడ ఉత్తర ప్రభుత్వములకును సహకారమున కంతరాయములు గల్గుననియు సోవియట్లు రాయబారి చైనా విదేశాంగ శాఖవారికి సందేశముపి నట్లు హంగరీనుండి వార్తలు తెలియుచున్నవి.

పరాను దేశముయొక్క చిక్కులు

న్యాయమును జూపవలయును

పారిసు, ఫిబ్రవరి 26:—ఆంగ్లో అమెరికను ప్రెస్సు విందునందు మాట్లాడుచు వారు అధికారము నహించినప్పుడు అమెరికా, ఇంగ్లాండు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వములతో మైరిని బలపర్చెదరని గావించిన వాదనమును తిరిగి దెల్పినట్లు ఈ వాసు ఏజెంసీ తెలియజేయుచున్నది. సీమయందును, శివీవా యందును వాదనములను జేల్లించుటకు శక్తివంచనలేకుండ ప్రయత్నించిరి. పరానుదేశము గావించిన ప్రమాణములను గౌరవించును, కాని యితరదేశములు పరానువారియెడ న్యాయముగ సంచరింపవలయును. యుద్ధమువలన గలిగిన అమితనష్టమును పరానువారు సర్దుబాటు చేసికొనుచున్నారు. పరానుదేశముందు బెక్కు ప్రాంతములు సిద్ధిమైయుండ జర్మనుదేశమును పునర్నిర్మాణముకొరకు పరానువారు యితరదేశములలో పాటు అర్హునిచ్చిరి. కాన న్యాయముప్రకారముగ యిట్టికార్యములను యితరులు మరువజనదు.

వలసరాజ్యకార్యాలయము

పునర్నిర్మాణపు ప్రయత్నములు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—నానాటికి తెరుచుచున్న సామ్రాజ్య వ్యవహారములను త్వరితముగ బరిష్కారముచేయుటకు వలసరాజ్య కార్యాలయమునందు మార్పులు విస్తారము జరుగుచున్నవి. ధనాగారము యొక్కశాఖ యూనిషయమై విచారణ చేయుచున్నది. మార్పులచే వ్యయ మధిక మగును.

వేరుమార్చవలయునని సూచన

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—వలసరాజ్యకార్యదర్శియను చేయ సామ్రాజ్యవ్యవహారకార్యదర్శియనిగాని లేగా మరియొక ఉచిత మగు చేయనగాని వలసరాజ్యకార్యదర్శి నిలువబడవలయునని సూచింపబడినది. ఒక్కసహాయకార్యదర్శి, ఒక్కశాశ్వతపు కార్యదర్శికి బదులుగా ఇద్దరే కార్యదర్శు లుండవలయును. ఒక శాఖ డొమినియన్ విద్వాండు వ్యవహారములను మరియొక శాఖ గ్రాను కాలనీల, సామంతరాజ్యములు. మాండేలురాజ్యములవ్యవహారములను బ్రత్యేకముగ జూడవలయును.

జపాను నౌకావిన్యాసములు

పార్ల మెంటునందు ప్రశ్నలు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—గతసంవత్సరము అక్టోబరునందు జపాను నౌకావిన్యాసములందు 193 ఓడలును, 3 యుద్ధనౌకలును, 87 మాజిన్లు, 37 డిస్ట్రయరులును, 35 జలాంతర్గాములును గలవని కమారడరు చెల్లెరుగారు వేసినప్రశ్నకు దబ్బి. బ్రిస్టిలుగున్నారు. పార్ల మెంటునందు సమాధానమిచ్చిరి.

ప్రభుత్వ పరాజయము

వైప్రేటుచట్టము గతి

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—బోండును ఎలెక్ట్రికలు నష్టము కంటెని తరపున పార్ల మెంటు వైప్రేటుభ్యుధిచే లేబడిన బిల్లు బ్రాన్సుపోర్టుపత్రి బలపర్చెను కాని నిన్న రాత్రి చట్టము ఓడిపోయెను. చట్టమునకు ప్రతిహతులు 80 వోట్లును, అనుకూలముగ 80 వోట్లును జేయబడినది. “రాజీనామావ్యూహం” అని కార్మికులు ప్రభుత్వమును ఎగతాళిచేసిరి.

నల్లమందు విక్రయము

నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—భారతదేశమున నల్లమందు విక్రయమును నిషేధింపవలయునని ఇండియాప్రభుత్వమువారి కుద్దేశమున్నదా అని కామన్సుస్థలో స్పూర్ గారు ప్రశ్నించిరి. వింటుటను ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇండియాప్రభుత్వమువారికట్టి ఉద్దేశము లేదనియు 1912 సంవత్సరమున ఆమోదింపబడిన కన్వెన్షను (ఇదియే జీవీవా కన్వెన్షను యందు మరల ఆమోదింపబడినది) అనుసరించి భారతదేశమున నల్లమందు వర్తకము జరుగుచున్నదని చెప్పిరి.

బొంబయిలో శిశువుల మరణనంఖ్య

కామన్సుస్థలో ప్రశ్నలు

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—కామన్సు స్థలో బొంబయి గారు 1921 సంవత్సరమున బొంబాయినగరమున శిశువులమరణ సంఖ్య తెలుపుమని ప్రశ్నించిరి. వింటుటను ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—మరిసివలు హెల్త్ అఫీ సరువారి రిపోర్టుల వనుసరించి 1921 సంవత్సరమున బొంబాయి నగరమున శిశువులలో వెయ్యి:జననములకు 667 మరణములు లుండి నట్లు తెలుచున్నది. 1922 సంవత్సరమున 408 మరణములు, 1923 సం||న 411 మరణములు, 1924 సం||న 419 మరణములు సంభవించినట్లు లెక్కలు తెలుపుచున్నవి. ఈవిషయమై విమర్శించుచు పేగు ఇన్స్టు యెంబాలబట్ల శిశువులమరణసంఖ్యఅధిక మగుచున్నదని హెల్త్ అఫీసరుగారు అభిప్రాయముతెలిపిరి.

కుర్దుల తిరుగుబాటు

రిపబ్లికువై చాడి

(ఆంధ్ర)పత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్తలు

కాన్స్టాంటిన్లోపిలు, ఫిబ్రవరి 26:—ఆటోలియాలో మొదటి రి తరగతులకు శతనవారు సైన్యమునందు శేరుటకు సిద్ధముగ నుండవలయునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. రిపబ్లికు అంతమొందవలయు ననియు, పూర్వమువలె రాజులుండవలయు నను గొప్ప ఉద్యమముగ కుర్దులతిరుగుబాటు మారుచున్నది.

జపానుప్ర తిమిల్లులనమ్మిఅంత మొంత నని హంగరీవార్త తెలుపుచున్నది.

అర్జెంటైను, ఫిబ్రవరి 26:—కొండప్రేలుట వలన గలిగిన యపాయమువలన గనుపడకుండ బోయిన పదిమందియు రక్షింపబడి బయటకుక్క దీసికొనిరాబడిరి. వారికి మిక్కుటగు నపాయమే సంభవించెను. గాని దైవకృపవలన రక్షింపబడిరి. వాడే మూడుసార్లు ప్రేలుటచే నష్టము చాలనే గరిగినది.

కన్నాటు రాజదంపతులు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 27:—అర్ధరాత్రి రాజదంపతులు శేడునండును నుండలేకుండి సభనారముగ వచ్చి చెన్న పురికి పయన మయిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు

నర్ దేవప్రసాదనర్వాధికారి తీర్మానముగతిగారి

శిర్డీ, ఫిబ్రవరి 26:—యూరపియన్లకును ఆంగ్లోహైందవులకును రియల్స్లందు ప్రత్యేకముగ బండ్లను రిజర్వుచేయ విషయమై కె. సి. నియోగి గారిచే అసంబ్లియందు ప్రతిపాదించబడి ఆమోదింపబడిన బిల్లును ఆమోదింపవలసినదని సర్వాధికారుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఓడిపోయెను. తీర్మానమునకు ప్రతిహతులు 25 వోట్లును, అనుకూలముగ 18 వోట్లును జేయబడినది. సర్ మాన్ షేదాదాభాయిగారు బిల్లును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వోటునిచ్చినవారిలో సర్ డిక్ షావాదాగారికరు. (ఆ. ప్రె)

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 26:—ప్రభుత్వముండిరముందు జరుగు విషయకు బోవుటకు విలసముల సభ కొలదికాలము మాత్రమే జరిగెను.

ఆర్థిక సభ్యునిచే జమాఖర్చు పట్టికలును నూచించిన మూడు నూతనముల పన్నులును సంశ్లేషించును మొదటిది యగు న్యాయాలయపు రుణములను హెచ్చుచేయుటకు తీర్మానము జేపడెను. తీర్మానములు ప్రతిపాదించుచు నీధనము వ్యవసాయదారుల కుపయోగకరములగు విద్య వైద్యము మొదలగు వాటియందు వినియోగింపబడు ననిరి.

స్వరాజ్యవాదుల తమ నిశ్చయానుసారము వ్యతిరేకాభిప్రాయమునే నూచించిరి. జోషీగారు దేశముయొక్క రాజధాని యిట్టి ఖర్చులందుటన్న యామనయు బ్రస్తుతమున్న యాతీర్మానము నూత్రమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనియు చెలిసిరి. బ్రాహ్మణేతర సభ్యుడగు సర్వేగాడు నూతన విధానమునకు పక్షమున విధేయములం గల్పించుచున్నదని చెలిసిరి. బెల్కారు (స్వరాజ్యవాది) గారిదివరకే యధిక భారముచే క్రుంగియున్న దేశముల కింకను పన్నులవేయుట కంగీకరింప ననెను. ఇయకరు గారు స్వరాజ్యవాది ప్రభుత్వవాదము నంగీకరించుటకు చాంపంశమునకు నున్నదనిరి. విరవాడియగు దాదా చండ్రిగారు మాడ వ్యతిరేకాభిప్రాయము నూచించిరి. ఆర్థికశాఖాకార్యదర్శియగు వైల్సంగారు ప్రస్తుతమున్న యార్థికదృష్టిని గమనింపకుండుట కోచనీయకరమనిరి.

ప్రధానిగారి యదనపుపన్నులను పన్ను ద్రవ్యములకు యుక్త విద్యార్థివృద్ధికి వినియోగించుటకు సవరణచెల్పిరి కాని దాని కధ్యక్షుండు దొప్పకొనలేదుగాన సభలో ప్రతిపాదింపబడలేదు. పిమ్మట నీధనము బాటియోధరణకే వినియోగింపబడుటకు నిశ్చయము గావలెనని గోరిరి. దానికి ప్రభుత్వముతరపున హేమబ్దగారు సాధ్యమైనంతవర కలులనే బ్రయత్నింపబడునని ధైర్యముచెప్పిరి. తీర్మానము నడ్డవలదనియు నుపసంఘమునూరా పన్నులు ప్రత్యేకయోగములు కాక యగు విషయము చేట్టుదురనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

సభ తేటతాళుచేయబడెను.

తక్షణం కావలెను

గుంటూరు కన్యకాముద్రాక్షరశాలకు ప్రింటింగు విషయంలో మిక్కిలి అనుభవం గలిగినవారు నూన పండిత్యం, ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషలు తెలిసినవారున్నా నెల 1కి రు 35 మొదలు రు 40 వరకు వేతనము తీసికొనగలిగిన ఒక న్యూనేజరు తక్షణం కావలెను. వెంటనే నియోజ్జనవేళింపవచ్చును.

మద్రాసు స్టాల్ కాజుకోర్టు

1924 సం|| నూటు నెం, 15239

ఆకుల గురువాజమ్మ—వాది

యెజ్జ చెంగవల్లి తాయారమ్మ—ప్రతివాది.

చిత్తూరుజిల్లా నగరి మెరువొక్క గుడిపిథిలో యున్న చనిపోయిన వెంకటపున్నయ్య శెట్టి భార్య అయిన యెజ్జ చెంగవల్లి తాయారమ్మకు తెలియజేయడం యేమనగా.

నదరువాదివద్ద మీ చనిపోయిన భర్త వెంకటపున్నయ్య శెట్టి 2-3-1922 సం||న అప్పుగా తీసిన అనలు 500-0-0 నదరు అయిదువందల రూపాయలకు 3-11-24 తేదీ మొదలు దావా చేసిన తేదీవరకు అయినట్టి రు 8-0 నదరు మొత్తం రు 512-8-0 కు నదరువాది మీపేరకు నదరు దావాచేసియున్నది. నదరు దావా 1925 సం|| మార్చి నెల 6 తేదీన నదరుకోర్టు చీఫ్ జడ్జి ముందున విచారణకు వేసియున్నది. కనుక నదరు వాయిదాకు మీరు హాజరుకావలసినది. కాని యెడల యక్కర్చిగా తీర్మానం చేయబడును అని తెలియచేయడమయినది.

26-2-25 జు. నూర్యారాధగయ్య, వాదికిల్లా.

కొవ్వలిపంచములకును

కమ్మవారికిని వివాదములు

దొమ్మికోసుల విచారణను నర్సాపురము కోర్టునకు మార్చుట

ఏలూరుతాలూకా కొవ్వలి గ్రామకాపురస్తులగు పంచములకును కమ్మవారికిని కూలిపనుల విషయమున కలిగిన వివాదముల ఫలితముగా పంచములపై పోలీసువారు చెచ్చిన క్రిమినల్ కేసుల విచారణను ఏలూరు సబ్బుమాజిస్ట్రేటు కోర్టుకుండి మరియొక కోర్టునకు మార్చవలసినదని కోరుచు సర్ కె. వి. రెడ్డి వాయుడుగారును, పి. వి. రంగరామగారును ఈ ది న ము న హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారియెదుట పెట్టి పనులు చెచ్చిరి. న్యాయమూర్తిగారు పిటిషనుకు విచారించి తీర్పుచెప్పచు దొమ్మికోసు విచారణను అందుతో సంబంధించిన క్రిమినల్ కేసులను నర్సాపురము సబ్బుమాజిస్ట్రేటు కోర్టునకు మార్చిరి.

In the court of the Subordinate Judge, Bapatla.

I. P. No. 3 of 1925

Petitioner:—Golla Sriramulu.....(Creditor) and

Chimakurthi Venkata Subbayya son of Kotayya, Vyaya, Trader resident of Tenali. (Debtor)

Notice is hereby given under Section 19 (2) of act V of 1920 that the above named creditor has applied to this court by a petition dated 24-1-25 for adjudicating the debtor insolvent and that the petition is posted to 21-3-1925 for hearing. Any person wishing to oppose the same may appear before this court either in person or by a duly....authorised pleader on the said 21st day of March 1925.

Subordinate Judge's court Bapatla. 24-2-1925 } S. Nilakantam Pantulu Subordinate Judge.

ప్రకటన

ఏలూరు ప్రి|| డి|| ము|| కోర్టులో

అసలు నెం 807/24

Between

వాది:—యస్సాయిలహాజి అబ్దుల్లా, ఎదిరిలు

ప్రతివాదులు:—1. అబ్దుల్ గనీహుర్ మహమ్మదుమోతి 2. వుస్సాక్ మూసా.

యా ప్రతివాదులు వాడి యవ్వమున భారా బాణి అనగా దావామొత్తం రు 459-15-0 లున్న యందుకు దావా లగాయకు అనగా 31-3-24 తేదీ లగాయకు సామ్యుమట్టేవరకు నె 1-8100 & 1-0-0 వచ్చి పడ్డపహా రాబట్టుకొనుటకు యాప్రతి వాదులపయిన ఏలూరు ప్రిన్సిపలు డి|| మునసబుకోర్టులో అసలు నెం 807/24 రున దావాచేసి యొన్ని సార్లు ప్రతివాదులకు సమ్మతముచేయించినా దావాసంగతి తీసియొండిన్ని సమ్మతములు పుచ్చుకోకుండా కాలయాపన చేయిచున్నారు. అందుకల్ల కోర్టువారు 6-8-25 తేదీకి తిరిగి వాయిదాజేసినారు 6-8-1925 తేదీని పయినచెప్పబడిన ప్రతివాదులు ఏలూరు ప్రిన్సిపలు డి|| మునసబుకోర్టుకు హాజరయి వారి ఆక్షేపణలు యున్నయెడల కోర్టువారికి తెలుపుకోవలసినది. అలాగ 6-8-25 తేదీన హాజరు కానియెడల ప్రతివాదులుపక్షమునకు డిక్రియిప్పించువచ్చు కోరబడును. సదరు ప్రతివాదులకు యిదివరకు వాయిదాలకు కోర్టు ద్వారా సమ్మతముచేయించియు వాయిదాసంగతి తెలియచేయుచు ప్రతివాదులకు రిజిస్ట్రేషన్లోటీసులు పోస్టుద్వారా పంపించి యున్నాము యాప్రకటన కోర్టుపు తర్ఫీదుప్రకారం చేయించడమయినది.

ఏలూరు } టి. పానకాలరావు, 26-2-25 వాది తరపు ప్రిదరు

లాడుహత్య కేసు

ముద్దాయి రెండుసంవత్సరములు శిక్షింపబడెను

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 26:—జనవరి 21-న తేదీ యందు యఫ్. డబ్లియూ.గారి మరణసందర్భముందు యల్. యి. రిచ్చిమందుగారు నేరస్థులని ఏకగ్రీవముగ జారీజిప్రాయము గుటచే ముద్దాయికి రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష నేడు హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి కమింగుగారు విధించిరి.

(ఆ. (కె))

పంజాబులో నాగోగ్యవారము

లాహోరు ఫిబ్రవరి 26:—రాష్ట్రమునందంతట నాగోగ్యవాసరము జరుపుట తదారమగు ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. రాష్ట్రమునం దన్ని పట్టణములవారు మిక్కిటమగు క్రేడెం దీసికొనుచున్నారు. ప్రతి పట్టణముందును సంఘము లేర్పడుచున్నవి. ఒక్కయూటాను, సిమ్లాలోమాత్రము ప్లేగుబాధచే ప్రస్తుతము జరుగుటలేదు. సుమారు రరువదిపట్టణము లీప్రదర్శనములందు బాల్గానును. ఈసంవత్సరము ప్రదర్శనమందు ఆగోగ్య పద్ధతులు ప్రజలకు బాగుగా బోధజేయుట కేర్పాటుచేయుచున్నాడు. ప్రయత్నములు చాలవలె కనుకూలముగ జరుగుచున్నవి. లాహోరు ప్రదర్శనమును గవర్నరు 28-న తేదీని దెలుచును. శిశుప్రదర్శనము హెయిలీ దొరసానిగారు (గవర్నరు భార్య) మార్చి 4-న తేదీని బహుమానముల నిత్తురు.

ఈ తర హిందూదేశపు క్రీకెటుపందెములు మార్చి 8-న తేదీమొదలు 12 వఱకు జరుగును. మొదటిపందెము హిందువులకు, శిక్కులకును, 3,4,5 తారీఖులందు జరుగును. 6,7,8 లందు మహమ్మదీయులకు యూరపీయులకు జరుగును. పందెముల జరిగిండు కార్యదర్శి మార్చి 8-న తేదీని గవర్నరుకు విందుజేయును.

In the court of the Subordinate Judge, Bapatla.

I. P. No. 2 of 1925.

Petitioners:—1. Kongara Kodanda Ramayya minors by mother and next friend Bapamina. 2. Kongara Subba Rao. 3. Do Narayana. (Creditors) and Kongara Sriramulu, a Kamma, resident of Morampudi, Tenali District Munsiffi. Debtor

Notice is hereby given under section 19 (2) of Act V of 1920 that the above named creditors have applied to this court by a petition dated 20-1-1925 for adjudicating the debtor insolvent and that the petition is posted to 21-3-1925 for hearing. Any person wishing to oppose the same may appear before this court either in person or by a duly authorised pleader on the said 21st day of March 1925.

Subordinate Judge's court, Bapatla. 24-2-1925. } S. Nilakantam Pantulu Subordinate Judge

ప్రకటన

తెనాలి తాలూకా బోర్డువారిచే స్థాపింపబడిన నాలుగు ఆయుర్వేదవైద్యశాలలకు యోగ్యతగలిగినవలెనంతటి అనుభవ నీయులు అయినటువంటిన్ని నలుగురువైద్యుల్లు 18 రు 40-1-50 తీతముమీద కావలసియున్నారు. వారివలెయోగ్యతాపత్రికలను దరఖాస్తులతో (పెన్సియెటూగార్చి) 25 వ సం|| మార్చి 5 వ తేదీలోగా చేరుటాగున పంపప్రార్థింతురు.

కొనరాజు రామయ్య,

ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు తెనాలి.

19-2-25.

గుడివాడ తా. ప్రాథమికోపాధ్యాయ తృతీయ మహాజన సభ

పా మ రు

ఈసభ పామరులో 14-2-25 తేదిన మల్లాశ్రీ దుల్లా పట్టాభిరామయ్యగారి యాధిపత్యమున మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. సభకు తాలూకా కలెక్షనరే పులనందియ ప్రతినిధులు, విద్యాధికారులును విచ్చేసిరి. గ్రామములోని ఉద్యోగిగణులు, పెద్దలునుగూడ దయచేసి యాపాధ్యాయులను బ్రోత్సహించుట మిక్కిలి శుభసూచకము. హాజరైన యాపాధ్యాయులసంఖ్య సుమారు 50 వందలవరకును. శిష్యులు అత్యుత్సాహముతోడను పట్టుదలతోడను కార్యక్రమమునందు బాల్గొనిరి. సభ ప్రారంభంతో సారంభింపబడినది. పిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు వెంపటి వెంకటేశ్వరరావుగారి యుపవాసము జరిగినది. పిమ్మట పురాతనవిద్య ప్రస్తుతవిద్యనుగూడ విపులముగాను సమంజసముగాను చర్చించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు తమయుపవాసమునందు ఉపాధ్యాయుల దీనస్థితినిగురించుచు రణరంగమునందు నుభయపక్షములజూచినాంతులబడియున్న యర్జునునికి ఆ శ్రీకృష్ణుడిచ్చిన సుహాసే ప్రయత్నకారుల కిహోత్తర్యులకు కట్టుబడుటచే కావోడక, స్వల్పజీతములచుచే నోరాడక దీనదశనున్న యాపాధ్యాయులనుసంగిరి. 'శుద్ధద్రవ్యపాపాద్యోగ్యులంత్యోక్తి' పరం తప, శేలకలది సంవత్సరములక్రింద చెప్పబడినవాక్యము నేటి కినివర్జజనులకు నెంతయాదరణీయముగానున్నది. పౌరజనదౌర్బల్యత, దాస్యభావము, ఐదుకునినగాని యాత్యగౌరవము నిల్పకొనకలడని ప్రతియుపాధ్యాయుడును గమనింపవలసియున్నది.

అగ్రాసనాధిపతిగారు తామునడపు విద్యాపత్రికలో ప్రాథమికోపాధ్యాయుల కుపకరించు విద్యావిషయక వ్యాసములను తమసంఘములకు సంబంధించిన తీర్మానములను ప్రచురించుట కేర్పాటు గావించి తమగల యభిమానాదార్యములను వెల్లడించిరి.

ఉదయము మొదలు సాయంత్రమువరకు జరిగిన కార్యక్రమములో బోధుపరపాలనయందు తమగుల యసంతృప్తిని వెల్లడించుటతోనే ఉపాధ్యాయులకు సరిపోయినది. ఆమెడించి చేసిన 20 తీర్మానములలో మూడువంతులు బోధకు సంబంధించినవి. శిక్షలువేయుటయందు మాపుచున్న కర్ణలో కొంతయైనను ఉపాధ్యాయులజీతముల యభివృద్ధిజేయుటలో గూడ గవ్వరచియెడల యంతయసంతృప్తి ప్రబలమందెడిది.

గ్రాంట్లు జీతములునున్నవేసలేనని చేయుటమని హడాచుడి యొక్కవగాని ఈ సంతకర్షము 25 0/0 గ్రాంట్లు విరగకొస్తామని విద్యాధికారులు నెలవిచ్చినారు. దీనితో ఆభోగతి పూరియవుతుంది. ఆహ్వానసంఘమువారు అన్ని వర్గములవారికిని భోజనపు టేర్పాట్లను గావించిరి. ఫోటో షూటింగుతో సభముగిసినది.

ల. సుందర రామయ్య

ఇందుగావివరించిన ముఖ్యతీర్మానములు

కిరీకేసులకు దామెర్ల రామారావుగారి యకాలమరణమునకు యాసభవారు చింతిల్లుమా వాణ్టుంటుంబునకు యాసభవారు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

స్కూళ్లను ఉపాధ్యాయులను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లుచేయు యత్నపులన అన్యాయము జరుగునెడల ఆయాప్రత్యే బోర్డులకు జిల్లాబోర్డులను అప్పీల్ చేసికొన నవకాశము గల్గించు టవసరమని యాసభవారు రిజిస్ట్రేషన్ పడుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల ఆర్థికస్థితి చక్కబరుచుటకు గవర్నమెంటువారు 8-1-23 తేది నెం 14 రు. జి. ఓ. లో కనుబరచిన ప్రక్రియ స్కేలు నిర్ణయ పర్యంతమయినను యా క్రిందివిధమున స్కేలును యిప్పించగలగుటకు యా సభవారు తాలూకా బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

Table with 2 columns: అంట్లు (Amounts) and టైము (Time). Rows include లోయర్ ప్రైమరీ (15, 20.1-25), హైయర్ ప్రైమరీ (20, 25.1-35), and గవర్నమెంట్ (25, 35.1-45).

బాలికాపాఠశాలలో పనిచేయు కండక్టర్లకు ఇష్టపడి చుచున్న రేటు బహుతక్కువగా యున్నది. రేటును రు 0-1-0

నండి రు 0-2-0లకు వృద్ధిచేయుటకు యాసభవారు బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ఇతర రాష్ట్రములలో పలెనే యిచ్చుటగూడ ఉపాధ్యాయులకుచేయువారికి తమపై పరీక్షలు పరీక్షలు అనుటకు ఉపాధ్యాయుల కవకాశ మియవలయునని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

ఎయిడెడ్ యెలిమెంటరీ స్కూళ్లలో పనిచేయు టీచర్లకు ప్రస్తుతమున్న ద్రవ్యసహాయము మిక్కిలి తక్కువ గనుక ఆటిచర్లకు యాక్రింకి రేట్లు ప్రకారము గ్రాంట్లు కాంక్షనుచేయుటకు యెడ్యుకేషన్ కాన్సిలువారిని కోరుచున్నారు.

Table with 2 columns: అంట్లు (Amounts) and టైము (Time). Rows include కెకండరీ ప్రైమరీ (480, 240), హైయర్ ప్రైమరీ (240, 180), and లోయర్ ప్రైమరీ (180, 120).

కడచిన సంవత్సరమునుండి బోర్డుపాఠశాలల టీచర్లను తరచుగాను అక్రమముగాను ఆకారణముగాను ట్రాన్స్ మిషన్లు చేసినందున టీచర్లకు వృద్ధావృత్తి ప్రమాదములకు కారణమైనందున టీచర్లకు సమానజీతముమీద ట్రాన్స్ మిషన్ చేయకుండా నుండుటకు, ఒకవేళ అవసరమైనయెడల అట్టి ట్రాన్స్ మిషన్లకు ఆ య్యోజి. ఏ. కమిషన్ యిచ్చుటనున్న యా సభవారు రిజిస్ట్రేషన్ కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో కాలియన్నటు వంటిన్ని నూతనముగా నియమింపబడినటువంటిన్ని గుమాస్తావనులు యోగ్యతగల యాపాధ్యాయులకి యొసంగుటకు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయవృత్తి గౌరవ ప్రదమైనదని అంగీకరించుచుండియు అధికారులు ఉపాధ్యాయులకు తెలియబరచు యత్నపులలో ఉపాధ్యాయులను అగౌరవ ప్రదములయిన కేబులులను వాడుచున్నారు. అందులకు బదులుగా గౌరవకేబులును గాడుటకై యాసభవారు రిజిస్ట్రేషన్లు గోరుచున్నారు.

మాటికి సంఖ్య హెచ్చుగానుండునటువంటియు తోటగలిగినట్టియు బోజరస్కూళ్లకు నోక బంట్లోతును స్వీటింగు చార్జీకలపుకొని కాంక్షను చేయించగలందులకు తాలూకాబోర్డు వారిని కోరుచున్నారు.

బాలికాపాఠశాలలో గూడ బాలరపాఠశాలలో స్కేలు ప్రకారము కంటిన్ టెన్షన్లను దయచేయుటకు యా సభవారు కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు ఆఫీసుకు ఉపాధ్యాయులను ఏకారణము చేతనైనను నోటీసుల మూలముగా రప్పించనపుడు ట్రాన్సిమిగ్ అలెవెన్సులు యిప్పించుటకు తాలూకా బోర్డువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

రాబోవు యెడ్యుకేషన్ స్క్రిప్షన్ ప్రకారము యెడిడ్ పాఠశాలల యాజమాన్యమును గ్రామపంచాయితీలకు యిచ్చుట దునది తెలియుచున్నది. ఈపద్ధతి యెడిడ్ స్కూళ్ల యభివృద్ధికి భంగకరమని యా సభవారు రిజిస్ట్రేషన్ పడుచున్నారు.

విద్యావిధానముయొక్క ఉద్దేశ్యములలో బాలరకు దేశభక్తి పురికొల్పుటయొక్క టీయె యున్నదిగాన బాలర కాదర్ప ప్రాయులుగా నుండుటకు ఉపాధ్యాయుల ఖర్చు సేదరింతుటకు యాసభవారు ప్రోత్సహపరచుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు గతసంవత్సరము స్కూళ్లలో పరీక్షలకు గాను కొంతద్రవ్యమును ప్రత్యేకించినప్పటికిని పరీక్షలలో రాటును నేటిమొదలను కొంతద్రవ్యమును ప్రత్యేకించినప్పటికి పాఠశాలలో రాటును నేటిమొదలను పరీక్షలలో పనే కపెట్టుకుండుట మిక్కిలి విచారకరము గావున అతిపాఠశాలలోను ప్రెపరేషన్లను ప్రత్యేకించుటకు ప్రయత్నింపబడుచుండుటకు ఉపాధ్యాయులు ప్రోత్సహింపబడుచున్నారు.

మహమ్మదీయ విద్యను ఘోషించుచు గలవారందరూ వారి యిండ్లు చిన్నవిన్న చొరరానివిన్న వారందరూ స్కూళ్ల ఒకరియింట్లో అద్దెలకు యిండుటకు అవకాశము కావించుట చే మహమ్మదీయ స్కూళ్లకు నెపరేటుబిట్టించుట తాలూకాబోర్డువారిచే కట్టించబడుటకు యా సభవారు రిజిస్ట్రేషన్ పడుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులు నెలపుదినములలో బోర్డువారికికారము లేనిదెంతయుగాను టిలు ఐదలి వెళ్లకూడదన్న బోర్డువారి యత్నపులు స్కూళ్లలో గతరములు గనుక యితర యాపాధ్యాయులనుకూడ నెలపుదినములు స్వేచ్ఛగా నుపయోగపరచుకొనుటకై నిలుకలగకై యా సభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో ప్రతి 25 ముగ్గులకు ఒక టీచరును అంతకుపైబడిన ప్రతి 30 కి మరెయ్యోకొక్క టీచరు

వారి నియమించి విద్యాభివృద్ధికి వలయునోపాదమునిచ్చి ఉపాధ్యాయుల శ్రమను బాలరకు విద్యయందు గల గురువునను న్నవత్తమును నివారించ సభవారు బోరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

పూర్వకాలమువలె యాపాధ్యాయుల గ్రామములందు వసతిగృహములు దొరకుట లేదు. దొరకినను యొక్కవ అద్దెలకు యిచ్చబడుచున్నవిగాన క్వార్టర్లవెన్న యిచ్చగలందులకు శ్రీ తాలూకాబోర్డువారిని శ్రీగవర్నమెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

కుప్పరొగ నివారణసంఘము

బొంబాయిలో నీ సంఘమును గవర్నరు, రాజ్య పతినిధి యుద్వోధనసంఘి యత్యుత్సాహ మెసగుచుండ ఫాపించెను. సభలో సుమారు రు 50,000 బ్రోవుబడెను.

వంగ స్వరాజ్యసంఘము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 25: - చిత్రజిత్ దాసుగారు వంగ దేశపుయత్నల విషయమింకను చేయునదియు స్వరాజ్యవాదులగు మహమ్మదీయులును హిందువులును మొదలగు వారిలో నాలోచించి యును. కా స సభలో స్వరాజ్యవాదుల విధానము మాన్పజేందుట యసంగతముగాదు.

నిన్నటి దినము మొత్తము కాన్సిలు బిల్లుల కమ్యూను, వెంటనే బిల్లువాదాజేయు వరకుపై 1,98,00,000 లకు వచ్చెను. వచ్చేవారము మరియొకటిరూపాయల కమ్యూనును.

వెల్లింగ్టన్ సి సి మా వ్రాస్టు వాచ్స్. 21-2-25 శనివారమునుండి 27-2-25 శుక్రవారమువరకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 1-15 గంట మాటనీగలదు. యూనివర్సల్ జ్యూయల్ నాలగవ కొత్తసిరిను ది లెదర్ వుష్షర్స్ ఆరుభాగములు న్యూను, కామిక్ కూడ చూపబడును.

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES. This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And an appearance equal to sovereign gold, very charming to look at and perfect time-keeper Guaranteed for 5 years. Rs. 12/8 18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7 guaranteed for 3 years. World famed "B" Time piece Rs. 2/8 German Alarm Time piece Rs. 5/- "Negro" Alarm Time piece Rs. 5/- Double bell Alarm Time piece Rs. 6/- All guaranteed for 3 years 14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8 Write to: V. S. WATCH Coy., P. O. 105, MADRAS

మాత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు అత్యద్భుత నివారిణి 1442. నేను దేశకొల నాటుకోటిగరత్తార్ సంఘమునకుచేరిన వర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతినరముల బలహీనతచేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక ప్రాక్టీసియన్ డౌప్ ఘటములను నేనించయు స్వల్పగుణముగూడ కలగలేదు. తరువాత నేను నిరాశచెందితిని. అదృష్టవశమున నాస్నే హిందొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు బార్రిటోన్, ఆస్ట్రేలియన్వీధిలో నెం 72 ను, గృహమునందున్న పండిత స్వామిశ్రీనివాసఅయ్యంగారిని నాకు పరిచయము చేసిరి. స్వల్పకాలము డౌప్ ఘటనే చేసినంతమాత్రముననే నాకు గొప్పగుణము కలిగినది. ఇప్పుడు నాకు కొత్త ఆస్తి, పశుత్వము గలిగినది. ఒకకోకి అతియూత్రమువ్యాధిచే వ్యాధులనునద్దయుండిన రామగుప్తును పండితునారు శస్త్రచికిత్సితోనే జయును. గా బాగుచేయుటకు నేను స్వయముగా చూచితిని. ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణాచలం డెట్టి, జీవకోట, ప్రొఫెసిరు, ఇంజీనీరు అయిర్ కంపెనీలు, నెం 12 నెండులైవీవి, మద్రాసు. 28-2-1925. హారి నలహాకట్నము రు. 15-0-0

అశాలి సత్యాగ్రహములు

బరంపురంలో బహిరంగసభ
(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్వము పారినామసింగుగారి ఉపన్యాసము

అశాలి ఉద్యమ ప్రచారముగూర్చి ఆంధ్రదేశములో సంచారము చేయుచున్న సర్వము పారినామసింగుగారు 23 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గ విజయనగరమునండి విచ్చేసిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు కొంతమారుమునందే వార్షికలిసికొని తోడ్కొనివచ్చిరి. కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులగు మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు ఫిర్యాదులను పోతాప్రగడ వెంకేశ్వర్లుగారు, ఇమ్మిడి నెట్టి రామమూర్తిగారు, గాదె రాజమన్నగారు, న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు మున్నగువారు లైలువద్ద శింగుగారిని సన్మానించి బసతుగొంపోయిరి. సాయంకాలము 5 గ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమునందు బహిరంగసభ జరిగినది. పోతా ప్రగడ వెంకేశ్వర్లుగారు కోరినప్రకారము మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు సభాధ్యక్షతన వహించిరి. సర్వము పారినామసింగుగారు తమసభాసభాగోచరిని అంగీకరించుచు సభ్యుల మనములు కరగిపోవునట్లుగా గంటన్నరకాలము అశాలి ఉద్యమముగూర్చియు మత స్వాతంత్ర్యముగూర్చి వారినార్చిన సత్యాగ్రహచరిత్రను విపులముగ యాదించువారిని జెప్పిరి.

అశాలి సత్యాగ్రహము మాదేవాలయముల పరిశుద్ధిపరచుకొనుటకు ప్రారంభింపబడినది. మతస్వాతంత్ర్యము వచ్చినపిదప దేశస్వాతంత్ర్యమునకు స్వరాజ్యమునకు పాటుపడవచ్చును. మనజీవితమునందు ముఖ్యదర్శము మోక్షసాధనము. ఆమోక్షముయొక్కదో అడవులలో ముక్కుమూసికొని తపస్సుచేసిన అభింపదు. పూర్వముక వహిని హిమాలయ పర్వతముపై నూరేండ్లు దీక్షగాతవచ్చుచేసెను. విష్ణుదేవుడు ఆతనితపస్సుకు మెచ్చుకొనెను గాని తనభారతదేశము పీనదశయందు యిరుములు బడుచుండే దేశమే కేమాత్రము పూనుకొనక నూరేండ్లు వృధచేసిన మహర్షికి మోక్షమియ్యజాలనని జెప్పి పంపిచేసెను. ఆముఖ్యమే తిరిగి మహాత్మాగాంధీ రూపమున అవతరించెను.

భారతదేశము పూర్వాస్వతంత్ర్యమును పొందినది. పాలుప్రవహించుచుండిన యాదేశ బిచ్చుడు నీటివన్నుగూడ చెల్లింపజాలని బచ్చుచున్నది. పౌషికులు తాడికిలేక మాడుచున్నారు. మనకధికారములేదు. విశ్వోద్యమలేదు. మతమునుటగలసినది. అట్టిస్థితియందు గాంధీ మహాత్ముడు ప్రజలలో దేశాభిమానము పురికొల్పి దేశసేవయే నిజమగు మోక్షసాధనమని భారతీయులెల్లరకు ప్రబోధముగాంచింపెను. మేము(శిక్కులుము) బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారికి సేవచేసితిమి. జలియన్‌వాలాభాగు దురంతములు మాకుసేవబడులువచ్చెను. అంతట మేము గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్యవిధానము స్వీకరించితిమి. అందరివలెగాక ఆతని సిద్ధాంతములను మనోవాక్యాయ కర్మల ఆచరించుటకై అశాలి ఉద్యమమును ప్రారంభించితిమి. అశాలి ఉద్యమమునందు చేరినవారందరు ప్రాణత్యాగమునకు సిద్ధమగునందవలెనని విధించితిమి. అట్టిత్యాగమునకు సిద్ధపడి గూడ జేరికొని శిక్కులు ఉద్యమమునందు చేరిరి. ఇదివరకు యుద్ధములో యితరుల చంపుటయే వృత్తిగాగలవారిప్పుడు తాము చంపబడుటయే వృత్తిగా స్వీకరించిరి.

భద్రుడు భారణ కొడంబడితిమి. అనేకభాగ్యభోగముల ననభవింపచుండినవారు గూడ యాదేశములో సౌఖ్యమును న్నామని చెప్పజాలరు. కెర్లీయాచక్రవర్తి తనరాజ్యమునందు మిక్కిలి సౌఖ్యవంతుడనవని చొక్కాగావలెనని కోరినది. అంతట యేయంత్రుడిగను తాము సౌఖ్యవంతులమని చెప్పజాలమనిరి. సేనానాయకుడు తనసేనకు ఖర్చుజాలకుండుటచే మనశ్శాంతిచేసినది జెప్పిరి. మతాధికారుల ధర్మాదాయముల చట్టముగడచినదియు, వర్తకులు రాబడిపన్నుగలదనియు ఫిర్యాదుచేసిరి. ఇందు ప్రభువులు ప్రజలెల్లర ఖైదనందుంచవలెనను తమకోర్కెనెరవేరనందున సౌఖ్యములేదనిరి. చివరకు యెవ్వడును సౌఖ్యవంతుడగుపడకుండెను.

కూలిచేసికొని బ్రదుకుచుండిన ఒకపేదవాడుమాత్రము తానుసౌఖ్యవంతుడనని చెప్పుకొనెను. కాని రాజుగారికి కానలసిన చొక్కా వానికేదలేదు. వానివన్నియు చింకిగడ్డలే. అట్లు అడంబరగులు లేక నూత్నుజీవనముగనుపుకొనవారే సౌఖ్యముగ నందగలరు. కావున ఆంధ్రుల అడంబరములవిడచి ఖైదరు ధరింపవలెనని గాంధీగారు బోధచేసిరి. అశాలింజరు ఖైదరు ధరించిరి.

దేవళముల స్వాధీనపరచుకొనుట

మన దేవళములను స్వాధీనపరచుకొననిది దేవనియు నెరవేర్చబాలము. మతస్వాతంత్ర్యము లేనిది దేశస్వాతంత్ర్యము చేయవలదు. అదిలేనిది స్వరాజ్యము వచ్చినను నిలబెట్టుకొనజాలము. దేవాలయములలో అనేకవేదనముగలదు. అధనమంతయు అర్చకులు స్వంతధనమువలె వృధచేయుచున్నారు. వేళ్ళలక్రిందను విధుపానమునున్న గురువ్యసనములక్రిందవృధచేయుచున్నారు. మారాష్ట్రమునందు అర్చకులే సానులమరిగిరి. కాని మిరాష్ట్రమునందు దేవునికి గూడ సానులు పాటపాడనిది నిద్రపట్టెను. దేవస్థానములలో నిట్టిదురారమును తొలగించి నిర్మలపరచవలెను. ఇట్టిదేవళములన మన బాలరకు స్త్రీలకు మతమునందు నమ్మకము, దేవునియందు భక్తిమరుదనా! కావున శిక్కులు ముందుగా దేవాలయముల తాగుశేయుటకు పూనుకొనిరి.

సంఖానా దేవాలయ సత్యాగ్రహము

ప్రథమ సత్యాగ్రహము సంఖానాయందు జరిగెను. సంఖానా దేవాలయమునకు 20000 ఆస్తిగలదు. ఈఆస్తియంతయు దుర్వినియోగము చేయుచుండిన అర్చకులు అశాలిమూటను త్రోసివేసి, సన్మార్గమున ప్రవర్తించ నిరాకరించెను. అంతట 8000 అశాలిలు ప్రాణత్యాగమునకు సిద్ధపడి దేవాలయముల స్వాధీనపరచుకొన ఘద్యమించిరి. 1921 మార్చి 2 వ తేదీన అర్చకులు కొందరు దుండగీడులను సిద్ధముచేసి అహింసావ్రతము గల అశాలిలపై తుపాకులు కాల్చింపెను. సర్దారు లక్ష్యునింగు 2 లక్షల ఆస్తిగల జమీందారు తనప్రాణము ముందుగా వర్పించుటకై బహులదేరెను. అతనివెంటబచ్చిన మనుష్యులపై అర్చకునిబంట్లు కిరసనేలునూనె పోసి బ్రతికుండగనే దహనము చేసి 200 మందిని చంపిరి. పోలీసువారి సంగతినంతయు నెరింగి యుండియు, ఘోరకృత్యము జరిగిపోయినపిదప వచ్చి దేవాలయము తలుపుల తాళముచేసిరి. సర్దారు కర్తవ్య సింగుగారు నాయకత్వము వహించి 2000 మంది అశాలిలతో దేవాలయముపైబడి తాళముల సాధించి గెలుచుకొనెను. అర్చకుని స్వాధీనమునుండి తప్పించెను. ఈరీతిగా ప్రథమ సత్యాగ్రహము విజయము జెందెను.

అశాలిల త్యాగమునుగూర్చియు పౌరమమునుగూర్చియు వేరుగా చెప్పవలసినది లేదు. కార్యసాధనముకై యంతటి కష్టములకైన నియ్యకొందురు. నాయకత్వము కొరకు అధికారముకొరకు తగవులాడరు. అందరు సైనికులుగనే యుండి మరణమునకు ఒప్పుకొందురు. ఇతరుల జంపరు. తమమతముకొరకు తమప్రాణము లర్పించుట తమవిధిగా నెంచుదురు. నిరుపయోగముగ జీవించి చివరదోమలకలె వరదించుట వారికష్టములేదు. ప్రాణత్యాగము వారికి గురుబోధ. వారి అహింసావ్రతము చేత కాక బూనిన అహింసగాదు. చంపగలిగి చంపకుండ నుండుటయే ఘనత. స్వాధీనపడిన దేవళము లన్నింటియందు ఉచిత భోజనశాలలు గలవు. స్త్రీలు ఉద్యమమున కెంతయు సహాయము చేయుచున్నారు. పత్రికస్త్రీయు దేవాలయమునకు వచ్చి నవును కొంచెము గోధుమసిండి నెయ్యి వెంటగొనివచ్చి భోజనశాలయందు దర్శించును. ఈరీతిగా యంతయో జమయింను. ఐదు కానులు చందాచొప్పన ననూలుజేసి 2 లక్ష 25 వేలరూపాయ లభింపగిరి. పిదప 5 అశాలి చొప్పున వనూలుజేసి 5 లక్షలు వనూలుచేసిరి. అమృతసరులూను స్వర్ణగోపుర సంగ్రహకారమై 10000 మంది అశాలిలకు ఉచితముగ భోజనముకై రిజిస్ట్రేషన్ గామ్యుచుదురు. పట్టభద్రుల విద్యావంతులు 5 నమునకు 5 ఉద్యోగాలతో సంతృప్తిచెంది ప్రతిఒక్క ప్రకటింపుటయందు పాతకాలము వైద్యశాలలందు పనులు చేయుచున్నారు. అశాలిలు ప్రభుత్వవ్యవహారలతోబాదు. స్వంత వైద్యశాలల నిర్మించుకొనిరి. ఇంత భరిచికితలు గలదుగావుననే అశాలి ఉద్యమము 500 గాంధీ సాగింది. సత్యాగ్రహములు జయప్రథముగ జరిగెను.

గురుకాబాగు సత్యాగ్రహము

ప్రభుత్వమువారి ఉద్యమము నెట్లయిన అబద్ధివేయవలెనని గతంబిరి. అనభివరము 2 వ సారి గురుకాబాగు సత్యాగ్రహమునకు పురికొల్పిరి. గురుకాబాగు అమృతసరునకు 12 మైళ్ళ దూరమున ప్రస్తమిది. అదేవాలయము చేయవలెననుమనందరికీకైతేనే ఉచితభోజనశాలయందు దుపయోగించుచు ప్రభుత్వమువారి రాటంక పెట్టిరి. మహాంతు ఫిర్యాదు చేసినను అశాలి సువారు జోక్యము కలిగించుకొనిరి. అశాలిలు ప్రారంభించిరి. 300 మంది అశాలిజేసి వినుకుచెందిరి. ఇంకను అశాలిలు వచ్చుననే యుండిరి. అంత పోలీసువారు నిర్దాక్షిణ్యముగా కర్రలతో మోడి చూచి

గొట్టిరి. ఆరీతి 20000 మంది చెబ్బలుతని తెలివి తప్పిపడియుండిరి. ఇంత ఘోరకృత్యము యేప్రభుత్వమువారు నిదివరకు చేసియుండలేదు. విదేశీయులకొరకు రూ 15 శీతముతో జర్మనీ యుద్ధభూములయందు ప్రాణత్యాగ మొనర్చిన శిక్కులు స్వదేశముకొర కామాత్రము చేయజాలరని దలంచిరి. కాబోలు చివరకు అశాలిలపట్టుదయే విజయము బొందెను. అప్పుడు చెబ్బలుతని గాయములబడినవారి చికిత్సలకై డినుమునకు రూ 5000 ఖర్చయినవి. మొత్తము 10 లక్షలు ఖర్చయినవి. సత్యాగ్రహమునందు అశాలిలు విజయము బొందిరి.

స్వర్ణగోపుర సత్యాగ్రహము

మూడవ సత్యాగ్రహము అమృతసరు స్వర్ణగోపురమునందు జరిగినది. ప్రబంధక సంఘమువారి యాధీనమునందున్న స్వర్ణగోపుర కోశాధికారమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొన జూచి తాళముల తీసికొనిరి. అశాలిఉద్యమ బలాధిక్యతను బాగుగ నెఱుగరైరి. ప్రబంధక సంఘమువారికి గూఢచారు లనేకులు గలరు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలియని పోలీసుకబురులు వీరికి ముందుగా తెలియను. కావున అసమాచారము తెలిసిన వెంటనే 10,000 మంది అశాలిలు దేవాలయద్వారము కడ ప్రభుత్వమువారి దారి కడ్డుగనిలవిరి. ప్రభుత్వమువారు చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి. కాని దేవాలయమునందు పనిపాటులు జరుగు భారము వహించుటకే యద్యోగియు దైర్ద్యము చేసి రాజాలకుండెను. అంతట చేయునదిలేక సివిలుకేను బెట్టిరి. ఆకేసునందు వారు నియమించిన జడ్జిలే వారికి ప్రతిపాటుగా తీర్పుజెప్పిరి. వెంటనే తాళము లిచ్చివేసిరి.

విన్నపము

ఇప్పుడు ప్రస్తుతము 20000 మంది అశాలిలు జైలుల్లో నున్నారు. వారి కుటుంబములను పోషింపజాలని యున్న న్నది. ముందుగావారి వాంఛలేదేర్చి వారి అవసరముల గడపి పిమ్మట మారకార్యములను చూచుకొను చున్నాము. నాలుగేండ్ల నుండి పంజాబునందు నమాలయిన దానితోనే యాఉద్యమము గడచినది. రికోల్టకు వైగా ఖర్చయినది. ఇప్పుడు పైరావ్తములవారిని ఆశింప అవసరము వచ్చినది. మీరు నిజముగ దౌర్జన్యరహిత సత్యాగ్రహమునకు సహాయముచేయ నుద్దేశించితిరేని తప్పక అశాలి ఉద్యమమునకు పోడ్చుడవలెను. సత్యాగ్రహమును జయప్రథముగ వేరొకరు నడుపజాలరు. అశాలిలు యిప్పుడు ఓడిపోయినవో గాంధీగారి ఉద్యమము యికముందు విజయముగాంచుట కష్టము. కావున యానగరమువారు 1000 రూ. తక్కువ గాకుండ సహాయము చేయవలెనని హరినామ సింగుగారు కోరిరి.

అధ్యక్షునకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించుటతో గభ ముగిసినది.

* * *

బరంపురం, ఫిబ్రవరి 24:—28 తేదీ ఉదయం హరినామ సింగుగారు పురపెద్దలు కొందరితోగలసి అశాలి సహాయనిధిని వనూలుజేసిరి. మధ్యాహ్నము మహిళాసమాజమునందు రెండవ బహిరంగసభ గావించి సంఘసేవ, వ్యభిచార దురాచారవిముక్తి, మద్యపాన నిషేధములగూర్చి అశాలిలు యెట్లు పాటుబడుచున్నారో సవిస్తరముగ చెలింపజేసి వినువారందరికి సంఘసేవాభిలాష గలుగజేసిరి. 24 తేదీ సాయంకాలము మరల బహిరంగసభ జరుగును. శింగుగారు 25 తేదీని యానగరమునుండి బయలు వెడలుదురు. శాఖపట్నం ఏలూరుగ్రామములలో దిగి పిదప చెన్నపట్నము చేరుదురు. ఆంధ్రదేశమున 5 వేలు నిధి వనూలుజేయ దలచిరనియు యిప్పటికి 8 వేలు వరకు వనూలైనదనియు సింగుగారు చెలిసిరి.

బండిపోటు

సేలం, ఫిబ్రవరి 25:—నిన్న రాత్రి శివపేటలో కులంద కోవంద నను గొప్పవర్తకుని యింటుండి బండిపోటు చేయుటకు కొందఱు దొంగలు తుపాకులతో వచ్చిరి. ఇంటిలోనివారు జాగ్రత్తగనేయుండిరి. ఇరుగుపొరుగులవారితోగలిసి దొంగలగుంపును బట్టుకొనుటకు బయటపడ్చిరి. దొంగలు తాలూకా విసరిరి. దానినలన లాభములేదని యూహించి తుపాకులం గాల్చిరి. ఒకడు చనిపోయెను. ఒక స్త్రీకిని మరియొకనికిని గాయములు దగిలెను. రక్తకభటాధికారులు (నూపరిం పెండంటు, సబుయిన్ సెక్టరు) నేరముజరిగిన చోటునకు వచ్చిరి. దొంగలను బట్టుకొనటకు చాల ప్రయత్నికొను చుండిరి. ఇంతవఱ కెవరిని బంధించలేదు.

వృత్తాంతలేఖలు

కోటిపల్లి

మహాశివరాత్రి మహోత్సవము

గోదావరీతీరమునందు దక్షిణకాళివానోప్పారు కోటిపల్లి గ్రామమునందు వేంచేయున్న శ్రీ సోమేశ్వర స్వామివారి యానందోత్సవము మాఖ బి ౧౮ శనివారము రోజున శివరాత్రి మహోత్సవమును నిలకించుట కేతెంచిన నానాదేశ జనంబుల సంఖ్య పదివేలవరకు నుండెను. ఈసంవత్సరము జిల్లాయం దంట్లను మహాచి తీవ్రముగా వ్యాపించియుండుటచే యాత్రికులు శ్రేష్ఠముగా రాలేదు. ఆంగడుల సంఖ్యయు జాల తక్కువగా నుండెను.

(ఒకవిలేఖరి)

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

దొంగతనము

ఫిబ్రవరి 28:—మరాఠ్పుటంగడి బొంతల క్రిష్ణప్పశెట్టి మాత్రవల్లయుండిన సమయము కనిపెట్టినున్న 15 రోజుల కిందట, దొంగలు ప్రవేశించి 2, రి రోజులును పగటిపూటకూడ ప్రయత్నించి, బియ్యపుమంటలు, గడ్డలు, నగలు నుమారు రూ. 1000 ల కిమ్మిత్తుల ఆస్తి కొనిపోయినారు. పోలీసువారి ప్రయత్నములన కొన్ని ఉరుపులు దొరకినవి. 6, రి మందిని అరెస్టు చేసినారు. ఇందులన చాలప్రాతర్నిల్లర నేరములుకూడ బయటపడినవి. దొంగలవలన కలుగుచుండిన భయము గ్రామస్థులకు చాలవరకు తగ్గినది.

ఒక పిచ్చివాడు

ఉరిబయట నవ్వడో ఒక పిచ్చివాడు తిరుగుచుండునని న్ను, అతనివద్ద ఆయుధము లున్నవనియు, దృఢకాయుడనియు రాదలలో నివసించుననియు, మాయముగ కై యున్నదనియు పురుషులను ఏమిచేయదనియు, స్త్రీ లెవ్వరయిన ఒకరిద్దరు కరువడిన అనూనపరచి హింసించుననియు నుమారు 20 రోజుల యిండి వదలి చాలప్రబలముగనున్నది. ఒక నుగాలిస్త్రీని కొలుకాయము లగునట్లు హింసించినందున అప్పత్రిలో చనిపోయినది. చాలమందిమాచినట్లు చెప్పుచున్నారు. పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నవ ఇంతవరకు దొరకలేదు. గ్రామస్థులకు ఏ, కూలివాలవలన జీవించు పల్లెటూరివారికిని యీధియును లుగుటవలన చాలకష్టముగ నున్నది.

హరికథ

శ్రీ గిరిరామేశ్వర గ్రంథాలయ పతనమందరము వద్ద 15 దినములనుండి ప్రతినిత్యము రాత్రి 8 గంటల యిండి 10 1/2 వరకు శ్రీమద్రామాయణమును పాఠకథగ బ్రహ్మశ్రీ పండిత వేంకటాచార్యులవారి సోదరులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత లక్ష్మణాచార్యులవారు చెప్పుచున్నారు. శ్రీరామ పట్టాభిషేకోత్సవము జనుప్రథమగ జరిపి పరిసమాప్తిచేయవలెనని వీరి యభిలాష. వీరిదివరలో ఉత్తరాంధ్రదేశమున ననేకచోట్ల క్షీరప్రతిష్ఠలు గడించినారు. వీరిని గురించి ప్రత్యేకముగ వ్రాయవలసరములేదు. సమగ్రముగను, శాంతముగను, భక్తిపూర్వకమైన వీరి పాఠకథామృతమును గ్రోలి పురజనులు కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన పండిత సన్మానము గావించి శ్రీరామచంద్రుని గురు పాత్రులగుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. హరికథలు జరుగుటకు విశేషకృషియు, సహాయమును చేయుచున్న ఆర్. శేషగిరిరావు గారెంతయు అభినందనార్హులు.

ప. రంగనాథ మొదల్యారుగారు

మదరాసు శాసనసభ సభ్యులగు శ్రీయుత ఎ. రంగనాథ మొదలియార్ బి. ఏ బి-ఎల్ ఎం. ఎల్. సి. గారు శ్రీగిరిరామ పతనమందరమువద్ద 13, 14, 15 తారీఖులందు సాయంత్రము 5 1/2 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు వివిధవిషయములను గురించి మాడుపన్యాసము లిచ్చినారు. “విభాగవేషణము, నల్లారేమ ఘ్న, సంఘసంస్కరణము” “స్వరాజ్యము-గ్రామము” అను విషయములను గురించి ఆయాదినములందు వగనగ నుపన్యసించిరి. మొదటిరోజున శ్రీ సి. యస్. త్రిలోకేశ్వరచంద్రశాసన మన్. పట్టాభిరూపురావు, శెట్టి కృష్ణయ్యగారు ఆయాదినము

లం దధ్యక్షతవహించిరి. మొదటిరోజున భక్తిప్రభావమును, రెండోరోజున ‘నేపథ్య’ గురించియు మాడుప పుపన్యాసమున “గ్రామము స్వరాజ్యమునకు బునాదియనియు” చక్కగ నుపన్యసించిరి. వీరింత చక్కగ తెలుగులో మాట్లాడుటవలన చాల మందికి ఆశ్చర్యము గలిగినది. 15 లేదీ 4 1/2 గంటలకు శ్రీ వేంకట రమాస్వామివారి ఆలయమున శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకముగ జరుపబడిననభిలా “స్త్రీధర్మము”నుగురించి పుపన్యసించిరి. కడపటిదినము జరిగిన బహిరంగసభలో పుపన్యాసానంతరము బ్రహ్మశ్రీ పండిత వేంకటాచార్యులవారు శ్రీమొదలియార్ గారు ఉన్న తోద్యోగమునమాని, త్యాగముతో చేయుచున్న దేశసేవకుగడించుచు, వారు వ్రాసిన పద్యమును చదివి ఆశీర్వాదపూర్వకముగ పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి.

కీర్తి శేషులయిన దామెల్ల రామారావుగారు

పితాపురమునందు 9 వ లేదీని శ్రీయుత దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణ శాస్త్రిగారు, మొక్కపాటి నరసింహ శాస్త్రిగారు మొదలగువారి ప్రయత్నములన నొక పురమహాజనసభ జరుపబడెను. తెనాలిపురమునందును సాహితీసమితి అధ్యక్షులగు శ్రీయుత తిల్లావర్ధుల శివశంకర శాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఈసభ, రాజమండ్రి యందుండు, గొప్ప చిత్రకళాశాల ప్రవీణులని ఘనతపహించిన శ్రీయుత దామెల్ల రామారావు గారి ఆకాలమరణమువలన గలిగిన దుఃఖమును దెబ్బుట కొరకు జరుపబడెను.

అధ్యక్షుడు రామారావు గారివలన చేయబడిన ఘనకార్యములు దెబ్బుచు విచారకరముగ మాట్లాడిరి. అధ్యక్షునకు రామారావు గారితో 1916 సంవత్సరమున బొంబాయి చిత్రకళాశాలయందు పరిచయము కలిగెను. అపుడు రామారావు గారు యుపాధ్యాయులచే తమ విద్యార్థులచేతను గూడ చాల గొప్ప చిత్రకళానిపుణుడని యెన్నబడుచుండెను. కూల్చేదొరగారు కలిగించిన యుత్సాహమువలన రామారావుగారు నైసర్గిక దృశ్యములు వ్రాయుటయందును, రూపప్రతిమలు చిత్రించుటయందును, వన్నె కెక్కెను. రామారావు గారు చిత్రకళయందు పాశ్చాత్యోపదేశకులకుగూడ మించెనని అధ్యక్షుడు నుడివెను. ఒకప్పుడు రామారావు గారు అవనీంద్రనాథుని కళను యతుకరించుచు దెంగాలీ చిత్రకళ పాశ్చాత్య చిత్రకళకు వ్యతిరేకమని తెలిసికొనెను. అజంతా చిత్రకళాపద్ధతు లాయనను నచ్చినవి. ఆయన యాంధ్రకళకూడ నాపద్ధతులమీదనే యుండవలయునని తలచి రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రభారత కళాపరిషత్తు అను నొక పాఠశాల స్థాపించెను. అందు అనేకమందిని యీకళయం దభిరుచికలిగించి వారిని తయారు చేయుచుండెను.

అధ్యక్షుడు మనకు కళాభిరుచితో పోవుటకు వగచి, యందున నే మనకు సత్సంతానము లేకయుండెనని నుడివెను. ఆయన ప్రాచీన కాలమున నొక విశ్వబ్రాహ్మణుడు. యొక నందిని శాస్త్రస్థి చేయుటయు అందువలన ఆపురమున అనేకములగు మంచి కోడెనూడ గొలుచుటయును గూర్చిన యొక కథను చెప్పెను.

మరియు ఆయన చిత్రకళా బోధకములగు పుస్తకముల మీదనుండు పన్నుల దొరికించుటను గురించియు ధనికులువాడు వస్తువులు అనుపట్టికనుండి యట్టిపుస్తకములు తీసివేయవలయుననియు కోరెను. ఆయన కీర్తి శేషులయిన శ్రీయుత రామారావు గారి స్మృతి చిహ్నులుగ నేదీని స్థాపింపగోరి తాము మాటలాడుట ముగించెను.

తరువాత పార్టీ రాఘవేంద్ర రావుగారు మాట్లాడిరి. అందున వారు రామారావు గారి గొప్పతనమునుగూర్చి కలిస్సు మొదలగువారు చెప్పవలసిన మనము తెలిసికోలేక పోతునని చెప్పిరి.

సర్వజనాంగీకారముగ నంత చిన్నతనమునందే ఆంధ్ర చిత్రకళాశాలను స్థాపించి అనేక బహుమతులు గొనిన రామారావుగారి యకాలమరణమునకై తమ విచారము తెలుపుచు నొక తీర్మానము చేయబడెను.

ఈతీర్మానమును రామారావు గారి యన్నగారగు శ్రీయుత దామెల్ల వెంకట్రావు గారికిని, ఆయన భార్యయగు శ్రీమతి సత్యనాటి గారికి ఆంధ్రదేశములనుండి కృష్ణశాస్త్రి గారిని కోరిరి.

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

బెంగుళూరు వార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెంగుళూరు, ఫిబ్రవరి 24:—డాక్టరు సీయగారు ఎన్ని కృతీపు కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి. ఈయనకుమును వార్తాపత్రికలన్నియు ఆమోదించుచు విమర్శించినవి.

స్వామి అతులానంద

స్వామి వివేకనందగారి ఆమెరికా శిష్యులగు స్వామి అతులా నందగారు బెంగుళూరులో వేదాంత విషయములపై ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నారు.

రామకృష్ణ మఠమునకు చేరిన ఒక స్వామి యొక్కబోధననుసరించి బెంగుళూరు సెంట్రలు జైలునందలి ఖయిదీలు ముండకోపనిషత్తును వల్లె వేయగలిగిరి.

రైటుహానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యము

ఆరోగ్యముకొరకై బెంగుళూరు నందున్న రైటుహానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగనే యున్నది. వారు ఇటీవల మైసూరు వెళ్లియుండి నేటికినకే ఈ నగరమునకు వచ్చిరి.

బెంగుళూరు మునిసిపాలిటీ యందు 8 వ డివజను కాన్సిలరు ఫానము ఖాళీపడియున్నది. స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన హెచ్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు అధ్యక్షులలో ఒకరుగ నున్నారు. మార్చి 6 వ లేదీ ఎన్నికలు జరుగును.

మవులాన మస్లిం వెల్లొరిగారు

వీరు ప్రస్తుతము బెంగుళూరు సెంట్రలు జైలునందు ఖయిదీలుగ నున్నారు. కారాగృహాధికారుల ఆదరణ మిగుల నీచముగ నున్నదని తెలుపుచున్నారు. వారికివ్యభిచార ఆహార మేమియు బాగుగ నుండుటలేదట. 18 పాసులు తూకము తగ్గియున్నారు. ఇట్లే జరుగుచున్న ఆహారము మానివేయుటకు పూనుకొనెదరు.

వివాహధరలు

వివాహములందు వరకట్నములు పెన్నుపెరుగుచున్నవి. ఎన్నికలుండ ఉపన్యాసవేదికలపైన చెప్పినను వృథావ్యయములు చాలకొన్నిచి శోభనమోగ కార్యములకు వినియోగింప వలసివచ్చును, నివ్వయోజనము లగుచున్నవి. సామాన్యముగా, కొమారుని వివాహము చేయువానికి నిశ్చితయు సంబోధమును, కొమార్తె వివాహముచేయువానికి ఆపరిమిత చింతగలిగి ఎంతపాపము చేసితిరో అను స్థితికివచ్చుటయు కల్గుచున్నది. వరకట్నములు అపారముగనున్నవి కిమ్మవారిలోను కాపులలోను అలంకారపాపాలవరకు వరునిధర పెరిగినది. నేటి మచ్చట చూచిన యడల వైశ్యులలో గూడ అభివృద్ధి నొందుచున్నది. కీ|| శే|| ముత్తమాచార్యంగారి ద్వితీయపుత్రునకు రూ.15,000 లు కట్టం యిచ్చి విజయనగరవాస్తవ్యులయిన ధారా త్రిపుర నుందరలింగంగారు తమ కొమార్తెనిచ్చి నెల 25 లేదీరాత్రి ఆ రివైభవముతో వివాహము చేయబోవుచున్నారు. వైశ్యసంఘములో ఇదేఆశ్చర్యకరమైన కట్టం గాకబడుచున్నది. పెండ్లి కొమారుడు 600 మంది బంధుమిత్రులతో ఒక సైమర్ ట్రేయిన్ కాకినాడనుండి విజయనగరమునకు ఏర్పాటుచేయుచు కొని 24 లేదీ యుదయము బయల్దేరెను. బోగంమేళములే కాకుండ గాన విద్యాపారంగతులుగూడ సన్మానింపబడుదురు. ఈ లక్ష్యకిట్టి శృంగారవైభవములందు వినియోగము కలుగుచున్నది. కాని ఇట్టి శ్రీమంతులకేల దేశమునకై పాటుపడువారి యెడలను, వారి హృదయతల తొలగించుటయందును, బాధపడువానినోదార్పించుచుండును, విశాలహృదయము కలుగదు? సృష్టి వైచిత్ర్యమున నెట్టి దేగవా!

పారుపూడి సత్యనారాయణ.

కాకినాడ 24.2.25.

కొండ్ల ప్రేమిట

మార్గాను, ఫిబ్రవరి 25:— నందిమాగపు గనులలో 4100 అడుగులలోతున కొండచేలి గొప్ప ప్రమాదము తేటకొనెను 20 మందికి గాయములు చేరినెను. 4 నరకు ప్రమాదకరముగ గాయములు చేరినెను. పదిమంది కనిపించుటలేదు. వారిని వెదకి, దీసికొని వచ్చుటకు సర్వప్రయత్నములు సజావబడుచున్నవి.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

కొలఁద్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు?

ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపి వుండవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

0-11-0 అణాలు స్థాంపులు కంపెనీ ఒక కాపి రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

పురమాపీవనులు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెప్పరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుకొన్నెలు, పందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో నై నకు ఆర్జరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము నీమనెంకికి నవరంబంగారుకు పూచించెదము. రు. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రు. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపై ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.

(2) ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి, కం

నగలవ రకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

1943

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వశ్రేష్ఠమైన యీ రామాయణమహర్షివచనము మహానీయులనేకులనేకు సంస్కృతవాగ్దానానంతరము శ్రీకృష్ణవియుండెడి. అందుకొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయులుగాను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేక యుండవలయు. గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భవిషీపాటి శోమేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానముల జాలవలెను సంకలించి పండితులు పామరులు (తమతమభిప్రాయములను) సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరముల సుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యందలి శేషములగాంచి సంకలించునట్లు సాకాంతరస సంకల్పాంతర వ్యాఖ్యానమున, ప్రత్యేకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబుల్ రాంజుల వైబు గ్లేజుకాగితముమీద రెండుమాసము కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి ప్రైంట్ చేయబడియుండును. శీవశేషము యందుఁడుప బద్ధకంకణలై శ్రీ కామ్రులారు దీనిగల రాజకీయ వైదిక సాంఘిక మతధర్మములను. విశాకాముష్మిక మార్గములను గరతలాములముగాఁ జేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంగ్రుడు బలించునది గ్రంథము. ఇంతవలెను బాలకాండమున వైద్యసంపుటములు ముద్రింపబడినవి. ఆయాధ్యాయాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెచ్చించుకొనువారు కాశ్యత చందాదారులుగా నెన్నుబడుదురు. కాశ్యతచందాదారులు మొదట రు 0-8-0 లు ప్రవేశమును చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చులుగా చందాదారులకు రు 1-2-0. ఇకపిలకు రు 1-4-0. వివరములు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

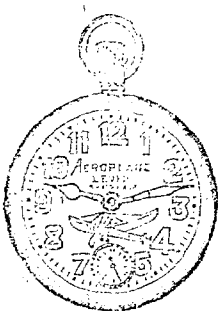
శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

మీకు లాభకరము కాదా?

ధర స్వల్పములో కాకుండా, ఫలమును అధికముగయుండునట్లు మీకు దొరుకుట మీకు లాభకరము కాదా? మా యొక్క ఆకాశనివాసముగల శేషు రేడియంగడియారములు రాత్రియందును, పగలుకాలములందును గంటలమాపును. మంచి ప్రకాశముగ అధికమైన పూడమైన చీకటిలో సుభ్రముగ తోలును. ధరస్వల్పము. కాలమునకు ఫలియైన గంటను చూపును. కొద్దియే యున్నవి. రేడియంగడియ ధర 1 కి రు 4-0-0. సాదా 1 కి రు 8-0-0.

వినిపించు:— కష్టను వాచి కంపెనీ, తపాలాపెట్టె 265 మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలము గలగలేయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలినని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల మేమువల్ల వచ్చినదగు. మూత్రగోగమును కూడా తగ్గిస్తు డబ్బీ రు 8-4-0 లు.

(మహాద్రాష్టాది చూర్యము)కుననుమెదలగల శ్రీల సమస్త రోగములను పోగొట్టి సుఖతానము కలుగజేయును. నెల కొజాల మందు రు 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల (రాయవరం) గోదావరిజిల్లా

“కంటిలోని నలుసు” అండ్ “ప్రాచీనసాహిత్యము”

అచ్చగుచున్నది

కవిసార్వభౌమ డాక్టరు రవీంద్రనాథతామరగారి వంగ భాషయందలి “నాభేరబాలా,” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండిట్ టి. రామ శర్మగారి లానర్సిస్, యాంధ్రానువాదము. మొదటిది సాహజిక నవల. పాత్రపాదాల మత్తొద్దులెము. గొప్ప భావగర్భితము. వెల రు 1-8-0. రెండవది ప్రాచీనసాహిత్య విమర్శనము. ఇట్టి గ్రంథమాంధ్రమున నది; వెల రు 1-0-0. 30-4-1925 లోగా నార్ద్రపంపువారికి రు 1-2-0, రు 0-12-0 మాత్రమే కనుక మీ యార్డ్రను త్వరగబంపుడు.

వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.

పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

“అందరికీ అవసరమే?”

రసయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము

ఇందు ప్రాచీనతాళపత్రగ్రంథములనుండియు ముద్రిత తాముద్రిత వైద్యగ్రంథముల నుండియు సంగ్రహించి రస రాజయోగములు, వయోకములు, కషాయములు, మార్గములు, లేహ్యములు, ద్రవ్యశుద్ధులు, ధాతుభస్మవిధానాదులు, పుట మువేయు యంత్రములు, సాంకేతికసాహములు, తూనికలు లుదొక్కలువును దొరక నిస్తువివచనము. చిట్కాలు, నిఘంటువు మొదలగునవి త్వరపడియున్నవి. ఇందు చెప్పబడిన యోగము లన్నియు అనుభవప్రకారముగ నెఱింగినవే అగుటచే వైద్యసాహిత్య ముగ్ధరతేనే ప్రతి వారును సిద్ధముచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటికూర్పు నందులేని కొన్ని విషయములను ఈరెండవకూర్పునందు జేర్చి అందరికీ మిక్కిలి ఉపయోగముగా నుండునటుల సవరించి చక్కని క్లాసికములవైని ముద్రించియున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కప్రతి ఉండవలసిది. 144 పేజీలు 0 12 0 గ్లేసు 1 0 0. గ్లేసు, కాలికోలైడు 1 4 0 కాలగజాదర్పము అను లిఖితచేత శ్రేయశతకం 0 2 0 మనోవశ్యత త్వశాస్త్రము 2 0 0. ఇందుకు చక్రము 0 5 0 జయశంకర్ అండు కో, చాకలపేట, మదరాసు.

వెల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురానిన పేలు ఈపి నశింపు. చర్మ మునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

రోమహరి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0

అమృతాంజనం డిపో బొంబయి-మదరాసు